

Budsjett og økonomiplan 2024–2027

Rådmannens forslag

Innhold

Rådmannens innledning	3
Økonomiplanens overordnede føringer.....	7
Organisering og styring	9
Status og rammebetingelser.....	13
Driftsbudsjettet.....	28
Investeringsbudsjettet	32
Oppsummering av det økonomiske opplegget.....	42
Rammeområde 10 - Politikk.....	44
Rammeområde 20 - Oppvekst og kultur	46
Rammeområde 30 - Helse og omsorg.....	51
Rammeområde 40 - Samfunnsutvikling.....	58
Rammeområde 50 - Administrasjon.....	65
Rammeområde 80 - Fellesfinansiering	69
Appendiks.....	73
Vedlegg 1 - Betalingssatser og gebyrregulativ 2023–2026.....	74
Protokoll vedtak K-sak XXX/2023.....	75

Rådmannens innledning

Rådmannens forslag til økonomi- og handlingsplan 2024–2027 tar utgangspunkt i dagens tjenesteproduksjon hvor vedtatte tiltak og konsekvenser av tiltak er innarbeidet. Drifts- og investeringsbudsjettet de neste fire årene forutsetter ytterligere tilrettelegging for nødvendig effektivisering slik at Senja kommune kan levere gode tjenester til våre innbyggere også i årene som kommer.

1. November, 2023

A handwritten signature in black ink that reads "Hogne Eidissen". The signature is written in a cursive style.

Hogne Eidissen, Rådmann

Utfordringsbilde og handlingsrom

Budsjettprosessen startet medio april, og arbeidet har foregått i etapper fram mot utsendelse av budsjettdokumentet i tråd med budsjettrundskriv nr. 1 2023.

Utfordringene når det gjelder for høyt aktivitetsnivå sett mot samlede inntekter vist i budsjettgrunnlaget for 2023–2026 og økonomirapport 1. tertial 2023, er betydelige. Økt aktivitetsnivå i drift og for investering samt økte pensjonsutgifter skaper større ubalanse i budsjettene. Tidligere gjennomførte omstilling og reduksjon i aktivitet er i stort visket ut, noe som framgår av årsverksoversikt hvor det er kommet til ca. 94 årsverk i 2023–2024 som i sum ikke har tilsvarende inntektsøkende eller kostnadsreducerende effekt.

Selv med krevende omstillingsarbeid over år og minimumsdrift på flere områder, er netto driftsresultat negativt gjennom perioden. I underkant av 213 mill. kr i samlet merforbruk i perioden før saldering med disposisjonsfond, og et negativt netto driftsresultat på 220 mill. kr viser at utfordringene er betydelige. Fortsatt høyt investeringsnivå medfører en økning i netto lånegjeld fra 98,4 prosent av driftsinntekter i 2022 til 130 – 135 prosent av driftsinntekter i 2027. Økt rente og avdragsbelastning ved slutten av perioden utgjør netto 44 mill. kr, og omstillingsbehovet følger denne utviklingen. Med økende negativt netto driftsresultat i perioden knyttet til investeringer, må tjenesteproduksjonen gjennomgås og tiltak for å redusere aktivitetsnivå identifiseres. Uten en slik gjennomgang, alt annet likt, vil kommunens disposisjonsfond være brukt ila 2028 – 2029. Fokus i kommende økonomiplanperiode må derfor være å identifisere områder hvor det er større potensiale for mer rasjonell og effektiv drift slik at kommunens disposisjonsfond som minimum opprettholdes på dagens nivå.

Den nye kommuneloven har større fokus på langsiktighet, og innfører en generell plikt til at kommunen forvalter sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen ivaretas over tid. Arbeidet med økonomiplanen må derfor ha et større fokus på dette enn det som har vært praksis tidligere. Det ligger til grunn for rådmannens understreking av kommunens økonomiske og finansielle situasjon.

Den nye kommuneloven fastslår også at økonomiplanarbeidet skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp. Planarbeid blir derfor stadig viktigere i styringen av kommunen.

Et forsvarlig og godt tjenestetilbud med en trygg økonomistyring er rådmannens fremste målsetting med ledelse av kommunen. Gjennom god kontroll og ansvarlig økonomistyring vil kommunen stå rustet til å takle endrede rammebetingelser, utfordringer og økonomiske utfordringer.

Befolkningsutvikling

Den demografiske utviklingen har vært en av kommunens største utfordringer i årene som har vært siden kommunesammenslåingen. Befolkningen i Senja kommune blir stadig eldre, og barnetallet er over tid på vei ned, dog med en utflating og liten vekst siste år. Økt andel av barn 1–5 år benytter tilbud om barnehage og en høy og økende andel barn med vedtak på spesialpedagogisk tilbud medfører både økning i antall plasser og utgifter generelt. Mot 2040 vil kommunen gå mot en utvikling hvor vi vil ha flere eldre enn barn og stabilt eller marginalt høyere folketall – dette ifølge middel/høy – alternativet for befolkningsframskriving til SSB/Telemarksforskning. Med økende andel eldre, og mer kompleksitet knyttet til helse, øker behov og tjenesteomfang innenfor helse og omsorg. Dette medfører

at vi må planlegge for nye løsninger og god ressursutnyttelse om vi skal kunne tilby forsvarlige helse- og omsorgstjenester fremover. Gitt et meget utfordrende økonomisk bilde og prognose, vil det kreve klare prioriteringer og effektivisering av kommunens drift.

Den økonomiske situasjonen til kommunen kombinert med den demografiske utviklingen gjør det nødvendig å se på strukturelle grep innenfor alle tjenesteområder. Å gjøre nødvendige økonomiske og strukturelle tilpasninger i driften, samtidig som man følger opp de utfordringene og mulighetene som kan skapes gjennom økt aktivitet og samarbeid med lag/foreninger og næringslivet, vil kunne gjøre Senja kommune til en mer attraktiv bo- og arbeidskommune.

Oppsummering

I budsjettokumentet søker rådmannen og synliggjøre hovedtrekkene i statsbudsjettet og hvilken betydning det har for Senja kommune. I dokumentet er innarbeidet lokale politiske vedtak, sentrale føringer, lønn og pensjon mv.

En forutsigbar og trygg kommune med høyt fokus på bolyst, næringsutvikling og gode tjenester for sine innbyggere må ha en solid og forutsigbar økonomi, eller være på vei å bygge en solid økonomi. Dette både for å kunne håndtere svingninger som vil komme, men også for å kunne oppleves som en forutsigbar og trygg arbeidsgiver som må til for å levere gode tjenester. Et økende drifts- og investeringsnivå peker i motsatt retning, og rådmannen ser en vesentlig risiko for finansiell ubalanse hvor ekstraintekter ikke i tilsvarende grad som siste par år vil være tilstrekkelig for å skape balanse i regnskapet. Med den bakgrunn, betinger det større endringer i aktivitetsnivå for å kunne håndtere nåværende og kjente framtidige investeringer.

Mål for tjenesteområdene

Rådmannen prioriterer overordnet økonomisk mål for kommunen som helhet, og det medfører at det ikke settes eksplisitte mål for de ulike rammeområdene i dette dokumentet ut over det som ligger i kommuneplanens samfunnsdel. Som følge av store økonomiske utfordringer, vil nødvendigvis ressursene prioriteres i dette arbeidet og det vil få noen følger for tiltaksarbeidet knyttet til kommuneplanens samfunnsdel.

Langsiktig og forutsigbart tjenestetilbud

I arbeidet med å utarbeide et budsjett i balanse med nødvendig handlingsrom, er det viktig å se til kommuneplanens samfunnsdel slik at de nødvendige omstillinger som kommunen må gjennom samtidig hensyntar fokusområdene og tilhørende mål. Ved å gjennomføre grundige omstillingsprosesser og samtidig hensynta kommuneplanens samfunnsdel, søker rådmannen å legge til rette for et tjenestetilbud som er forutsigbart og bygger på langsiktighet i tråd med innbyggernes forventninger og kommunens handlingsregler.

Langsiktig økonomistyring

Ny kommunelov §14-2 har lovfestet krav til langsiktig god økonomistyring, og rådmannen foreslår videreføring av inneværende økonomiplans handlingsregler og foreslår samtidig noen justeringer. Netto driftsresultats måltall er 3 prosent, og handlingsregler for havbruksfond er styrt inn mot en styrking av kommunens økonomi ved at de styres mot egenkapitalinnskudd i investeringer, nedbetaling gjeld samtidig som en avsetter noe til vedlikehold av kommunens infrastruktur og fortsatt legger til rette for næringsutvikling.

Handlingsregel	Forklaring handlingsregel
Garantier: tak på 15 prosent av brutto driftsinntekter	Senja kommune ønsker et tak på hva kommunen skal/kan stille i garantiansvar i prosent av netto driftsinntekter. Det er viktig at Senja kommune har nødvendige midler tilgjengelig slik at dersom kommunen må innfri en garanti har man oppsparte midler til å dekke det. Det er som handlingsregel ikke ønskelig at garantiansvaret til Senja kommune skal overstige 15 prosent av brutto driftsinntekter.
Netto driftsresultat: 3 prosent av brutto driftsinntekter	Teknisk beregningsutvalg anbefalte nivå for netto driftsresultat er 1,75 prosent av brutto driftsinntekter for å kunne håndtere uforutsette hendelser samt bygge opp disposisjonsfond.
Netto lånegjeld: 100 prosent av brutto driftsinntekter	Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld eksklusiv pensjonsforpliktelser. I tillegg gjøres det fradrag for totale utlån og ubrukte lånemidler. Netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene er et bilde på gjeldsgraden i kommunene, og sier noe om hvor krevende det kan bli å betale ned gjelden
Disposisjonsfond: 120 prosent av akkumulert premieavvik	Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering både i drifts- og investeringsregnskapet.
Disposisjonsfond: 10 prosent av netto lånegjeld	Disposisjonsfond i prosent av premieavvik kan si noe om hvor stor økonomisk buffer kommunen har i sin løpende drift, og sees gjerne opp mot netto lånegjeld, netto driftsresultat og arbeidskapital
Havbruksfond forutsatt nøkkeltall for disposisjonsfond innfridd: Kommunens årlige inntekter fra havbruksfondet, ekskl. det som vil tilføres som produksjonsavgift til kommunen fra 2023, anvendes ved at minimum 35 maksimum 40 prosent skal gå til nedbetaling av gjeld, minimum 35 maksimum 40 prosent skal gå til egenfinansiering av investeringsutgifter og føres på posten overført fra drift til investering, 10 prosent skal avsettes til næringsfondet 5 prosent skal gå til vedlikehold/rehabilitering/oppgradering av kommunal infrastruktur for å redusere på vedlikeholdsetterlepet, 5 prosent som kommunalt finansieringsbidrag til bredbåndsutbygging, og ved at eventuell rest på maks. 10 prosent går til generell finansiering/saldering i drift.	Havbruksfondet skal gå til engangstiltak som gir varige verdier. Bruken av midlene skal fremme næringsutvikling og forvaltes slik at vi oppfattes som aktivt tilretteleggende for en bærekraftig vekst. Det er utarbeidet egne retningslinjer for de søkbare midlene av næringsfondet.

Rådmannen vurderer at handlingsreglene i tabellen over er gode mål å styre etter, og ved å bygge på disse gjennom omstillingsprosessen Senja kommune står overfor, tilrettelegges det for langsiktighet og forutsigbarhet. **Inntil nødvendig reduksjon i aktivitetsnivå i Senja kommune er gjennomført og det kan budsjetteres med positivt netto driftsresultat, vurderer rådmannen at handlingsreglene midlertidig fryses.**

Økonomiplanens overordnede føringer

Kommunelovens §14 legger føringer for kommunenes økonomistyring, og i §14-3 - §14-5 budsjett og økonomiplan spesielt.

§14-4 avsnitt 3 sier:

«Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige»

Senja kommune står overfor følgende tydelige utfordringer når det gjelder befolkningsendringer og har i Samfunnsplan for perioden 2020–2030 satt seg mål om å jobbe aktivt for å fremme:

- bedre folkehelse
- økt befolkningsvekst og bostedsattraktiviteten i hele kommunen
- økt tilgang på kompetent og stabil arbeidskraft
- sikre gode tjenestetilbud for alle innbyggerne
- en bærekraftig kommuneøkonomi (og bærekraftig ressursbruk)

Senja kommune ønsker å oppnå målene gjennom å realisere 5 fokusområder. Alle fokusområder har flere mål og delmål. De fem områdene er:

Senja kommune - Barnas kommune

Alle barn som vokser opp i Senja kommune skal oppleve trygghet, mestring, utvikling og læring. Det innebærer at de møter anerkjennelse, omsorgsfulle og tydelige voksne i familien, barnehage, skole og øvrige nettverk.

Senja kommune - Et godt sted å leve hele livet

Senja kommune er et godt sted å besøke, etablere seg, bo og leve. I Senja kommune skal vi legge til rette for økt trivsel, reell deltagelse og involvering der vi møter morgendagens behov med kreativt og innovativt felles engasjement.

Senja kommune - Utviklingsmotor i Nord

Senja kommune skal være en proaktiv aktør i samfunns- og næringsutvikling, og en driver i regionale, nasjonale og internasjonale klynger og partnerskap for økt verdiskaping i Nord.

Senja kommune - En kompetent, omstillingsdyktig og offensiv organisasjon

Senja kommune skal ha en kompetent, innovativ og omstillingsdyktig organisasjon der tjenester tilbys i nødvendig omfang og kvalitet i alle livsfaser og til alle befolkningsgrupper.

Senja kommune - Senjasamfunnet bygger på bærekraft

Senja kommune skal ha fokus på bærekraftig ressursutnyttelse på alle nivå og i alle deler av samfunnet, i tråd med bærekraftsmålene.

Senja kommunes visjon er et hav av muligheter. Sammen skaper vi en robust, livskraftig og attraktiv bo- og næringskommune.

Det skal defineres overordnede målsettinger og strategier for hvordan målene skal oppnås til hvert enkelt fokusområde. Hovedmålene skal være målbare. Dette blir fulgt opp i handlingsdelen som rulleres hvert år i økonomiplanen.

Kommunesektoren har to hovedutfordringer i dagens bilde; evnen til å rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere med riktig kompetanse, og evnen til utvikling og nyskapning. Senja kommune må ha fokus på arbeidet for å møte akkurat dette. Tydelige styringsverdier, godt forankret i kommunens egen arbeidsgiverstrategi, er avgjørende virkemiddel for å få gjennomført kommunestyrets visjoner og målsettinger.

I Senja kommune er verdiene RAUS, BÆREKRAFTIG og FREMOVERLENT valgte ledestjerner. Verdiene skal gjennomsyre både holdninger og metoder for hvordan kommuneorganisasjonen og Senja-samfunnet vil møte utfordringene og mulighetene som vi står foran.

Senja kommunes arbeidsgiverstrategi skal ivareta intensjonen med å være en utviklende og attraktiv arbeidsplass hvor det skal utvikles kompetente fagmiljøer som er i stand til å møte krav og forventninger fra lokale og sentrale myndigheter og private aktører.

Folkevalgte, tillitsvalgte og ansatte skal være seg bevisst at de danner grunnlaget for innbyggernes tillit og holdning til Senja kommune, og forvalte sitt samfunnsansvar og tjenester på en etisk og sosialt ansvarlig måte. Senja kommune legger stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i all sin virksomhet. Handlinger og vurderinger bør tåle en etisk refleksjon som vurderer om det arbeidet du utfører:

- er i samsvar med gjeldene lover, forskrifter og retningslinjer
- er i samsvar med de vedtak som er truffet
- har uheldige konsekvenser for individer, miljø eller samfunn

Organisering og styring

Politisk struktur

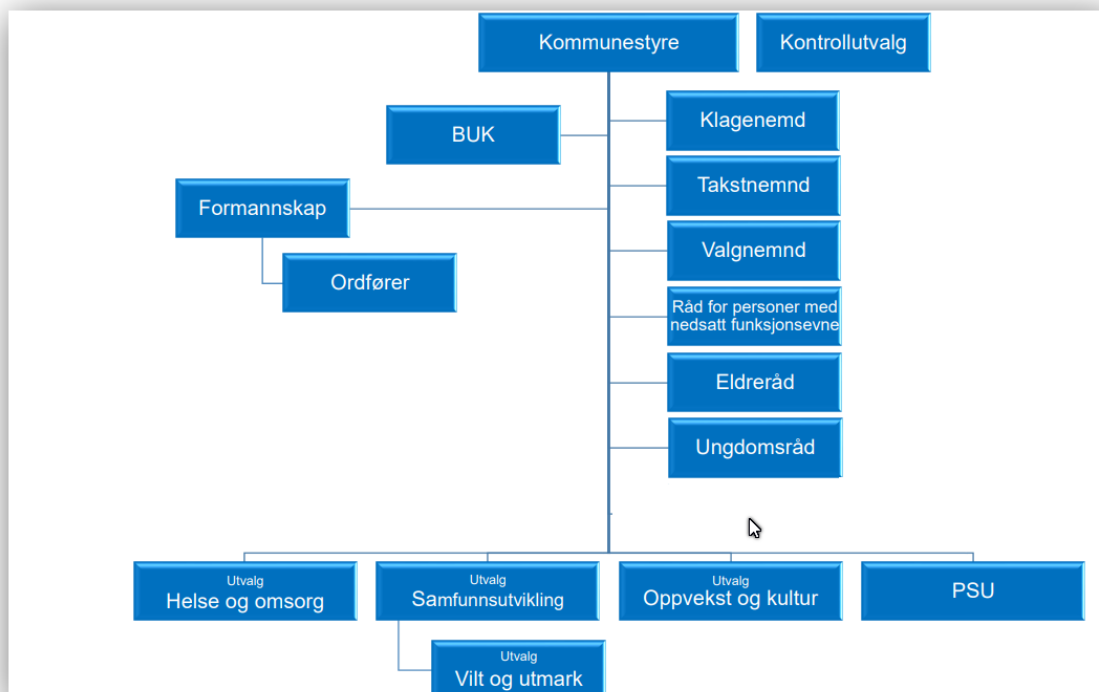
Kommunestyret er kommunens øverste organ, jf. kommunelovens § 5-3. Kommunestyret har for inneværende valgperiode 31 medlemmer. Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen så langt annet ikke følger av lov eller delegeringsvedtak.

Kontrollutvalget opprettes i medhold av kommunelovens § 23-1 og har for inneværende valgperiode 7 medlemmer. Minst ett av medlemmene velges blant kommunestyrets medlemmer.

Formannskapet er hjemlet i kommunelovens § 5 – 6 og har i inneværende valgperiode 9 medlemmer. Formannskapet innstiller til kommunestyrets vedtak i økonomisaker som nevnt i § 14 -3 tredje ledd og til skattevedtak. Formannskapet kan få delegert vedtaksmyndighet i alle saker hvis ikke annet følger av lov. Øvrige ansvar og oppgaver slik de framkommer av reglement for folkevalgte pkt. 2.3.

Senja kommunestyre har etablert tre folkevalgte organ hjemlet i kommunelovens § 5 – 7; Utvalg for samfunnsutvikling, Utvalg for helse og omsorg og Utvalg for oppvekst og kultur. Disse utvalgene har 7 medlemmer hver. Utvalg for samfunnsutvikling har et underutvalg; Utvalg for vilt og utmark med 5 medlemmer.

Øvrige råd og nemnder som ligger under politisk struktur er Eldreråd, Ungdomsråd, Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne, Takstnemnd, Partssammensatt utvalg samt Barn- og unges kommunestyre.

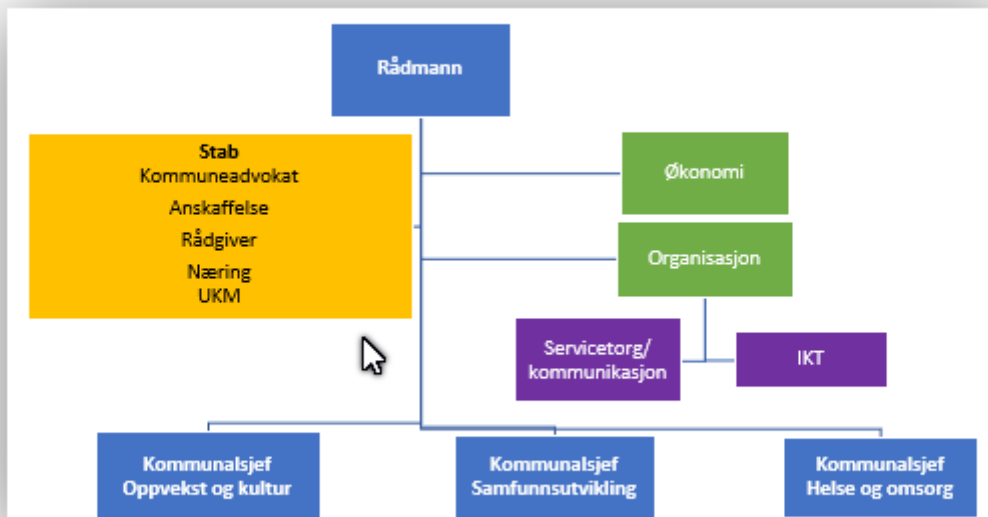

Figur 1 - Politisk struktur

Rådmannen

Rådmannen er øverste administrative leder for Senja kommune. Rådmannen har ansvaret for å sikre at politiske saker er forsvarlig utredet og for å gjennomføre og iverksette politiske vedtak. Øvrig ansvar og myndighet er beskrevet i kommunens delegeringsreglement. En sentral endring i kommuneloven er at rådmannen fra og med 1.1.2020 direkte er tillagt arbeidsgiveransvaret for ansatte i administrasjonen jf. kommunelovens § 13-1 siste ledd.

I Senja kommune sin administrative organisasjonsmodell er det tre kommunalområder underlagt rådmannen, som hver ledes av en kommunalsjef. De tre kommunalområdene er Oppvekst og kultur, Helse og omsorg og Samfunnsutvikling. Tidligere kommunalområde Stab/støtte ligger nå direkte under rådmannen. Rådmann og kommunalsjefene utgjør den strategiske ledergruppen i Senja kommune.

Figur 2 - Administrativ struktur

Rådmannens internkontroll

Internkontroll er kommunens egenkontroll. Et fungerende internkontrollsystem sikrer at kommunen har systemer og rutiner som fungerer, og fanger opp problemer og utfordringer i tide, slik at lover og forskrifter overholdes.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Viktige sider ved kommunens internkontroll er ansvars- og myndighetsfordeling, etiske verdier og arbeidsgiverpolitikk. God internkontroll ses i sammenheng med kvalitet på tjenestene som leveres, effektiv ressursutnyttelse samt god administrativ og politisk styring.

Det følger av § 25-1 i Lov om kommuner og fylkeskommuner, 22.06.2018 nr. 83 (Kommuneloven) at; kommuner (...) skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen (...) er ansvarlig for internkontrollen.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren (rådmannen):

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll

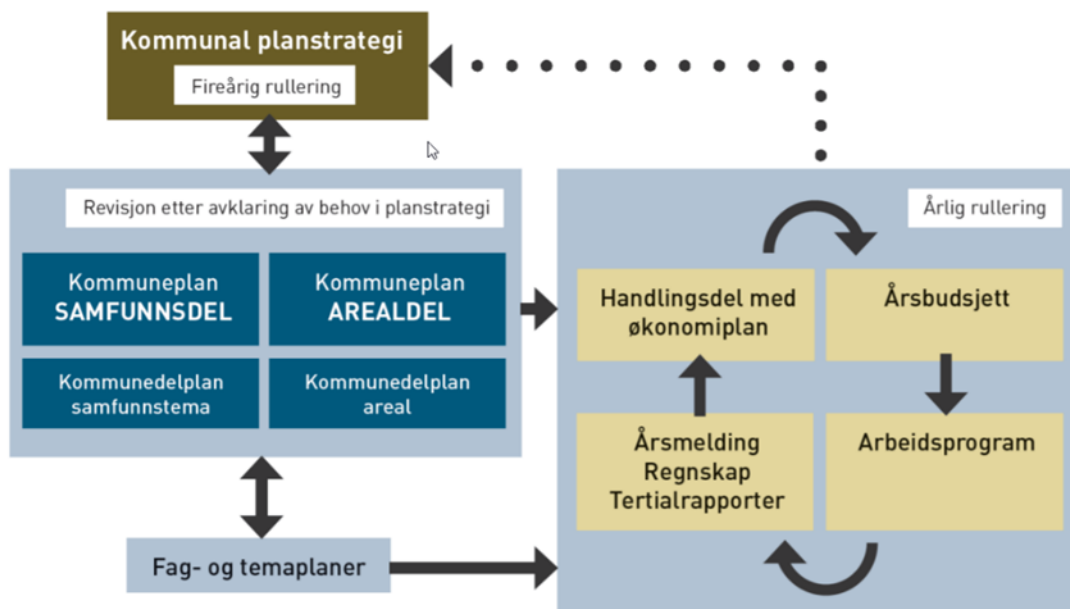
Senja kommune benytter det elektroniske verktøyet «Compilo» for å dokumentere internkontrollen, jf. bokstav d). Kommunens internkontroll består samlet sett av ulike fagsystemer, elektroniske verktøy og strukturer, men alle aktiviteter og kontrollrutiner skal være beskrevet i Compilo.

Internkontrollen i Senja kommune sikrer at kommunen drives målrettet og effektivt. Lover og regelverk ivaretas og etterleves. Rapporteringen som gjøres sikrer gjennomsiktighet slik at innbyggere, arbeidsgivere, politisk og administrativ ledelse, staten og andre kan følge med.

Plansystemet

Kommunal planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens handlingsdel koblet sammen med økonomiplanen er grunnsteinene i plansystemet. Kommunen har utover dette et betydelig handlingsrom med tanke på hvilke planer man skal ha. Det gir kommunen rom for å bygge opp sitt eget plansystem innenfor gitte rammer.

I samfunnsdelen for Senja kommune pekes det på at styringssystemet for kommunen må bli mer effektivt. Senja kommune kan gjennom å ha et bevist forhold til oppbyggingen av plansystemet og hvilke planer kommunen skal ha gjøre grep som sikrer en effektiv og oversiktlig styring av kommunen.

Figur 3 - Plansystemet

For å bygge et effektivt plansystem i Senja kommune må man ha:

- en tydelig planstruktur, med klar arbeidsdeling mellom planer og plantyper
- god kobling mellom samfunnsdel og handlingsdel med økonomiplan
- en økt forståelse for planlegging og sammenhengen mellom planer i organisasjonen

- kortere planprosesser
- korte plandokumenter som er tydelig på prioriteringene
- medvirkning som er tilpasset plannivået og vedtakene kommunestyret skal gjøre

Som en ny sammenslått kommune har Senja kommune et stort behov for planlegging og utvikling. Grundige og gode prosesser bør ligge til grunn for de strategier og planer som skal utformes. Det legges til grunn at alle sektorer i løpet av perioden 2023–2026 skal ha startet opp arbeidet med planer for sine sektorer. Alle planer skal bygge videre på mål og fokusområder fra samfunnsplanen.

Kommuneplanens samfunnsdel uttrykker og sammenfatter kommunens langsiktige mål i et 12-års perspektiv.

Planen har fem fokusområder for den langsiktige utviklingen av Senja kommune:

1. Barnas kommune
2. Et godt sted å leve hele livet
3. Utviklingsmotor i nord
4. En kompetent, omstillingsdyktig og offensiv organisasjon
5. Senjasamfunnet bygger på bærekraft.

FNs bærekraftsmål

I kommuneplanens samfunnsdel er det lagt til grunn at Senja kommunes organisasjon også skal styre etter FNs bærekraftsmål som er globale mål, med lokale løsninger. FNs bærekraftsmål er en felles plan for alle verdens land for hvordan vi kan utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftmålene ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng og innebærer at vi må tenke helhetlig når vi skal løse framtidens utfordringer. FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Alle mål og delmål er ikke like relevante for Senja kommune.

Arbeidet med kommuneplanens arealdel for land og hav er startet hvor ovennevnte innarbeides tilpasset lokale forhold.

Status og rammebetingelser

Budsjettforutsetninger

Rådmannen fremmer et forslag til økonomi- og handlingsplan som baserer seg på faktaopplysninger fra statsbudsjettet/revidert nasjonalbudsjett, lokalpolitiske vedtak og andre overordnede føringer. Dette kapitlet redegjør for hovedtrekkene i statsbudsjettet, regjeringens forslag til nye oppgaver med tilhørende finansiering og overordnede driftsrammer pr kommunalområde i økonomiplanperioden. Det bemerkes innledningsvis at budsjettet ikke følger tidligere vedtatte finansielle måltall og handlingsregler.

Rådmannens budsjettforslag baserer seg på:

- Føringer fra økonomi- og handlingsplan 2023-2026
- Statsbudsjettet for 2024
- Lokale føringer, samt vedtak gjennom 2023

Pris- og lønnsforutsetninger i 2024:

- Årslønnsvekst: 4,9 %
- Prisstigning varer og tjenester: 3,4 %
- Deflator: 4,3 %

Statsbudsjettets konsekvenser for Senja kommune

Regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram den 6. oktober. I kommuneopplegget anslås realveksten i **frie inntekter** for kommunene til 5,1 mrd. kr (dvs. 1,4 prosent), mens det i kommuneproposisjonen i mai ble signalisert en vekst i intervallet 4,4–4,7 mrd. kr. Oppjusteringen må ses i sammenheng med at anslaget for pensjonskostnader som finansieres med frie inntekter, er økt med 0,7 mrd. kr basert på oppdaterte tall fra pensjonsleverandørene. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter for 2024 er det lagt til grunn en kostnadsvekst (deflator) på 4,3 prosent (fordelt med 4,9 prosent som årslønnsvekst og 3,4 prosent som prisvekst). I realveksten ligger det også inne 150 mill. kr til satsing på psykisk helse og rus og 40 mill. kr til helsestasjon og skolehelsetjeneste. I tillegg er 100 mill. kr fordelt til de kommunene som taper mest på modellen for gradert basiskriterium.

Realveksten på 1,4 prosent er regnet fra inntektsnivået i 2023 slik det ble anslått etter behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2023. Når veksten regnes fra anslag på regnskap for 2023, blir inntektsveksten fra 2023 til 2024 lavere, siden veksten regnes fra et oppjustert nivå sammenlignet med nivået i revidert nasjonalbudsjett 2023. Oppjusteringen for i år har sammenheng med økt skatteinntektsanslag for kommunene med 3,547 mrd. kr. Skatteinntektene for i år er nå anslått til -5,7 prosent nominelt for kommunene. På kostnadssiden bør spesielt merkes at deflatoren for inneværende år er nedjustert fra 5,2 prosent i RNB til nå 4,5 prosent. Redusert prisvekst betyr også at realverdien av inntektsveksten for 2024 blir høyere. Deflatoren for 2024 er altså anslått til 4,3 prosent.

Regjeringen foreslår at den kommunale skattøren for personlige skattytere for 2024 settes ned med 0,2 prosentpoeng. Denne justeringen har sammenheng med et makroøkonomisk styringsmål om at skatteinntektsandelen (inkl. eiendomsskatt) skal utgjøre 40 pst. av de samlede inntektene. Ordinær skatt på inntekt og formue (inkl. naturressursskatt) for 2024 anslås å bli 5,8 prosent høyere for

kommunene samlet, sammenlignet med det sist justerte nivåanslaget for i år. Rammetilskuddet for kommunene foreslås økt med 3,4 prosent. Sum frie inntekter anslås etter dette å øke med 4,7 prosent nominelt.

I rådmannens budsjettforslag for 2024 er frie inntekter (ordinær skatt og rammetilskudd) satt til **1 281,331 mill. kr**, som er 2,200 mill. kr høyere enn i beregningene fra KDD. Kommunedirektøren legger per nå til grunn **1 217,252 mill. kr** som frie inntekter i år. Korrigerer vi med 8,936 mill. kr, som er summen av såkalte oppgaveendringer i kommuneopplegget, får vi 1 226,188 mill. kr i oppgavekorrigerte frie inntekter 2023. **I rådmannens budsjettforslag legges derfor til grunn en nominell vekst i frie inntekter på 55,143 mill. kr eller 4,5 prosent.**

Havbruksfond

Stortinget besluttet i 2015 å opprette et havbruksfond. Fiskeridirektoratet har ansvar for utbetalingene. Havbruksfondet fordeler kommunal sektors andel av inntektene fra vekst i oppdrettsnæringen og inntekter fra avgiften på produksjon av laks, ørret og regnbueørret.

Stortinget besluttet å øke produksjonsavgiften i forbindelse med forliket på «Lakseskatten» sommeren 23. Produksjonsavgiften utgjør nå 90 øre per kilo sløyd fisk anslås å gi et proveny i underkant av 1,2 mrd. kroner, påløpt i 2023 og bokført i 2024. Fordelingsnøkler er endret både mellom stat og kommuner og internt mellom fylkeskommuner og kommuner, slik at andel av auksjonsinntekter for kommuner og fylkeskommuner øker fra 40 prosent til 55 prosent samtidig som fordelingsnøkkel mellom kommune og fylkeskommune endres fra hhv. 87,5/12,5 til 80/20. Det innebærer at fylkeskommuner og kommuner får større andel av auksjonsinntektene og økte inntekter for produksjonsavgift, og samtidig får fylkeskommunene økt sin andel av disse inntektene.

Det er flere momenter som ligger inne i forliket og utredningen som ikke er avklart, blant annet hvordan andel av grunnrenteskatt som kommer til fordeling via inntektssystemet skal beregnes. Dette var uklart ved forliket, og er også uklart i statsbudsjettet. Rådmannen velger derfor å forholde seg til det som er fakta og bekreftet p.t. og heller komme tilbake med mer informasjon etter hvert som det næstes opp i ukklarheter i deler av innretningen.

I økonomiplan 2024–2027 er beløpet som lå inne i økonomiplan 2023–2026, 21,5 mill. kroner, økt til 32 mill. kr ut fra forutsetning i framlagt statsbudsjett knyttet til økt produksjonsavgift i forbindelse med nytt skatteregime for havbruksnæringen. Det vil si at det i forslag til økonomiplan ligger inne en inntekt på 32 mill. kroner som finansierer helheten av økonomiplanen. Det betyr samtidig at det i tråd med praksis ikke legges inn forventede auksjonsinntekter med tilhørende avsetning, noe som evt. gjennomføres når utfallet er kjent november/desember 2024.

Økonomiske konsekvenser, oppgaveendringer og korreksjoner over rammetilskuddet

Oppgaveendringene over rammetilskuddet omfatter følgende innlemminger, korreksjoner og regelendringer: Beløpet i hver av linjene viser kommunens andel av den enkelte korreksjonen (fordelt etter aktuell delkostnadsnøkkel) – og som kan brukes i beregningen/dokumentasjonen av rammeendringer for aktuelle tjenesteområder.

Kommentar utvalgte korreksjoner

	I makro	Senja
Samlet korreksjon (1000 2023-kr)	3 565 632	8 936
Statlige og private skoler, endring i elevtall	-115 010	-336
Redusert pensjonspåslag for private barnehager	-55 100	-132
Gratis deltids plass SFO 2. trinn, helårseff.	827 965	2 419
Gratis barnehage tiltakssonen Finnmark og Nord-Troms, helårseff.	68 410	0
Diverse korrigeringer ny opplæringslov	45 288	132
Økte veiledende satser for sosialhjelp, helårseff. av endring i 2023	283 593	684
Gratis barnehage 3. barn i barnehagen, helårseff. av endring i 2023	23 011	55
Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagen i 2024 og helårseff. av endring i 2023	1 559 773	3 742
Ytterligere reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagen i 2024 (sentralitet 5 og 6)	69 358	1 442
Endringer i kontantstøtten, konsekvenser for barnehage	114 765	275
Pasienttilpasset basistilskudd, helårseff. av endring i 2023	239 693	770
Ekstraordinære inntekter fra konsesjonskraft, reversert trekk i rammetilskudd	535 000	0
Vaksinasjon mot Covid-19, engangsbevilgning i 2023	-68 000	-229
Diverse korreksjoner	36 886	112

Figur 4 - Korreksjoner rammetilskudd

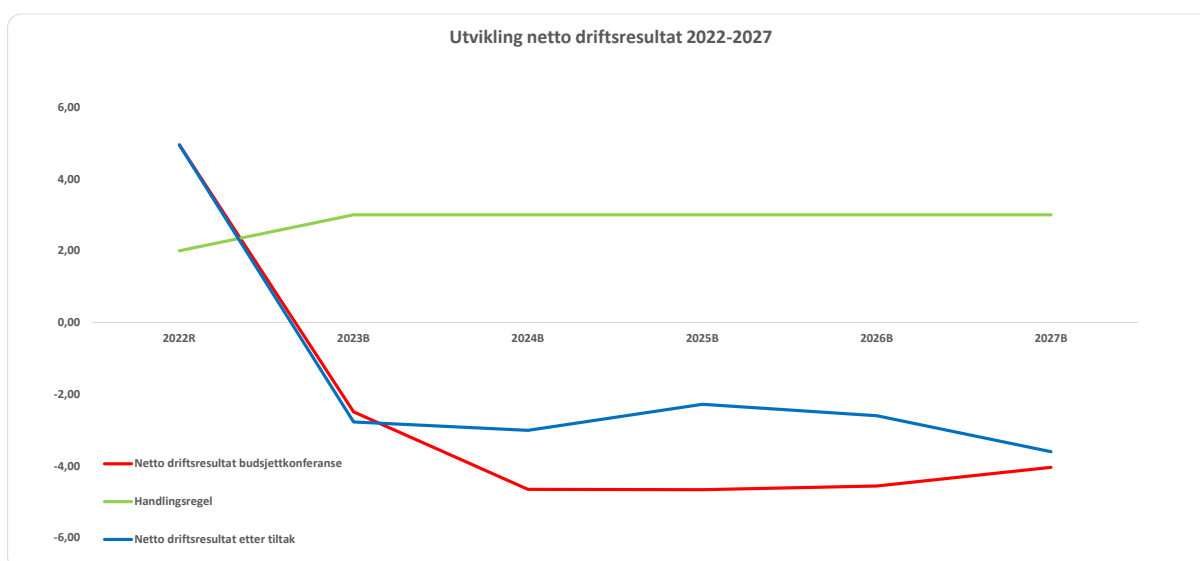
Redusert makspris barnehage og gratis 3. barn

For 2023 lå det inne 722,7 mill. kr nasjonalt og 735 000 for Senja kommune for redusert makspris. Med utgangspunkt i delkostandsnøkkel (beregningsmodell KS) for 2023 vil nasjonal økning på 407,8 mill. kr for 2023 gi samlet 722,7 mill. kr som igjen gir 1,7 mill. kr for Senja kommune. Med reduksjon til 1 500 kr i makspris, helårseffekt i 2024 av tiltak i 2023 samt også gratis for 3. barn, er samlet andel i ramme 5,7 mill. kr. Disse er i perioden innarbeidet og siste 3,5 mill. kr i reduserte brukerbetaling er tatt inn i budsjett for 2024–2027.

Gratis SFO inntil 12 timer 1. og 2. trinn

For 2022 lå det for SFO 1. trinn inne 640 mill. kr nasjonalt som med utgangspunkt i delkostandsnøkkel ga 1,935 mill. kr til Senja kommune. For 2023 økte denne med 767 mill. kr til samlet 1,407 mrd. kr. For Senja kommune utgjorde andelen 4,189 mill. kr. Det er nå også innført gratis SFO inntil 12 timer for 2. trinn, noe som kompenseres med 828 mill. kr nasjonalt som gir 2,4 mill. kr til Senja kommune.

Økonomisk utvikling i perioden

Figur 5 - Økonomisk utvikling netto driftsresultat

Netto driftsresultat (NDR)	2022R	2023B	2024B	2025B	2026B	2027B
Netto driftsresultat budsjettkonferanse	4,95	-2,49	-4,65	-4,66	-4,56	-4,04
Handlingsregel	2,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Netto driftsresultat etter tiltak	4,95	-2,77	-3,01	-2,28	-2,60	-3,60

Figur 6 - Utvikling netto driftsresultat

Andel av brutto driftsinntekter	Senja		K-gr. 8	Troms og Finnmark	Landet
	2021	2022	2022	2022	2022
Brutto driftsresultat	2,9	5,5	2,2	3,6	2,1
Netto driftsresultat	2,4	4,9	2,5	3,3	3,0
Finansutgifter	5,9	5,6	5,9	4,9	4,2
Disposisjonsfond	7,1	11,8	10,0	12,2	14,7
Netto Lånegjeld	100,6	98,4	111,1	95,9	88,1

Figur 7 - Sentrale finansielle nøkkeltall. I prosent av brutto driftsinntekter 2022/20-22. Kilde: SSB/Telemarksforskning

Av figur 7 over framgår det at Senja kommune for 2022 driftet med vesentlig bedre resultat enn sammenlignbare kommuner – dette i motsetning til 2021. Med auksjon annen hvert år hvor utbetalingene er vesentlige sammenlignet med år uten auksjon, vil havbruksinntektene påvirke både brutto, netto og samlet resultat før årsoppgjørdisposisjoner betydelig. I økonomiplan ligger inne 32 mill. kr som er estimert inntekt produksjonsavgift. Dette er en økning fra 2023 med ca. 10 mill. kr som følge økt grunnlag produksjonsavgift samt at det for 2023 også lå inne forutsetning om 7 mill. kr. i restauksjon i tallet. Ved siden av brukes det ca. 211 mill. kr av disposisjonsfondet til saldering i perioden. Estimert disposisjonsfond 31.12.2023 er 130–150 mill. kr. Med estimerte auksjonsinntekter på samlet 140 mill. kr i perioden medfører det en reduksjon i disposisjonsfond på 70 mill. kr og kommunen sitter igjen med anslagsvis 70 mill. kr +/- ved periodens slutt – samtidig som finansutgiftene øker betydelig som følge av vedtatt investeringsplan.

For økonomiplanperioden 2024–2027 er netto driftsresultat negativt drøye 50 mill. kr i snitt hvert år før siste år hvor det skjer et betydelig hopp forklart med både finansutgifter og reduksjon

integreringstilskudd som følge av forventet lavere ankomst og bosetting – noe som forsterkes ytterligere ved netto økning i finansutgifter på ca. 20 mill. kr i 2028 relatert til ferdigstillelse Gryllefjord skole i 2027. For 2022 har Senja kommune noe lavere finansutgifter enn kommunegruppe 8, men vesentlig høyere enn Troms og Finnmark samt landet. Som det framgår av figur 5–6 er det flere sammenhenger som synliggjør framtidige utfordringer som Handlingsdel med økonomiplan 2024–2027 adresserer.

- Kommunen øker driftsaktivitet (vedvarende budsjettert negativt netto driftsresultat).
- Kommunen øker investeringsaktivitet (stor økning i netto lånegjeld og finansutgifter).
- Netto lånegjeld redusert fra 100,6 % til 98,4 % av driftsinntektene – gitt gjeldende investeringsplan øker denne betydelig opp mot 125–130 % i 2027.
- Kommunen tømmer reserver – disposisjonsfond vil være nede i ca. 3 % av brutto driftsinntekter..

Ovennevnte 3 punkter peker alle i retning av betydelig økt risiko gitt utgangspunktet.

Med pågående store investeringer, og nåværende utvikling i rentemarkedet vil utfordringene framover skape betydelig press på driften og understreker behovet for et godt oppbygd disposisjonsfond.

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000	Budsjett		Økonomiplan		
	2023	2024	2025	2026	2027
Sum inntekter	-1 782 560	-1 938 807	-1 951 855	-1 948 392	-1 935 079
Sum utgifter	1 763 327	1 926 290	1 905 936	1 893 364	1 891 739
Brutto resultat	-19 234	-12 516	-45 919	-55 028	-43 340
Netto finansutgifter og inntekter	150 632	152 782	172 382	187 582	194 982
Netto resultat	49 458	58 325	44 522	50 613	69 701
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	-49 458	-58 325	-44 522	-50 613	-69 701
Overført til investeringer	0	0	0	0	0
Årsresultat	0	0	0	0	0

Figur 8 - Økonomisk utvikling

Den økonomiske utviklingen viser økende negativt netto driftsresultat gjennom økonomiplanperioden hvor det øker markant i 2027 – noe som ytterligere forsterkes inn i 2028 gitt dagens aktivitetsnivå og investeringsplan. Iht. handlingsreglene må driften styrkes vesentlig slik at en oppnår et netto driftsresultat på minimum 30 mill. kr ila økonomiplanperioden – dette framstår ikke realistisk. En kortsiktig løsning finnes ved å benytte disposisjonsfondet for å saldere enkeltår, men over tid er det ikke en farbar vei og disposisjonsfondet vil som vist ovenfor være disponert ila 2028.

Hovedtallene i budsjettforslaget

Bevilgningsoversikt drift	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Rammetilskudd	- 742 889 000	- 789 849 000	- 793 226 800	- 796 260 800	- 796 260 800
Inntekts - og formuesskatt	- 446 596 000	- 491 482 000	- 493 511 000	- 495 029 000	- 496 542 000
Eiendomsskatt	- 40 275 723	- 43 250 723	- 43 250 723	- 43 250 723	- 43 250 723
Andre generelle inntekter	- 300 000	- 300 000	- 300 000	- 300 000	- 300 000
SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	- 1 230 060 723	- 1 324 881 723	- 1 330 288 523	- 1 334 840 523	- 1 336 353 523

Figur 9 - Frie inntekter

Rådmannen har for de øvrige årene i planperioden (2025–27) budsjettert med en årlig realvekst over kommuneopplegget på 3,0 mrd. kr eller 0,8 prosent (dvs. noe utover demografikostnadene i makro), og forutsatt den samme relative veksten på skatt og rammeoverføringer.

Frie inntekter

Kommunens frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter på inntekt og formue og inntektsutjevning. De frie inntektene utgjør om lag 80 prosent av kommunesektorens samlede inntekter (ref. grønt hefte om inntektssystemet). Dette er inntekter som kommunen disponerer fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler.

Det overordnede formålet med inntektssystemet er å utjevne de økonomiske forutsetningene for at kommunene skal kunne gi et mest mulig likeverdig tjenestetilbud over hele landet. I terminutbetalingene av rammetilskuddet foretas det samtidig en utjevning av kommunenes skatteinntekter. Inntektsutjevningen er selvfinansierende, slik at kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet får utbetalt inntektsutjevningstilskudd i tillegg til rammetilskuddet, mens kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet får et trekk i utbetalingen av rammetilskuddet.

Forskjellen mellom landets kommuner er til dels store når det gjelder kostnadsstruktur, demografisk sammensetning, geografisk struktur og størrelse. Når en skal sammenligne inntektsnivået mellom kommunene, er det derfor relevant å ta hensyn til kommunenes ulike utgiftsbehov. Ved beregning av utgiftskorrigerede frie inntekter er det tatt utgangspunkt i summen av de frie inntektene. Den delen av de frie inntektene som inngår i utgiftsbehovet korrigeres ved hjelp av kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. De resterende inntektene blir deretter lagt til i beregningen. Driftsutgifter til skole, pleie og omsorg, helse og sosial og administrasjon inngår i kommunenes utgiftsbehov, og det er variasjon i kostnadene til drift av disse tilbudene det korrigeres for. Kommuner med et høyt beregnet utgiftsbehov (dyrere å drifte enn snittet), vil få justert opp inntektene sine, mens kommuner med et lavt beregnet utgiftsbehov (billigere å drifte enn snittet), vil få justert ned sine inntekter.

Skatteinntekter

Budsjettert skatteinntekter og rammetilskudd beregnes med utgangspunkt i de forutsetninger som regjeringen har lagt til grunn i statsbudsjettet for 2024. Basert på nasjonale tall samt prognose fra kommunenes sentralforbund (KS) foreslår rådmannen at Senja kommunes skatteinntekter for 2024 settes til 491 482 000 kroner – dette representerer en økning på 6 prosent fra forventet skatteinntekt for 2023.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet blir blant annet beregnet ut fra en utgiftsbehovsindeks som beregner hvor ressurskrevende Senja kommune er å drifte sammenliknet med øvrige kommuner i landet. Ligger kommunen over 1,0 betyr det at kommunen regnes som mer ressurskrevende å drifte sammenliknet med en gjennomsnittlig kommune. For Senja kommune er indeksen på 1,127 for 2023, noe som betyr at kommunen er ca. 13 prosent dyrere å drifte enn gjennomsnittskommunen. Senja kommune vil motta rammetilskudd i 2023 på 717 971 000 kroner. Det utgjør en prosentvis økning på 4,73 prosent mot forventet rammetilskudd for 2023.

Inntektsutjevning

Ordningen med inntektsutjevning innebærer at kommuner som har under landsgjennomsnittet på skatteinntekter får kompensert 60 prosent av avviket mellom intervallet 90 prosent - 100 prosent. I tillegg til dette blir de mest skattesvake kommunene kompensert med ytterligere 35 prosent av differansen mellom egne skatteinntekter og opptil 90 prosent av landsgjennomsnittet. Som grunnlag til budsjettet for inntektsutjevning er det lagt til grunn en gjennomsnittlig skatteinntang på 82,3 prosent for Senja kommune. Denne er i henhold til nasjonale beregninger. Basert på nasjonale tall oppgitt i statsbudsjettet og beregninger fra KS tilsvarer dette en inntekts-utjevning på 71 878 000 kroner for 2024. Dette tilsvarer en reduksjon på 5,74 prosent i forhold til forventet inntektsutjevning for 2023.

Integreringstilskudd

Senja kommunene mottar integreringstilskudd ved bosetting av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag. Dette er personer som har fått asyl, personer som har fått oppholdstillatelse på humanitært grunnlag etter utlendingsloven § 8 annet ledd og personer som har fått kollektiv beskyttelse i en masseflyktsituasjon, samt overføringsflyktninger med innreisestillatelse. I tillegg kommer familiegjenforente til disse gruppene, både de som kommer til Norge samtidig med hovedperson og de som blir gjenforent på et senere tidspunkt. Integreringstilskuddet skal dekke kommunenes gjennomsnittlige utgifter til bosetting og integrering av flyktninger i bosettingsåret og de fire påfølgende år. Midlene som er lagt inn for 2024 er justert tilsvarende ved å korrigere rammen til kommunens kommunalområder basert på en fordelingsnøkkel utarbeidet av Teknisk beregningsutvalg samt anmodning for 2023. For 2024 er anslag samlet bosetting er satt til netto 175 personer og for påfølgende år 150 personer før det trappes ned mot 60 årlig. I inntektsprognosen for 2024 – 2027 er det tatt hensyn til overnevnte forhold og på den bakgrunn budsjettet et tilskudd på 114,3 mill. kroner i 2024, opp fra 99,3 mill. kr i revidert budsjett 2023, økende til 117,6 mill. kr i 2025 før og avtar utover perioden til 83,4 mill. kr i 2027. Det presiseres at dette er usikre tallstørrelser både for inntekter og utgifter, noe vi ser tegn til både innenfor andre tjenester i kommunen og for SLI.

Eiendomsskatt

For eiendomsskatteåret 2024 skal det skrives ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen, jf. Eieendomsskattelova (esktl.) § 2 og § 3 bokstav a.

For eiendomsskatteåret 2024 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsatt grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteoven §§ 3 og 4. Det særskilte grunnlaget skal i 2024 være lik 1/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av nye verdsettelsesregler og at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 ble ansett som næringseiendom.

For skatteåret 2024 er den alminnelige eiendomsskattesatsen i Senja kommune fastsatt til 6 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. Differensiert skattesats for bolig og fritidseiendommer er for skatteåret 2024 fastsatt til 1,75 promille, jf. esktl. § 11 første ledd og § 12. Samme skattesats benyttes for garasjer og naust i privat bruk. Senja kommune fullførte i løpet av 2022 harmoniseringsperioden grunnet sammenslåing av kommuner. Skattesats for særskilt skattegrunnlag skal ikke harmoniseres og følger egne satser fra 2019. Det benyttes ikke bunnfradrag.

Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer, jf. esktl. § 25 første ledd.

Eiendomsskatt utgjør for 2024 kr 43 250 000. Hvorav kr 19 250 000 gjelder bolig og fritidseiendom. Særskilt skattegrunnlag utgjør for 2024 kr 296 000.

Promillesats 2024 Bolig/fritidseiendom	Bunnfradrag 2024 Bolig/fritidseiendom	Promillesats 2024 Næringseiendom
1,75	0,00	6,00

Særskilt skattegrunnlag

Kommune (historisk)	Promillesats 2024 særskilt sk. grunnlag
Berg	6,00
Torsken	6,00
Tranøy	3,00
Lenvik	4,00

Følgende kan fritas etter Eiendomsskatteloven § 7 a

Senja kommunestyre kan frita for eiendomsskatt eiendom som eies av frivillige, lag, organisasjoner, stiftelser, idrettslag, foreninger og tilsvarende, hvor hovedhensikten med eiers virksomhet er å «... gagne ein kommune, eit fylke eller staten». Grunnlaget for vedtak om fritak følger av bestemmelsene i Eiendomsskattelovens § 7 a. Det presiseres at for eiendommer som brukes til flere formål, gis det kun fritak for den delen som brukes til fritaksformålet.

Tidligere fritatte eiendommer i følgende kategorier fritas for eiendomsskatt for 2024 (Liste over eiendommer i vedlegg 1).

- Idrettsanlegg og haller
- Eiendom for velforening/grendehus
- Boliger som eies av utleiestiftelser og som tildeles vanskeligstilte
- Bygninger med formål for religiøse forsamlinger
- Private barnehager og skoler (Barne- og ungdomsskoler)
- Museum

Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagne ein kommune, eit fylke eller staten vil bli vurdert fritatt av kommunestyret på grunnlag av søknad. Søknad om fritak må sendes inn hvert år. Frist for søknad om fritak for 2024 settes til 15.04.2024.

Følgende gis fritak etter § 7 b

- Bygning som har historisk verdi:
 - a. Eiendommer som er vedtaksfredet etter kulturminneloven
 - b. Eiendommer som er forskriftsfredet etter kulturminneloven

Det presiseres for eiendommer med flere bygg hvorav kun deler av byggene er fredet, gis det kun fritak for det fredede bygget med en andel av grunnen.

Sentrale utgifter

Pensjonskostnader og premieavvik

I enhetenes budsjett utgiftsføres pensjonsforpliktelsene til KLP og Staten pensjonskasse (pedagogisk personale). I henhold til den kommunale regnskapsforskriftens § 13 er det aktuarberegnet netto pensjonskostnad som skal belastes driftsresultatet. Dette innebærer at driftsbudsjettet korrigeres for differansen mellom betalt pensjonspremie og beregnet netto pensjonskostnad. Dette er premieavvik og føres mot balansen, slik at bokførte premieinnbetalinger i teorien skal jevnes ut over flere år. Balanseførte premieavvik utgiftsføres (amortiseres) med like store beløp over 7 år. Den årlige belastningen i driftsbudsjettet består av netto pensjonskostnad og amortisering av tidligere års premieavvik. Bruk av premiefond har også en positiv likviditetsmessig effekt, og for Senja kommune i en omstillingsfase er denne effekten sentral i likviditetsstyringen. For 2023 og 2024 benyttes samlet 88 mill. kr i premiefond, noe som også reduserer premieavviket og framtidig amortisering. Fra 2023–2024 øker samlet pensjonsutgift med 13 prosent som følge av økt amortisering av tidligere års premieavvik, økte lønnsoppgjør samt økning i årsverk. Netto premieavvik inkl. sos. utgifter utgjør 4 mill. i positiv effekt. Som følge av redusert reguleringspremie med ca. 55,5 mill. kr er effekten på kommunens likviditet betydelig i positiv retning. Mens premieinnbetaling i 2023 utgjør ca. 197 mill. kr, vil den i 2024 utgjøre om lag 149,5 mill. kr.

AFP-premie

Offentlig AFP er en tidligpensjonsordning for personer som arbeider innenfor offentlig sektor og er medlemmer i Statens pensjonskasse, KLP, kommunale pensjonskasser eller andre kommunale pensjonsordninger som administreres av forsikringsselskaper. Senja kommune er tilknyttet fellesordningen for KLP, hvilket betyr at vi betaler en AFP-premie for gjennomsnittet av de pensjonsavtaler som inngår i fellesordningen og har valgt beregning ut fra faktisk historisk uttak i stedet for utjevningsmodellen hvor en betaler på snitt uansett AFP-uttak. De siste årene har Senja kommune ligget under gjennomsnittet. I henhold til opplysninger fra KLP budsjetteres det med 0,9 prosent av samlet lønnsmasse som skal dekke forventede kostnader til AFP, noe som ville utgjort om lag 8,4 mill. kr.

Personforsikring

Personforsikringer omfatter alle forsikringer for arbeidstakere i Senja kommune, men først og fremst gruppe- og ulykkesforsikring. For 2024 budsjetteres 3,1 millioner kroner til personforsikringer.

Avsetning til lønnsoppgjøret 2024

I samsvar med forutsetningene i statsbudsjettet er det lagt til grunn en lønnsvekst på 4,9 prosent med 7 – måneders effekt 2024. Dette utgjør om lag 35,65 mill. kr inkl. sosiale utgifter.

Avskrivninger

Å avskrive er å fordele en eiendels verdiforringelse over flere regnskapsperioder. Det mest vanlige er at man avskriver med det samme beløpet hvert år. Kommunale avskrivninger er kommet som et behov for å gi uttrykk for den verdiforringelse en har ved bruk av kommunale bygg, anlegg og driftsmidler. Ikke minst er dette viktig når kommunens tjenesteproduksjon skal vurderes opp mot, eller sammenlignes med alternative løsninger og andre kommuner. Derfor er det stilt krav om at kommunene skal regnskapsføre avskrivninger i driftsregnskapet, men at det ikke tilsvarende stilles krav om at denne kostnaden får resultateffekt i regnskapet. Hvorvidt avsetninger for verdiforringelse

(kapitalslit) skal gjøres eller ikke, blir derfor opp til den enkelte kommune. Den regnskapstekniske løsningen Senja kommune har valgt er å utligne virkningen av avskrivningene på en særskilt inntektspost i driftsregnskapet. Dersom man ønsker å avsette midler i regnskapet tilsvarende avskrivningene (for å utligne verdiforingelse), vil dette eventuelt være en politisk beslutning om å redusere hva som er disponibelt til øvrige driftsformål. Slik den økonomisk situasjon er i Senja kommune vil dette bety iverksettelse av ytterligere kostnadsreducerende tiltak på de ulike kommunalområdene.

Finansinntekter og -utgifter Økonomiplan

NETTO FINANSUTGIFTER	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Renteinntekter	-6 764 500	-32 114 500	-32 114 500	-32 114 500	-32 114 500
Utbytter	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	80 006 605	112 506 605	119 306 605	118 506 605	122 506 605
Avdrag på lån	77 389 668	72 389 668	85 189 668	101 189 668	104 589 668
NETTO FINANSUTGIFTER	150 631 773	152 781 773	172 381 773	187 581 773	194 981 773

Figur 10 - Finans

Renteinntekter

Renteinntekter for bankinnskudd og formidlingslån, er basert på et estimat for nivået fra regnskapet 2022 samt prognoser bankinnskudd og utlån framover. En overveiende andel av bankinnskuddet er ubrukte lånemidler og vil gjennom 2024 reduseres betydelig. Skulle kommunestyret fatte beslutning om bruk av disposisjonsfond som et alternativ til låneopptak eller for å økte aktivitetsnivå i drift, så vil dette i stor grad berøre likviditet og renteinntektene negativt. I tillegg har Senja kommune bokført vesentlige summer i form av premieavvik som oppstår som følge av regnskapstekniske forhold. Dette har tært på kommunens samlede likviditet de siste årene. For 2023–2024 finansieres samlet 88 mill. kr av pensjonsutgifter ved bruk av premiefond – dette vil lette det negative pådraget for likviditeten og samtidig redusere akkumulert premieavvik og framtidig amortisering. Samtidig vil premiefondet reduseres betydelig og ikke kunne benyttes tilsvarende påfølgende år. Det påligger kommunestyret et særlig ansvar å sikre at kommunen til enhver tid har så god likviditet at de løpende forpliktelser kan dekkes. Kommunens likviditet vurderes i dag noe anstrengt gitt at det for 2024 skal benyttes utbrukte lånemidler i stor grad. Beregnede renteinntekter til 32 114 500 kroner for 2024 og ut perioden, og forutsetter tiltak iverksettes for å redusere aktivitetsnivå og samtidig øker likviditet slik at en også reduserer dagens refinansieringsrisiko. Gitt at aktivitetsnivå og investeringsnivå vedvarer, vil det også påvirke likviditet negativt med tilhørende reduksjon i renteinntekter.

Renteutgifter

Rådmannens forslag til investeringsprosjekter følger i stort opp tidligere vedtak for skole og barnehage, samt noen mindre investeringer som vurderes nødvendig. Brutto investeringer i skole og barnehage utgjør 1 mrd.kr i total ramme. Investeringer ekskl. startlån og egenkapitalinnskudd KLP utgjør ca. 1,23 mrd. kr i perioden 2024–2027. Justert for avdragsbetaling og momskomp. i perioden øker langsiktig gjeld med i overkant av 605 mill. kroner innen utgangen av 2027. Gjeld knyttet til formidlingslån samt vann- og avløp betales av kommunens innbyggere. Norges bank oppdaterte prognose fra september 2023 forventer en styringsrente på 4,5 prosent for store deler av 2024 hvor en først på slutten av året setter ned 25 punkter til 4,25 prosent. Det tilsvarer en per tiden rente (PT) rundt 5,5 – 6 prosent på toppen av kurven. Senja kommune samarbeider med Bergen Capital Management i utarbeidelse av en finansstrategi hvor det ligger en del andre produkter tilgjengelig for å finansiere investeringer som samlet vurderes å trekke kommunens rente noe ned i underkant av 5 prosent i 2024

før den følger forventet rentebane videre nedover i perioden hvor Sentralbankens styringsrente forventes ned mot 3,2 prosent. Renteutgiftene utgjør for 2024 112 506 605 kroner, og består av både renteutgifter investeringer, startlån og innteksførte byggelånsrenter. Renteutgift investeringer hensyntatt innteksføring byggelånsrenter utgjør ca. 94,5 mill. kr i 2024 og øker til 105 mill. kr i perioden. Som det er erfart i 2023 hefter det betydelig usikkerhet i rentebildet som følge av utviklingen i inflasjon relatert til krig i Ukraina, effekter av tidligere renteøkninger hjemme og ute, fortsatt stramt arbeidsmarkedet og fortsatt utfordringer knyttet til energi.

Rentefølsomhet

Med en høy gjeld er kommunen sårbar for økninger i renten. I henhold til kommunens finansreglement skal gjeldsporteføljen til enhver tid ha en rentesikring i intervallet 1/3 til 2/3. Lån med rentesikring utgjør pr. 2. tertial 2023 om lag 32 prosent (530 mill. kr) av en samlet portefølje investeringslån ekskl. VA på ca. 1,6 mrd. kr. Risikoutsatt portefølje (Flytende rente ekskl. VA) utgjør ca. 1 mrd. kr og renteøkning 1 prosentpoeng utgjør 11 mill. kr mens samlet flytende portefølje inkl. VA utgjør ca. 16 mill. kr på en prosentpoengs økning i renten.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	-	-	-	-	-
Overføring til investering	-	-	-	-	-
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	- 2 435 000	- 2 225 000	- 1 075 000	- 1 808 000	- 1 808 000
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	- 47 022 792	- 56 100 000	- 43 447 217	- 48 804 899	- 67 893 038
Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-	-
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DF	- 49 457 792	- 58 325 000	- 44 522 217	- 50 612 899	- 69 701 038

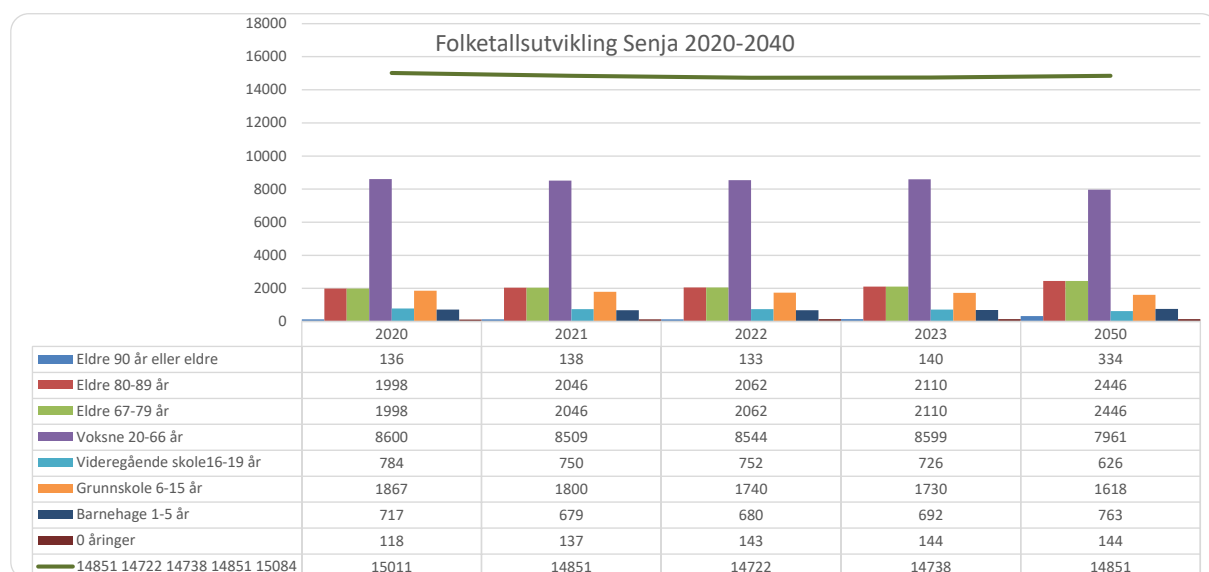
Figur 11 - Disponeringer fond

Bruk og avsetning til disposisjonsfond

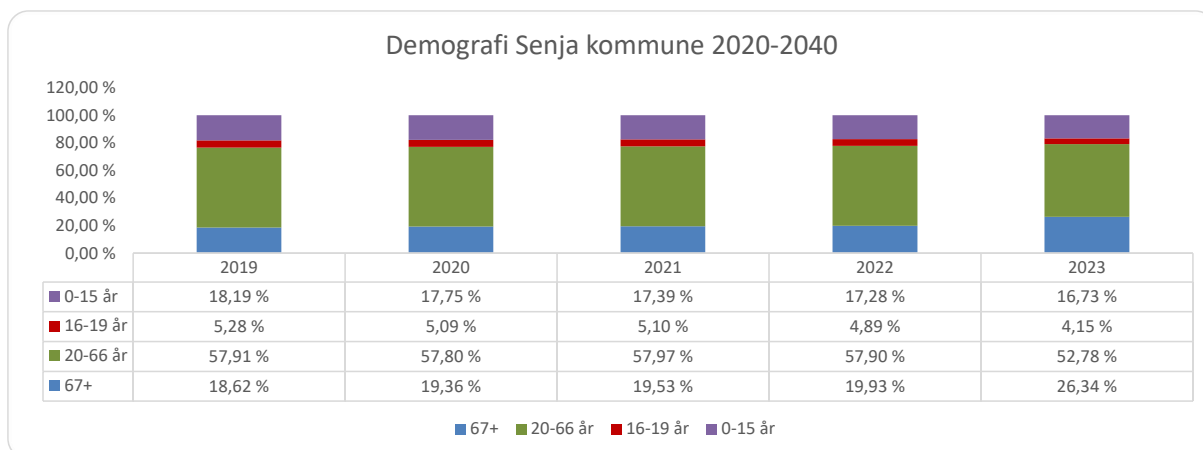
I økonomiplanperioden finnes ikke rom for å avsette midler til disposisjonsfond, og eksisterende disposisjonsfond forventes sterkt redusert i perioden.

Netto avsetninger i kommunalområdene

Dette retter seg mot bruk og avsetninger av fond i kommunalområdene, herunder bruk av bundne midler i kommunalområdene, men det meste av disse midlene retter seg mot selvkostkapitlene.

Figur 12 - Befolkningsutvikling

Figur 13 - Demografi 2020-2040

Kilde SSB	2019	2020	2021	2022	2023	2040
0 åringer	118	118	137	143	144	144
Barnehage 1-5 år	764	717	679	680	692	763
0-5 år	882	835	813	823	836	906
6-12 år	1330	1298	1239	1149	1134	1127
13-15 år	558	569	561	591	596	491
Grunnskole 6-15 år	1888	1867	1800	1740	1730	1618
Videregående skole 16-19 år	846	784	750	752	726	626
20-44 år	4321	4278	4214	4217	4300	3990
45-66 år	4379	4322	4295	4327	4299	3971
Voksne 20-66 år	8700	8600	8509	8544	8599	7961
Eldre 67-79 år	1936	1998	2046	2062	2110	2446
Eldre 80-89 år	622	631	666	684	710	1193
Eldre 90 år eller eldre	137	136	138	133	140	334
Totalt	15011	14851	14722	14738	14851	15084
0-66 år	12316	12086	11872	11859	11891	11111
67 år og eldre	2695	2765	2850	2879	2960	3973

Figur 14 - Utvikling alderssammensetning

Ved inngangen til 2023 var det registrert 14 851 innbyggere i Senja kommune. Trenden har vært nedadgående siden toppunkt med 15 072 innbyggere i 2017 med en foreløpig bunn 01.01.2021 med 14 722 innbyggere. Pr. 01.01.2023 viste innbyggertall en vekst på 16 innbyggere, og inn i 2023 viser det betydelig vekst i innbyggertall. Pr. 1. juli var det 14 923 innbyggere i Senja kommune.

I tidligere prognose fra SSB vises negativ utvikling fram mot 2040 (Middelalternativ). SSBs prognoser tar ikke høyde for lokale satsinger, og rådmannen vurderer det slik at næringsutviklingen lokalt kan demme opp for negativ trend, noe som kan framgå av de endringer som ligger i utvikling folketall siste året. Dette sees i tallene for første halvår hvor folketall har økt betydelig, og rådmannen vurderer at det over perioden er grunn til å være noe mer optimistisk enn hva prognosen viser. I framskrivning av inntekter har rådmannen valgt en framskrivning mellom middel- og høyalternativet (MH) som ligger i folketall 2040. Samtidig må en være bevisst på at siste års folketallsvekst også påvirkes av flyktningssituasjonen knyttet til Ukraina-krigen.

Dokumentasjon av utgiftsutjevningen 2023–2024

Senja	2024			Endring 2023-2024	
	Vekt	Utgifts- behovs- indeks	Tillegg/ trekk i utgiftsutjevn (1000 kr)	Utgifts- behovs- indeks	Tillegg/ trekk i utgiftsutjevn (1000 kr)
0-1 år	0,0058	0,9003	-560	-3,7 %	-227
2-5 år	0,1348	0,9001	-13 034	0,3 %	4
6-15 år	0,2527	0,9886	-2 790	-0,4 %	-875
16-22 år	0,0241	1,0381	888	-3,9 %	-798
23-66 år	0,1081	0,9397	-6 311	0,2 %	-200
67-79 år	0,0605	1,2211	12 949	1,0 %	1 841
80-89 år	0,0806	1,2947	22 996	0,3 %	2 200
Over 90 år	0,0403	1,2119	8 265	10,1 %	4 293
Basistillegg	0,0163	1,0910	1 436	-0,3 %	49
Sone	0,0103	4,3581	33 484	-5,3 %	1 756
Nabo	0,0103	2,3300	13 261	-3,1 %	600
Landbrukskriterium	0,0019	1,2262	416	-20,9 %	-435
Innvandrere 6-15 år ekskl. Skandinavia	0,0067	1,2348	1 523	5,1 %	310
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0078	0,6849	-2 379	-1,6 %	-43
Dødelighet	0,0474	1,0910	4 178	-3,2 %	-1 014
Barn 0-15 år med enslige forsørgere	0,0168	1,1953	3 177	-2,8 %	-736
Lavinntekt	0,0105	0,8489	-1 536	-4,8 %	-401
Uføre 18-49 år	0,0060	1,2467	1 433	0,8 %	14
Opphopningsindeks	0,0088	0,5661	-3 696	11,7 %	1 169
Aleneboende 30 - 66 år	0,0180	0,9796	-356	0,3 %	57
PU over 16 år	0,0507	1,8227	40 378	-15,4 %	-3 762
Ikke-gifte 67 år og over	0,0474	1,3183	14 604	-0,7 %	861
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0163	1,0437	689	9,2 %	1 435
Innbyggere med høyere utdanning	0,0179	0,6521	-6 029	-0,1 %	-191
Kostnadsindeks	1,0000	1,1270	122 986	0,1 %	5 906
<i>Netto virkn. statlige/private skoler</i>			-3 256		-827
Sum utgiftsutjevn. mm.			119 729		5 079

Dokumentasjon av utgiftsutjevningen 2024 (og endring 2023-24) fordelt på sektorområder

Senja	2024			Endr. 2023-2024	
	Vekt	Utgifts- behovs- indeks	Tillegg/trekk i utgiftsutjevn. (1000 kr)	Utgifts- behovs- indeks	Tillegg/trekk i utgiftsutjevn. (1000 kr)
Barnehage	0,1568	0,8868	-17 187	1,2 %	1 303
Administrasjon	0,0783	1,0006	45	-0,1 %	-106
Landbruk	0,0019	1,2262	417	-20,9 %	-414
Grunnskole	0,2410	1,0800	18 673	-0,3 %	-1 097
Pleie og omsorg	0,3607	1,3229	112 762	-1,6 %	3 897
Kommunehelse	0,0673	1,1881	12 250	-0,2 %	2 258
Barnevern	0,0407	1,0355	1 398	-2,9 %	-1 360
Sosialtjeneste	0,0533	0,8918	-5 585	1,8 %	1 141
Kostnadsindeks	1,0000	1,1270	122 986	0,1 %	5 906

Figur 15 - Utgifts utjevning

Årsverksutvikling rammeområder

Beskrivelse	Årsverk 2024	Årsverk 2023	Differanse 23-24
Senja	1478,95	1439,48	39,47
Politikk	1	1	0
Oppvekst og kultur	605,44	581,39	24,05
Helse og omsorg	651,03	630,07	20,96
Samfunnsutvikling	151,13	154,97	-3,84
Administrasjon	70,35	72,05	-1,70

Figur 16 - Utvikling årsverk

Ramme 20: Oppvekst og kultur

Årsverk: Rammeområdet har en netto økning på ca. 24,1 årsverk.

- Skole er netto opp 6,9 årsverk. Veksten kan i hovedsak knyttes til økt bosetting i kommunen og økt behov for særskilt språkopplæring.
- Barnehagene øker med 2,9 årsverk netto. Forklaringen er at det er større behov for bemanning til spesialpedagogiske tiltak, løpende barnehageinntak, minimumsbemanning i en del barnehager og økning i antall barnehageplasser gjør at bemanning går opp.
- SLI har gått opp 9,0 årsverk for å kunne håndtere dagens bosetting og voksenopplæring.
- BFT har en netto økning på 5,3 årsverk. 4 årsverk er knyttet til samarbeidsavtale med Sørreisa på barnevern k.sak 77/2023. 2 årsverk er knyttet til opprettelsen av Aktivitetshus Barn og unge k.sak 75/2023

Endring i årsverk fra budsjettkonferansen utgjør 9,5 årsverk. 2,2 årsverk knyttes til både økning plasser iht. løpende opptak og også spesial pedagogiske tiltak knyttet til vedtak. 6,8 årsverk i Bame- og familietjenesten hovedsakelig knyttet til iverksetting av kommunestyre vedtak.

Ramme 30: Helse og omsorg

Årsverk: Rammeområdet har en netto økning på ca. 21 årsverk.

- Stab Helse og omsorg har økning på 1,0 årsverk som gjelder stilling barnekoordinator.
- DMS/Senjalegen er netto opp 5,5 årsverk. Økningen skyldes i hovedsak opprettede stillinger i spesialisthelsetjenesten. Disse er PSHT- spesialisthelsetjeneste (3,2 årsverk), desentralisert Holter registrering og desentralisert kreft poliklinikk (til sammen 1,05 årsverk). Tjenester under spesialisthelsetjenesten dekkes av UNN. I tillegg kommer styrkning av fastlegetjenesten med litt i overkant av ett årsverk (jfr. K-sak 51/23).
- Sykehjemstjenesten har gått opp netto 10,7 årsverk. 9 av disse kommer fra åpning av ny bogruppe Finnsnes sykehjem (K-sak 50/23). Gryllefjord sykehjem har en økning på 1,2 årsverk som skyldes korreksjon av budsjettfeil fra 2022. I tillegg er det overført 0,5 årsverk fra ramme 50.
- Hjemmebasert omsorg har ingen endring av nye årsverk.
- TFU opp 4,0 årsverk. Økning kommer bl. annet fra økte vedtak som krever mer bemanning. I tillegg vil etablering av Heimlylia og Bjørklia gi en netto årsverks økning på 2,0 årsverk.

Organisatoriske endringer innenfor ramme 30 som bør nevnes, er at det etter en intern prosess vår/sommer 2023 ble gjort noen organisatoriske endringer. Psykisk helse- og rustjeneste er eget virksomhetsområde, og således skilt ut fra virksomhet Hjemmebasert omsorg. I den forbindelse er Hjemmetjenesten Stonglandet og Dagtilbud hjemmeboende med demens flyttet fra Sykehjemstjenesten til Hjemmebasert omsorg. Endringen har skjedd innenfor eksisterende årsverk.

Endring i årsverk fra budsjettkonferansen utgjør i overkant av 0,5 årsverk.

Ramme 40: Samfunnsutvikling

Årsverk: Rammeområdet har en netto reduksjon på 3,84 årsverk.

- Vann og avløp økning 0,3 årsverk. Flyttet fra avløp til vann 50 % stilling samt reduksjon virksomhetslederstilling lønnet fra VAR med 20 %.
- Brann og redning reduksjon på 5,76 årsverk. Lønnsark er tilpasset vedtatt bemanningsplan tilknyttet brannordning slik at ansatte har riktige stillingsprosenter og tillegg. Dette betyr at stillingshjemlene totalt sett er i tråd med kommunestyrets vedtatte bemanningsplan.
- Teknisk drift økning på 1,7 årsverk. Av dette er 0,2 % økt andel av virksomhetslederstilling, tilsvarende andel er redusert på VAR. 0,5 årsverk økning er knyttet til boligkontoret som følge av betydelig økt bosetting av flyktninger. Siste årsverket er to halve stillinger som gjennom punching av lønnark ved en feil er blitt tatt ut i 2023 budsjettet. Det skal være akkurat like mange stillinger i 2024 som det var i 2023, 20,8 årsverk.
- Plan og utvikling økning 0,5 årsverk. Økningen er midlertidig i 2 år og er tilknyttet prosjektet Drivkraft.
- Stab redusert med 0,08 årsverk. Prosjektstilling klubben i 3 mnd. 2023.

Ramme 50: Administrasjon

Årsverk: Rammeområdet har fulgt opp økonomiplan 2022–2025 og tatt ned vedtatte årsverk, og vil som følge av forbedrede arbeidsprosesser knyttet til blant annet digitalisering og kompetanseutvikling trekke inn ytterligere 3 årsverkshjemler som står vakante p.t.

Driftsbudsjettet

Budsjettutfordring

Økonomiplan 2024-2027 - Status budsjettutfordring				
	2024	2025	2026	2027
Utfordring overført fra Arena inkl. Driftsutg. Invest.	45 372 865	20 369 588	14 627 270	27 215 409
Tiltak ramme 10 Politikk				
Sum tiltak ramme 10	0	0	0	0
Tiltak ramme 20 Oppvekst og kultur				
RO 20 - Effektivisering og samhandling	-6 054 528	-6 054 528	-6 054 528	-6 054 528
RO 20 Ekstra stilling Rossfjord skole vår semester	399 506	0	0	0
RO 20 Redusert foreldrebetaling jamfør statsbudsjett.	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
RO 20 Svømme- og livredning i sjøen for skole elever	60 000	60 000	60 000	60 000
Sum tiltak ramme 20	-2 095 022	-2 494 528	-2 494 528	-2 494 528
Tiltak ramme30 Helse og omsorg				
RO 30 - Effektivisering og samhandling	-5 885 163	-5 885 163	-5 885 163	-5 885 163
RO 30 Gryllefjord sykehjem - reduksjon til 6 plasser + styrket hjemmetj.	-2 184 196	-2 184 196	-2 184 196	-2 184 196
RO 30 Etablering demensteam	700 000	700 000	700 000	700 000
RO 30 Kjøp av BPA tjenester	10 100 000	10 100 000	10 100 000	10 100 000
RO 30 Stonglandet sykehj. reduksjon med 5 plasser	-4 178 000	-4 178 000	-4 178 000	-4 178 000
RO 30 Styrking Tildelingsenheten - 1 årsverk	720 461	720 461	720 461	720 461
RO 30 Øke kapasitet omsorgsboliger med heldøgns tjenester	1 200 767	1 200 767	1 200 767	1 200 767
Sum tiltak ramme 30	473 869	473 869	473 869	473 869
Tiltak ramme 40 Samfunnsutvikling				
RO 40 - Effekter tiltak Bygg 2022 2023	-2 150 000	-3 700 000	-4 800 000	-5 700 000
RO 40 - Effektivisering og samhandling	-1 177 000	-1 177 000	-1 177 000	-1 177 000
RO 40 - Nytt tiltak leasing feibil	200 000	200 000	200 000	200 000
RO 40 - vedlikehold fending, gjennomgang strømanlegg og utarbeid	0	0	0	0
RO 40 -Ny bogruppe Finnsnes omsorgssenter, økte driftsutgifter	396 061	396 061	396 061	396 061
Sum tiltak ramme 40	-2 730 939	-4 280 939	-5 380 939	-6 280 939
Tiltak ramme 50 Administrasjon				
RO 50 - Effektivisering og samhandling	-1 473 654	-1 473 654	-1 473 654	-1 473 654
RO 50 - Senja kirkelig fellesråd - Tilskudd til digitale kart og graveplassmelding ved gravplasser	0	0	0	0
RO 50: Justering ramme	-1 747 119	-1 747 119	-1 747 119	-1 747 119
Sum tiltak ramme 50	-3 220 773	-3 220 773	-3 220 773	-3 220 773
Tiltak ramme 80 Frie inntekter renter/avdrag				
RO 80 - Netto refusjoner effekt nærvær	-5 250 000	-5 250 000	-5 250 000	-5 250 000
RO 80 - Alt. 1 Økning e.skatt 0,25 promille	-2 750 000	-2 750 000	-2 750 000	-2 750 000
RO 80 - Finansutgifter investeringer 2024-2027	21 000 000	40 600 000	52 800 000	60 200 000
RO 80 Bruk av disposisjonsfond	-50 800 000	-43 447 217	-48 804 899	-67 893 038
Sum tiltak ramme 80	-37 800 000	-10 847 217	-4 004 899	-15 693 038
Sum alle tiltak	-45 372 865	-20 369 588	-14 627 270	-27 215 409
Avstemming økonomiplan	0	0	0	0
Avstemming budsjettforslag				
Sum tiltak rammeområde 10 til 80	-45 372 865	-20 369 588	-14 627 270	-27 215 409
Utfordring fra Arena (budsjettutfordring etablert drift)	45 372 865	20 369 588	14 627 270	27 215 409
Sum ikke disponert	0	0	0	0

Figur 17 - Budsjettutfordring

Beskrivelse driftstiltak

RO 20 - Effektivisering og samhandling

Gjennomgang av struktur og samhandling med bakgrunn i antatt potensiale for mer kostnadseffektiv drift.

RO 20 – Ekstra stilling Rossfjord skole – vårsemester

På grunn av krevende situasjon rundt elevmiljø ved skolen ønsker rådmannen å styrke skolen med et årsverk i vår semesteret.

RO 20 – Redusert foreldrebetaling – jamfør statsbudsjett

Jf. fremlegging av statsbudsjettet, så er den varslede reduksjonen i foreldrebetaling fra og med august 2024. Siden Senja er blant de 189 kommunene med spredt bebyggelse, blir prisen i Senja 1500 kr for full plass fra august. Estimert inntektstap blir på rundt 3,5 millioner i 2024. Helårseffekt vill slå inn fra 2025.

RO 20 – Svømme- og livredning i sjøen for skoleelever

Redningsselskapet tilbyr kurset RS Trygg i vann. Kurset som ivaretar læreplanmål om at alle elever skal lære svømme- og livredning i realistiske omgivelser, altså i sjøen.

RO 30 – Effektivisering og samhandling

Gjennomgang av struktur og samhandling med bakgrunn i antatt potensiale for mer kostnadseffektiv drift.

RO 30 – Gryllefjord sykehjem – reduksjon til 6 plasser + styrket hjemmetjeneste

Det har over tid vært utfordrende å rekruttere nødvendig kompetanse slik at det er mulig å ivareta forsvarlighetskravet for institusjonsdrift. Driften kan ikke planlegges ved bruk av overtid.

RO 30 – Etablering av demensteam

Styrking av tilbud til hjemmeboende demente og deres pårørende.

RO 30 – Kjøp av BPA tjenester

Gjelder 5 nye brukere BPA, en av disse ligger allerede inn med inntekt ressuskrv.tj. (ansvar 33030). Bare en ny refusjonsberettiget, beregnet til kr 2.700.000. Dette er påløpte utgifter basert på vedtak. Finansieres av disposisjonsfond i 2024.

RO 30 – Stonglandet sykehjem – reduksjons med 5 plasser

Det har over tid vært utfordrende å rekruttere nødvendig kompetanse slik at det er mulig å ivareta forsvarlighetskravet for institusjonsdrift. Driften kan ikke planlegges ved bruk av overtid.

RO 30 – Styrking Tildelingsenheten

TE har 3 årsverk. Behov for å styrke med 1 årsverk for å ivareta lovkrav knyttet til råd, veiledning, utredning og tilhørende saksbehandling, oppfølging av ventelister, oppfølging av private leverandøravtaler, koordinering og samhandling rundt utskrivningsklare pasienter UNN og generell pasientflyt mellom nivåer.

RO 30 – Øke kapasitet omsorgsboliger med heldøgns tjenester

Styrking av nattjenesten sentrum (ligger på ansvar 33030) med 2 årsverk.

Dette som følge av at man øker med 1 person ekstra pr. natt for å kunne gi nattjenester som omfatter Lars Johan (omsorgsboliger Aspelund) og omsorgsboliger på servicesenteret på Gibostad. Tiltaket vil føre til en styrking av tilgang på omsorgsboliger med tilgang på heldøgns tjenester.

RO 40 – Effekter tiltak bygg

Tiltak vedtatt i økonomiplan 2022–2025 hvor effekten av tiltaket ble tatt ut.

Samletiltak som gjelder:

- Struktur bygg Senjahopen barnehage inn i skole fra 2024
- Struktur Gryllefjord avhending av bygg, samdrift færre bygg
- Struktur skole avhending av bygg
- Leieinntekter boliger og omsorgsboliger harmoniseres og prisjusteres - samlet ca. 400 enheter

Arbeidet med harmonisering av leieinntekter for leieboliger og omsorgsboliger er påbegynt. Samtidig i dette arbeidet vil det måtte gjøres nødvendig vedlikehold og oppgraderinger av boligene slik at økt leie kan forsvares. Mange boliger har pr i dag leieinntekter som ligger lavere enn markedsleie selv uten oppgradering. Rådmannen jobber med å oppjustere husleien der hvor det er mulig og vil komme med en tilbakemelding på hvor stor effekt det er mulig å få på husleiesiden. Foreløpige beregninger viser at husleieinntektene for 2023 er opp ca. 1,4 mill. kr. Det er nærliggende å tro at beløpet for 2024 vil bli noe lavere enn for 2023. Øvrig innsparing vil ikke være mulig uten at forutsetningen om avhending av bygg realiseres i tråd med vedtaket.

RO 40 – Effektivisering og samhandling

Gjennomgang av struktur og samhandling med bakgrunn i antatt potensiale for mer kostnadseffektiv drift samt gjennomgang og re-forhandlinger avtaler.

RO 40 - Brann - Leasing feiebil

Leasing av bil til brannforebyggende med HMS godkjenning, kjøp av bil ville kostet ca. 1,2 mill. kr. Senja kommune har fire feiere som stort sett til enhver tid er ute på oppdrag. Som følge av at også fritidsrenovasjon også er kommet for fullt og store avstander, så er det nødvendig at feierne har egne biler. Bilene må rigges for feiing og er kostbare å anskaffe og lease. Rådmannen foreslår at dette tiltaket legges inn i driftsbudsjettet til feiing og blir en del av selvkostregnskapet som må finansieres av feiegebyret.

RO 40 – Vedlikehold fending, gjennomgang strømanlegg og utarbeidelse av vedlikeholdsplan

Det er et betydelig etterslep på vedlikehold på de kommunale kaiene og en del av fendingene mangler eller må skiftes. Samtidig må det gjøres vedlikehold på strømanleggene fordi noen anlegg bruker mere strøm enn andre.

Det mangler en vedlikeholdsplan for kaiene og det er pr i dag ikke midler til å lage en slik plan.

Vedlikeholdsrammen bør økes over tid. Rådmannen legger inn forslag om at man for 2024 får 1,2 mill.

kr inkl. mva. til å gjøre nødvendig vedlikeholdsarbeid, få kontroll på strømforbruket og få på plass en vedlikeholdsplan. Finansieres ved bruk av disposisjonsfond, derfor står tiltaket i 0.

RO 40 – Ny bogruppe Finnsnes sykehjem – økte driftsutgifter

Plan 4 på Finnsnes sykehjem tas nå i bruk. Dette vil medføre økte driftskostnader i form av renhold, strøm, vedlikehold, etc. Rådmannen foreslår som følge av dette inn kr. 400 000,- i økte driftsutgifter og synliggjør dette gjennom tiltak.

RO 50 – Effektivisering og samhandling

Utført gjennomgang av funksjoner hvor det gir effekter på årsverk og kapasitet i administrasjon, men vurderes nødvendig for å bidra inn i kostnadsreduserende tiltak.

RO 50 – Justering ramme

Justerer ned rammen ved å fjerne vakante stillinger, totalt 3 årsverk. Rådmannen vurderer at disse stillingen kan fjernes, men at det samtidig vil medføre at man er sårbar for fravær over lengre perioder.

RO 80 – Netto refusjoner effekt nærvær

Intensivert arbeid med fravær skal gi positive effekter på netto lønn.

RO 80 – Alt. 1 Økning e. skatt 0,25 promille

Øker eiendomsskatten med 0,25 promille til 1,75 promille.

RO 80 – Finansutgifter investeringer 2024–2027

Rente og avdragsutgifter.

RO 80 Bruk av disposisjonsfond

Sanerer drift 2024 med 53 mill. kr i bruk av disposisjonsfond

Bevilgninger rammeområder - § 5-4 andre ledd	Regnskap 2022	Rev. budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Sum fordelt til drift fra bevilgningsoversikt drift	1 195 857 191	1 297 353 159	1 385 340 784	1 360 098 701	1 343 541 383	1 338 542 522
Ramme 10 Politikk	8 627 888	7 967 422	8 615 327	8 615 327	8 615 327	8 615 327
Ramme 20 Oppvekst og kultur	483 257 919	563 316 168	572 313 792	556 963 489	544 885 368	543 304 853
Ramme 30 Helse og omsorg	510 498 248	535 310 806	556 304 313	555 184 772	554 031 263	552 842 753
Ramme 40 Samfunnsutvikling	115 992 667	120 246 511	111 197 619	106 525 380	103 279 692	101 049 856
Ramme 50 Administrasjon	96 118 718	105 622 490	107 023 972	102 923 972	102 843 972	102 843 972
Ramme 80 Frie inntekter/renter/avdrag	-18 638 249	-35 110 238	29 885 761	29 885 761	29 885 761	29 885 761

Figur 18 - Bevilgninger rammeområder

Investeringsbudsjettet

Aktivitetsnivået på investering har vært og er fortsatt svært høyt. Mens Investeringene fram mot 2023 i stor grad var innenfor VA-området samt infrastrukturiltakene Klubben, Senjahopen fiskerihavn og Fjordgård Fiskerihavn, er investeringer i perioden 2024–2027 i stor grad knyttet til skole og barnehage.

Ramme 90 Investeringsbudsjettet for 2024 er på 506 mill. kr inkludert startlånsramme kr 100 mill. kr og KLP-innskudd kr 5 mill. kr.

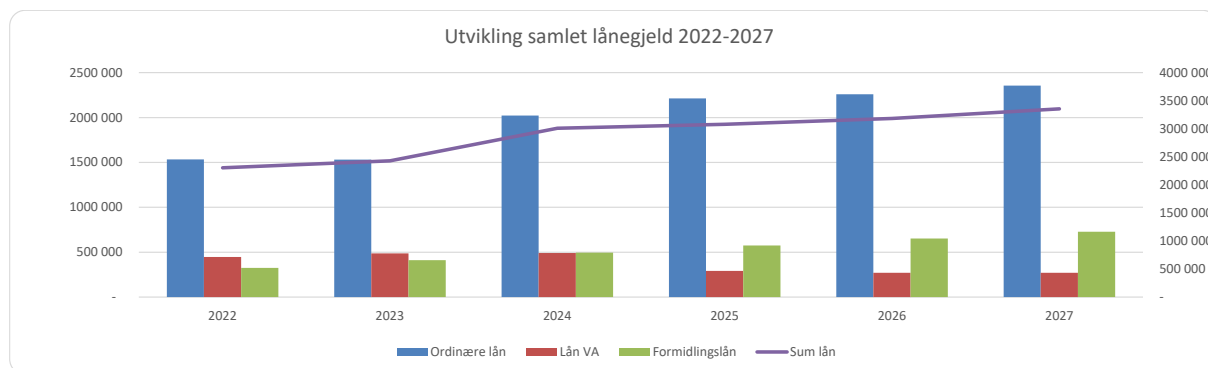
Store viktige prosjekter som er i oppstartsfasen og som kommer for fullt inn i økonomiplanperioden er ny barnehage i Vangsvik, Finnsnes barneskole, Gryllefjord skole fra høst 2024 og diverse vann, avløps- og renovasjonsprosjekter.

Det foreligger utfordringer tilknyttet en del investeringsprosjekter og rådmannen vil her signalisere at det vil kunne komme saker av investeringsmessig art i løpet av våren som kan medføre behov for nye bevilgninger og tilleggsbevilgninger for å kunne ferdigstille prosjektene. I så fall vil rådmannen legge fram egne saker på dette.

Utvikling lånegjeld

Samlet lånegjeld	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Ordinære lån	1 533 684	1 531 384	2 022 212	2 213 635	2 260 668	2 356 852
Lån VA	446 019	486 085	491 239	291 404	271 554	271 554
Formidlingslån	325 485	411 802	495 119	575 436	652 753	727 070
Sum lån	2 305 188	2 429 271	3 008 569	3 080 475	3 184 974	3 355 475

Figur 19 - Samlet lånegjeld

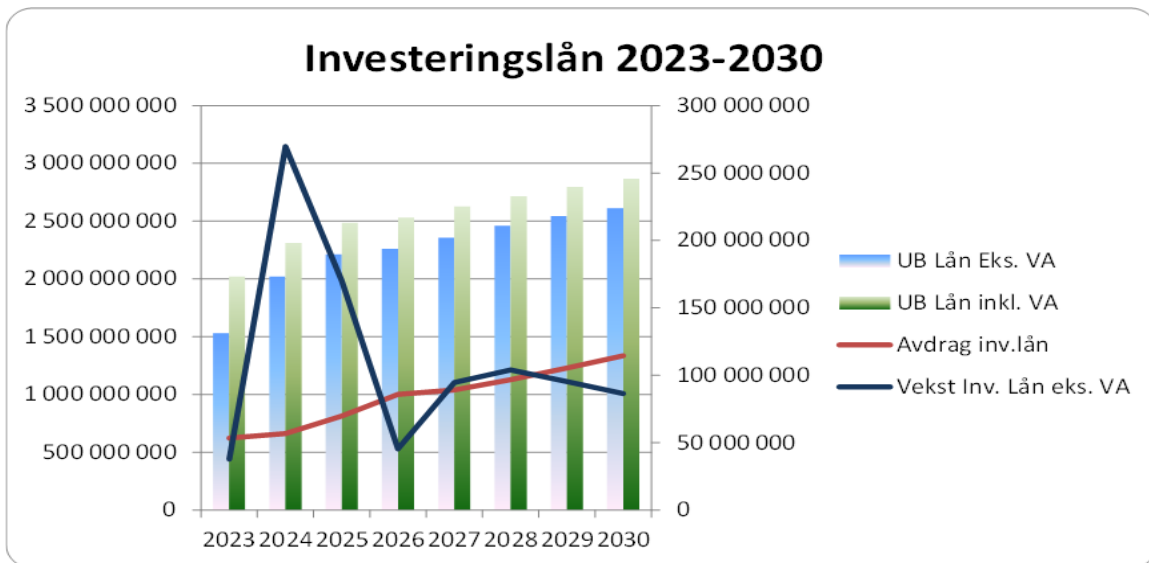
Figur 20 - Utvikling lånegjeld

Tot.lån eks. startlån	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lån IB	1 979 703 379	2 022 622 926	2 313 615 678	2 485 189 214	2 532 221 746	2 628 405 579	2 716 923 781	2 796 776 983
Nto. Låneopptak	111 760 000	363 276 820	256 685 520	148 200 000	200 728 800	200 728 800	200 728 800	200 728 800
Avdrag totale.lån	68 840 453	72 284 069	85 111 984	101 167 469	104 544 967	112 210 597	120 875 598	129 830 123
UB Lån inkl. VA	2 022 622 926	2 313 615 678	2 485 189 214	2 532 221 746	2 628 405 579	2 716 923 781	2 796 776 983	2 867 675 660
Vekst totale lån	42 919 547	290 992 751	171 573 536	47 032 531	96 183 833	88 518 203	79 853 202	70 898 677

Inv.lån eks. VA	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lån IB	1 493 618 558	1 752 622 926	2 043 615 678	2 215 189 214	2 262 221 746	2 358 405 579	2 446 923 781	2 526 776 983
Nto. Låneopptak	91 160 000	326 426 820	239 685 520	131 200 000	183 728 800	200 728 800	200 728 800	200 728 800
Avdrag inv.lån	53 394 455	56 838 071	69 665 986	85 721 471	89 098 970	96 764 600	105 429 601	114 384 125
UB Lån Eks. VA	1 531 384 102	2 022 211 675	2 213 635 212	2 260 667 743	2 356 851 576	2 462 369 779	2 542 222 981	2 613 121 658
Vekst Inv. Lån eks. VA	37 765 545	269 588 749	170 019 534	45 478 529	94 629 830	103 964 200	95 299 199	86 344 675
	15 445 998	15 445 998	15 445 998	15 445 998	15 445 998	15 445 998	15 445 998	15 445 998

Figur 21 - Låneoversikt 2023-2030 investeringer

Utvikling investeringsgjeld

Figur 22 - Utvikling investeringslån

Utvikling minimumsavdrag

Investering	2023	2024	2025	2026	2027
IKT	4 250 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Investering Formålsbygg	18 200 000	8 500 000	8 500 000	8 500 000	8 500 000
Barnehagebygg	3 800 000	56 025 650	57 025 650	20 000 000	19 000 000
Skolebygg	43 000 000	293 800 000	209 300 000	105 500 000	179 036 000
Helsebygg	10 550 000	13 100 000	0	0	0
Utstyr helse, skole mm.	12 800 000	10 165 000	5 500 000	5 500 000	5 500 000
Tekniske bygg og bygg relatert til brann/utstyr	6 450 000	6 075 000	1 125 000	5 500 000	0
Tomteområder / boligfelt	10 400 000	1 500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Andre bygninger / turistanlegg	400 000	25 080 000	0	0	0
Kirkegårder og kirkelige bygg	500 000	6 900 000	0	0	0
Vann	11 200 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Avløp	6 000 000	28 850 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000
Vei	21 950 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Parkeringsareal			0	0	0
Havner og kaier	15 500 000	900 000	0	0	0
Industriområder mv	0	0	0	0	0
Diverse fellesinvestering / avsatt pott	0	0	9 000 000	9 000 000	9 000 000
Sum	165 000 000	472 895 650	322 450 650	186 000 000	253 036 000
Balanse IB uten tomter	2 777 410 917	2 845 831 688	3 217 023 610	3 421 128 217	3 467 860 398
Avskriv	96 579 229	101 703 729	118 346 043	139 267 819	143 173 619
Balanse UB	2 845 831 688	3 217 023 610	3 421 128 217	3 467 860 398	3 577 722 779
Lån IB	1 979 703 379	2 022 622 926	2 313 615 678	2 485 189 214	2 532 221 746
Låneopptak	111 760 000	363 276 820	256 685 520	148 200 000	200 728 800
Avdrag	68 840 453	72 284 069	85 111 984	101 167 469	104 544 967
Lån UB	2 022 622 926	2 313 615 678	2 485 189 214	2 532 221 746	2 628 405 579
MINIMUMSAVDRAG	68 840 453	72 284 069	85 111 984	101 167 469	104 544 967

Figur 23 - Minimumsavdrag 2023–2027

Senja kommune har hatt høy investeringstakt over tid, og denne utviklingen sees også framover. For perioden 2023–2027 ligger det inne to vesentlige investeringer innenfor skole samt en større på barnehage som trekker opp kommunens avdrag i påfølgende år. Justert for selvkost utgjør investeringer om lag 1,15 mrd. kr i perioden, og låneopptak 881 mill. kr. Store lånefinansierte investeringer gir økt belastning i kommunens drift gjennom avdrag og renter. Som det framgår av tabell over, øker minimumsavdraget i underkant av 36 mill. kr i økonomiplanperioden samtidig som renteutgifter investeringslån øker med drøye 30 mill. kr i perioden.

Med en betydelig økning i lånegjeld utsettes kommunen for økt renterisiko, og det ligger også risiko knyttet til investeringer i form av avvik fra prosjektplan og prisendringer fra vedtak prosjekt til anbud og kontraktsinngåelse. Rådmannen vil derfor på det sterkeste anbefale at samtlige prosjekter i inneværende økonomiplan gjennomgår en kost/nytte-vurdering og at det søkes minimumsløsninger samt effekter hvor deler av finansutgifter skal dekkes inn av investeringen før den settes i gang. Slik vil en redusere belastningen på drift, øke avdragsgrad og redusere vekst i netto lånegjeld. For 2019 utgjorde netto lånegjeld 88,4prosent av driftsinntektene, økte til 93,4 prosent i 2020, 100,7 prosent i 2021 og 98,4 prosent i 2022 etter noe lavere nivå på investeringer samt bruk av ubrukte lånemidler. Alt annet likt, vil netto lånegjeld i 2027 være et sted rundt 130–135 prosent av driftsinntekter.

Investeringsprosjekter

Fra bevilgningsoversikt investering	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
IT-seksjon digitalisering/digitale plattformer	4 250 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Dansesletta barnehage avdeling Vangsvik	2 500 000	56 025 650	56 025 650		
Senjahopen barnehage	-	-	1 000 000	20 000 000	19 000 000
Botnhamn barnehage utvidelse	1 150 000				
Gryllefjord barnehage gjerder	150 000				
Gryllefjord skole	7 000 000	35 000 000	-	105 000 000	178 536 000
Finnsnes barneskole	35 000 000	258 300 000	208 800 000	-	
Senjahopen skole	200 000				
Læremidler Grunnskole	4 000 000				
Investering Formålsbygg	6 500 000	8 500 000	8 500 000	8 500 000	8 500 000
Kommunale utleieboliger	11 700 000				
Skaland sykehjem ombygging og velferdsteknologi	5 000 000				
Oppgradering uteområder skole	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Parkering Trøllvik skole	300 000				
Nytt legekantor forprosjekt	800 000	3 000 000			
Kulturhus oppgradering av scenegulv	-	1 495 000			
Oppgradering Heiser	250 000	7 100 000			
Carport og boder Stjerneboligen	4 500 000				
Utstyr helse	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Inventar og utstyr sykehjem	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Velferdsteknologi sykehjem og hjemmetjenesten	7 300 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Kjøp tomteområder	2 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Brenneset boligopparbeidelse Vann, Avløp	3 400 000	-			
Brenneset boligopparbeidelse Vei, Overvann	5 000 000	500 000			
Turistanlegg Ersfjordstranda	400 000	23 580 000			
Vannforsyning	4 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Leiknesdammen	500 000				
Diverse vanninvesteringer	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Investering vann - Klubben	5 700 000				
Klubben industriområdet vei	3 600 000				
Klubben industriområdet kai	200 000	-			
Avløp	-	4 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Diverse avløp	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Vann, avløp Gibostad	5 000 000	23 850 000			
Senjahopen næringsandel	10 800 000				
Flytemolo Gryllefjord havn	4 500 000				
Kommunale veier	4 600 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000
Gibostad vei	4 000 000				
Oppgradering kommunale veier Finnsnes sentrum	8 750 000				
Klappvinge hjullaster	450 000				
Trafikksikkerhetsplan	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Ballesvik kirkegård	-	3 000 000			
Laukvik kirkegård	300 000	2 600 000			
Kirke tak Vangsvik	-	1 000 000			
Kirke Torsken toaletter	200 000	300 000			
Brannbil	6 000 000	-			
Hjullaster		3 500 000			
Forprosjekt FUSK utredning		1 500 000			
Skisseprosjekt og forprosjekt omsorgsboliger		3 000 000			
Kino lydanlegg		350 000			
Sovekrybber barnehage		840 000			
Soveskur Gryllefjord barnehage		130 000			
Utstyr brann del 1 brannhjelmer		125 000	125 000		
ISPS-krav kamerasystem Finnfjord nytt		200 000			
Kjøretøy brann, Gryllefjord		1 000 000			
Kjøretøy brann, Solli			1 000 000		
Kjøretøy brann, Tankbil				5 500 000	
Markeringslys kommunale bryggeanlegg		500 000			
Redningsstiger flytebrygger 20 stk, lovpålagt		200 000			
Utstyr brann del 2 røykdykkingsutstyr		250 000			
Servicehus Olderhamna		1 200 000			
Solavskjerming barnehager		450 000			
Solavskjerming Finnsnes ungdomsskole		1 400 000			
Div investeringer		-	9 000 000	9 000 000	9 000 000
Startlån	100 000 000	100 000 000	100 000 000	100 000 000	100 000 000
Egenkapitaltilskudd KLP	4 916 200	5 063 700	5 200 000	5 400 000	5 400 000
Sum	269 916 200	577 959 350	427 650 650	291 400 000	358 436 000

Figur 24 - Investeringsprosjekter 2023–2027

Beskrivelse av investeringstiltak 2024–2027

IT-seksjonen – oppgradering av utstyr og digitaliseringstiltak

Innkjøp og utskifting av datautstyr og programvare er en kontinuerlig prosess. Det foreligger en klar målsetting om å utvikle digitale tjenester på de fleste av kommunens områder hvilket forutsetter at vi har moderne og tilpasset utstyr. I 2024 legges det inn 3 000 000 inkl. mva. komp til dette formålet.

Dansesletta barnehage Vangsvik

Endelig vedtak om gjennomføring høsten 2023. Arbeidet med konkurransegrunnlaget for totalentreprisen pågår, og et 1.utkast vil foreligge ultimo november 2023. Tiltaket innebærer også fremføring av økt vannkapasitet samt utredning og gjennomføring av noen trafikale tiltak. Med bakgrunn i forprosjektet er det satt av 56 mill. kr i 2024 og 56 mill. kr i 2025 for selve gjennomføringen. Det er satt av 114,9 mill. kr i totalramme på prosjektet.

Senjahopen barnehage

Oppvekstsektoren har flere store prosjekter i en oppstartsfasen. Framdriften for disse er alle forskjøvet ut i tid. Det foreslås derfor å utsette dette tiltaket slik at det settes av utredningsmidler i 2025 oppstart i 2026/27. Dagens barnehagebygg har fått utført noe oppgradering på noen grunnleggende områder for å kunne drifte forsvarlig. Fra tidligere økonomiplan ligger det inne 40 mill. kr til å bygge ny barnehage. Kalkyler tilknyttet bygging av Dansesletta barnehage tilsier at dette prosjektet vil bli dyrere enn 40 mill. kr å realisere.

Gryllefjord skole

Dette prosjektet ble behandlet i k-sak 63/202 den 30.06.22. Forprosjektet behandles i kommunestyret den 23.11.23. Totalkostnaden for prosjektet blir betydelig høyere enn det som er innarbeidet. Rådmannen foreslår derfor å utsette gjennomføringen noe. Det legges fortsatt til grunn at tiltaket gjennomføres i to faser. Opparbeidelsen av tomt og infrastruktur (fase 1) gjennomføres i 2024 innenfor en ramme på 35 mill. kr. Det settes av midler i 2026 og 2027 på til sammen 283,5 mill. kr til oppføring av bygningen og opparbeidelse av uteområde.

Finnsnes barneskole

Det vises til k-sak 4/2023 den 16.02.23 der det ble vedtatt å gjennomføre byggeprosjektet «Nye Finnsnes barneskole» innenfor en brutto totalramme på 507,6 mill. kr. Det skal bygges en klatrehall og flerbrukshall i forbindelse med prosjektet. Entreprenør er kontrahert og prosjektet er igangsatt. Det er innarbeidet 258,3 mill. kr i 2024 og 208,8 mill. kr i 2025 til ferdigstilling av prosjektet.

Investering formålsbygg

Det oppstår årlig behov for mindre oppgraderingstiltak av investeringsmessig art f.eks. mindre ombygginger og oppgraderinger. Det er satt av brutto 8,5 mill. kr årlig i økonomiplanperioden til formålet. Det er foreslått en økning på 2 mill. kr årlig som følge av at mange bygg har betydelige oppgraderingsbehov og utgiftene til å gjøre oppgraderinger har som følge av betydelig prisvekst medført at man trenger mer midler for å kunne oppgradere bygg i samme grad som tidligere. Beløpet på 6,5 mill. kr har vært det samme over mange år. 1 mill. kr av dette brukes til oppgradering av kommunale utleieboliger.

Oppgradering uteområder skoler og barnehager

Det foreslås å videreføre en ramme på 500 000 kr årlig i økonomiplanperioden slik at de skoler og barnehager som har stort behov for å oppgradere uteområdene kan få en mulighet til det. Prioritering av aktuelle tiltak er gjort i utvalg for oppvekst og kultur.

Nytt legekantor

I 2023 har det vært gjennomført et skisseprosjekt innenfor en ramme på 800.000 kr. Rådmannen legger fram en sak tilknyttet tiltaket med anbefaling om veien videre og at det settes av 3 mill. kr inkl. mva. til forprosjekt i 2024.

Kulturhus oppgradering scenegulv

Scenegulvet i kulturhuset er nå utslitt etter 25 års hard medfart. Det er dype forsenkinger i gulvet etter at store stykker har smuldret bort, og på flere steder oppstår det knirk når personer går på gulvet. Gulvets tilstand er nå uforenelig med driftsformålet, som er fremvisning av kulturforestillinger. Det er i tillegg utfordrende for artister som danser, da ujevnheter kan føre til skader. Prosjektet er flyttet fra 2023 til 2024 gjennom vedtak i tertialrapport 1.

Oppgradering heiser

Tiltaket gjelder oppgradering av heiser i kommunale bygg etter krav om universell utforming. Det foreligger nå et pålegg om nødvendig oppgradering. Det drives på disp. inntil de er oppgradert. Tiltaket er påbegynt i 2023. Det foreslås å innarbeide 7,1 mill. kr i 2024 til å ferdigstille tiltaket.

Utstyr helse

Dette tiltaket omhandler oppgradering av nødvendig medisinsk utstyr på 1 mill. inkl. mva. årlig i økonomiplanperioden. Tiltaket finansieres med momskomp. og lån.

Inventar og utstyr sykehjem

Rådmannen viser til kommunestyrets vedtak i sak 30/2023 det det bevilges 500 000 kr årlig til utstyr/inventar i sykehjem. Dette finansieres med lånemidler og innarbeides i budsjett og økonomiplan 2023–2026. Beløpet foreslås videreført i årene 2024 2027.

Kjøp tomteområder

Dette er en investeringspost på kr 1 mill. årlig som finansieres med salg av eiendom. Det vil alltid være et behov for å kjøpe grunn både med tanke på konkrete utbygginger og krav til innløsning knyttet til reguleringsplaner.

Brenneset boligområde

Det har gjennom 2022 og 2023 vært etablert et kommunalt boligområde på Brenneset på Silsand nord. Arbeidet blir stort sett ferdigstilt i 2023 og tomtene er lagt ut for salg. Det gjenstår å rive en gammel pumpestasjon og vurdere om det må gjøres noe med litt overvannsproblematikk tilknyttet veien til området. Det settes av 500.000 kr til dette i 2024.

Turistanlegg Ersfjordstranda

Dette prosjektet ble behandlet i k-sak 38/2022. Det ble vedtatt å gjennomføre trinn 1 som omhandler parkering, utbygging VA, trafikkikkerhet og etablering av et foreløpig toalettbygg innenfor en brutto utbyggingsramme på 10,5 mill. kr (8,4 mill. kr eks mva.). I etterkant har Nasjonal turistvei spilt inn

ønske om å unngå et foreløpig toalettbygg og heller bygge det planlagte servicebygget. De har tilbudt kommunen 66 prosent i tilskudd ved å gjøre det på denne måten. Ny brutto utbyggingsramme er innarbeidet i 2024 med 23,58 mill. kr. Rådmannen vil fremme egen sak om utviklingen i dette prosjektet.

Vannforsyning

Det ligger 7 mill. kr årlig i økonomiplanperioden til investering i vannsektoren. Tiltakene tilhører selvkostområdet og finansieres med låneopptak. Rådmannen legger opp til at arbeid med overordnet VAO-plan vil være et av de viktigste tiltakene i 2024.

Det største investeringstiltaket vil være oppgradering av vannforsyningen i Senjahopen der sikring av råvannsutaket i Kvalvika er sentralt. Det vil også på sikt være behov for å gjøre oppgraderinger på forsyningsnettet i bygda.

Diverse vanninvesteringer

Gjennom året oppstår det hendelser som medfører at det er rasjonelt å gjøre en liten oppgradering tilknyttet feilretting på eksisterende infrastruktur. Det kan også gjelde utstyr som må fornyes. En liten investeringspost til dette på 1 mill. kr årlig vil sikre at man for små tiltak av investeringsmessig art (over 100 000 kr) ikke må ha egne saker til politisk behandling når det haster med gjennomføring.

Avløp

Det ligger 4 mill. kr i 2024 og 9 mill. kr årlig i de neste årene i økonomiplanperioden. Midlene skal benyttes til større tiltak i avløpssektoren. Tiltakene tilhører selvkostområdet og finansieres med låneopptak. Rådmannen legger opp til at arbeid med overordnet VAO-plan vil være et av de viktigste tiltakene i 2024.

Av større tiltak nevnes pågående anlegg på Gibostad og forberedelse/gjennomføring av primærrensing avløp i Silsand avløpsområde.

Diverse avløpsinvesteringer

Gjennom året oppstår det hendelser som medfører at det er rasjonelt å gjøre en liten oppgradering tilknyttet feilretting på eksisterende infrastruktur. Det kan også gjelde utstyr som må fornyes. En liten investeringspost på 1 mill. kr årlig til dette formålet vil sikre at man for små tiltak av investeringsmessig art (over 100 000 kr) ikke må ha egne saker til politisk behandling når det haster med gjennomføring.

Avløp Gibostad (inkl. vei, vann og overvann)

Økonomisk ramme og vedtak om oppstart ble gjort i K-sak 64/2022 innenfor en totalramme på 36,55 mill. kr. Arbeidet fordeler seg med 30,9 mill. kr eks mva. tilknyttet vann og avløp og kr 6,36 mill. kr inkl. mva. tilknyttet vei og gangbane gamle Gibostad. De fysiske arbeidene ble startet sommeren 2023 og omfatter samling av avløpsvann og etablering av primærrensning (slamavskiller) og utslippsanlegg sør for gamle Felleskjøpanlegg. Det er i samme sak vedtatt å gjennomføre sammenbinding av Sjyveien samt diverse oppgraderinger av belysning og veien gjennom kulturvenområdet «Gamle Gibostad». Det er etter oppstart kommet frem forhold som vil kunne utfordre økonomien i prosjektet og det tas sikte på å legge fram egen sak til politisk behandling. Tiltaket finansieres over selvkostområdet og låneopptak samt fremtidig anleggsbidrag fra nye utbyggingsområder til boligformål som gjøres tilgjengelig fra den nye delen av Sjyveien.

Kommunale veier/veilys

En stor andel av det kommunale veinettet er fortsatt i en dårlig forfatning. Det skyldes i hovedsak at veiene ikke er dimensjonert for den belastningen som påføres. Små midler til vedlikehold har også bidratt negativt. Rådmannen foreslår å gjennomføre en standardheving slik at drifta kan gjøres mer effektivt, særlig i vårløsningen. Det er foreslått å øke årlig bevilgning fra 4 til 9 mill. kr årlig i økonomiplanperioden til formålet. Midlene skal benyttes til å bedre bæreevnen og dekkestandard (massutskifting, grøfing, skifte stikkrenner samt nytt bærelag og toppdekke). Det er også et stort behov for å ruste opp veilys (overgang til LED og bedre styring). Det må minimum brukes 1 mill. kr årlig av bevilgningen til denne delen av veiforvaltningen.

Det er utført en grundig kartlegging av veinettet i 2023. Dette arbeidet og prioriteringer i veiplanen vil være førende for hvilke tiltak som skal prioriteres i årene fremover.

Virksomheten Teknisk drift har stor slitasje på maskinparken. Rådmannen legger i sitt forslag til budsjett opp til at små oppgraderinger av maskinparken skal tas av denne bevilgningen, årlig ca. 750.000 kr.

Trafikksikkerhetsplan

I «Planstrategi for Senja 2020–2023», som ble vedtatt av Senja kommunestyre 05.11.2020, sak 159/2020, ble det blant annet vedtatt at det skal utarbeides en trafikksikkerhetsplan. Rådmannen har lagt fram egen sak på dette og innstiller der på at det settes av en liten økonomisk ramme til å kunne finansiere noen tiltak. Enkelte tiltak tenkes løst gjennom driftsbudsjettet, mens andre tiltak vil kreve ekstraordinære midler gjennom investeringsbudsjettet. Det er vedtatt en årlig sum på 1 000 000 kroner i økonomiplanen til fysiske trafikksikkerhetstiltak i investeringsbudsjettet. Tiltak som krever større engangsinvesteringer, vil fremmes som egne tiltak i forslaget til investeringsbudsjett i økonomiplanen.

Ballesvik gravlund

Proessen med å foreta utvidelse av gravlunden har vist seg å være mer omfattende enn først antatt. Området som kan utvides er begrenset pga. vern av fortidsminner og private interesser. Det pågår fortsatt et utredningsarbeid. Den avsatte summen på 3,0 mill. kr foreslås overført til 2024. Det er gjort tiltak for å øke kapasiteten noe slik at plassbehovet er løst på kort sikt.

Laukvik gravlund

Utvidelse av gravlunden har også her vist seg å være krevende. Det pågår et utredningsarbeid med tanke på muligheter for gjenbruk og masseutskifting. Den avsatte summen på 3,0 mill. kr foreslås videreført til 2023. Det er brukt 300 000 kr på utredning og kartlegging av stedlige forhold. Det foreslås satt av 2,6 mill. kr i 2024 til aktuelle tiltak.

Kirketak Vangsvik

Senja kirkelige fellesråd har gjort prioriteringer i sitt investeringsbudsjett og rådmannen foreslår at det legges inn midler til å oppgradere taket i Vangsvik kirke. Det var bevilget 1 mill. kr til formålet i 2023 men blir ikke utført i år blant annet som følge av utfordringer med kapasitet og uklare eierforhold. Det jobbes med å se på avtaler slik at dette arbeidet kan gjennomføres snarest. Bevilgning overført til 2024.

Kirke Torsken toaletter

Senja kirkelige fellesråd har gjort prioriteringer i sitt investeringsbudsjett og det er bevilget midler til å bygge toaletter til Torsken kirke. Tiltaket er påbegynt i 2023, og det er satt av 300 000 kr i 2024 til å fullføre tiltaket.

Hjullaster

Dagens maskin begynner å få et økende vedlikeholdsbehov. Den har i tillegg begrensninger når det gjelder kapasitet for å drive tilleggsutstyr. Tiltaket vedtatt økonomiplan 2023–2026 for år 2024. Beløp er prisjustert etter sjekk av pris i markedet. Bevilgning for 2024 innenfor en investeringsramme på 3,5 mill. kr inkl. mva.

Utredning/forprosjekt etterbruk gamle Finnsnes ungdomsskole

I k-sak 76/2023 ble det vedtatt å starte en behovsutredning og skisseprosjekt med utgangspunkt i bruk av lokalene til gamle Fusk. Det er vedtatt 1,5 mill. kr til formålet. Hvis tiltaket skal videreføres til forprosjekt inkl. detaljregulering av tomte, må det bevilges ytterligere midler. Rådmannen vil komme tilbake til det i en ny politisk sak. Rådmannen foreslår derfor at rammen totalt sett for utredning av dette tiltaket økes med 1,5 mill. kr i 2024 slik at forprosjektet kan gjennomføres innenfor en ramme på 3 mill. kr inkl. mva.

Skisseprosjekt og forprosjekt etablering omsorgsboliger

Rådmannen ser i tråd med tidligere vedtak innenfor helse og omsorg at man for å kunne løse utfordringene med omsorgstrappen at man snarest mulig å utrede og planlegge for etablering av omsorgsboliger i sentrumsområdet. Rådmannen foreslår derfor at det settes av 1,5 mill. kr inkl. mva. til utredning av skisseprosjekt i 2024.

Kino lydanlegg

Kinoen har jevnlig oppgradert det tekniske utstyret, og har per i dag en god standard på både lyd og bilde. Den siste større gjenstående oppgraderingen er utskiftning av surround-høytalere i storsalen. Disse er gamle og har spilt kontinuerlig helt siden kinoen ble etablert i 1995. Oppgraderingen består av utskiftning av høytalere og kabling. Stipulert investering 350 000 kr. Tiltaket er lagt inn i 2024.

Tiltak barnehager (sovekrybber og soveskur)

Det er behov både for å kjøpe inn sovekrybber til barnehager hvor dette utstyret mangler samt komplettere i andre barnehager. Det foreslås å sette av 840 000 kr til formålet. Videre er det utredet mulighet for å etablere soveskur i Gryllefjord barnehage. Det er planlagt en mindre tilpasning av eksisterende bygg til en kostnad på 130 000 kr.

Utstyr brann del 1 og 2

Dette omhandler oppgradering av hjelmer med utgått levetid og nødvendig oppgradering av røykdykkingsutstyr. Det er satt av 125 000 kr til innkjøp av hjelmer og 250 000 kr til røykdykkingsutstyr. Begge tiltakene er viktige for å opprettholde nødvendig sikkerhet for brannmannskapene.

ISPS-krav kamerasystem Finnfjord

Kamerasystemet er utdatert, og det er ikke mulig å få service på anlegget. Kamerasystemet er essensielt for overvåkning i forbindelse med ISPS anløp. Uten dette får man ikke ISPS-godkjenning.

Kjøretøy brannberedskap

Behovet for planmessig utskifting av gamle kjøretøy ble omtalt i fjorårets kommentarer. Det foreslås å videreføre dette med å innarbeide 1 mill. kr i hvert av årene 2024 og 2025 for å fremskaffe nytt kjøretøy til hhv. Gryllefjord og Solli brannstasjon. Branntankbilen på hovedstasjonen begynner å bli gammel (utrangert melketankbil) og har gått svært langt. Det foreslås å planlegge utskifting i 2026 med en bevilgning på 5,5 mill. kr da det totalt sett blir billigere enn å gjennomføre større påkostninger som må tas på drifta.

Tiltak kommunale havneanlegg

Det er foreslått avsatt 500 000 kr til etablering av markeringslys for kommunale bryggeanlegg der dette mangler. Det er videre avsatt 200 000 kr til anskaffelse av rundt 20 stk. redningsstiger til montering på flytebrygger (lovpålagt krav). Begge tiltakene er lagt inn i 2024.

Servicehus Olderhamna

Det foreslås å anskaffe et prefabrikkert servicehus for å kunne tilby toalettfasiliteter og tilgang på vann på en hygienisk måte. Området benyttes hyppig av bobiler og båter. Tiltaket finansieres gjennom brukerbetaling. Rådmannen foreslår at det settes av 1,2 mill. kr til dette formålet i 2024.

Solavskjerming

Det er behov for å etablere solavskjerming på 3–4 barnehager for å bedre innemiljøet for barn og ansatte. Det foreslås avsatt 450 000 kr til formålet. Videre er det store problemer med den solavskjermingen som ble etablert i nybygget til Finnsnes ungdomsskole. Det viser seg at leverandør ikke lenger eksisterer noe som gjør det vanskelig å reparere feil som har oppstått. Det vurderes derfor som nødvendig å iverksette tiltak for å bygge om solavskjermingen. Det foreslås å sette av 1,4 mill. kr til formålet.

Diverse investeringer

Det er satt av en sum på 9 mill. kroner årlig i årene 2025, 2026 og 2027 til å fange opp uforutsette investeringsbehov som oppstår gjennom året innenfor det kommunale ansvarsområdet. På den måten blir kapitalutgiftene tilknyttet slike kostnader innarbeidet i driftsbudsjettet. For 2024 er usikkerheten knyttet til investeringsbehov mer klarlagt, og det er ikke vurdert som nødvendig å sette av en slik buffer i det året.

Startlån

Dette er et låneopptak som gjøres for å kunne tilby etableringslån til de som søker om det. Det legges opp til en ramme for Senja kommune på 100 mill. kr i 2024 og i økonomiplanperioden.

Egenkapitaltilskudd KLP

Egenkapitaltilskuddet er lagt inn med årlig beløp i økonomiplanperioden. Grunnlaget som denne posten beregnes ut fra øker årlig, og som følge av det foreslås posten økt i tråd med forventningene. Dette er en konsekvens av at kommunen er medeier i KLP. Tilskuddet finansieres med fondsmidler og salg av fast eiendom. Egenkapitaltilskuddet for 2024 er satt til 5,06 mill. kr.

Oppsummering av det økonomiske opplegget

Økonomiplanen for perioden 2024–2027 legges fram i balanse med vesentlig bruk av disposisjonsfond for å saldere budsjett. Tallgrunnlaget er en videreføring av arbeidet fram mot budsjettkonferansen, og det er søkt å innarbeide ytterligere informasjon som er tilkommet i perioden. Tallgrunnlaget er bearbeidet og gjennomgått ute på virksomhetene i innledende fase av budsjettprosessen april–juni, og videre håndtert administrativt i strategisk ledelse med bistand fra virksomhetsledere fram mot framleggelse 31. oktober.

Som et hvert langsiktig dokument hviler også dette på noen forutsetninger. Det ligger inne en økning i folketall i økonomiplanperioden hvilket kan være risikabelt gitt underliggende demografiske forhold. Videre bygger dokumentet på de forutsetninger og tiltak valgt i økonomiplan 2022–2025/2023–2026 med de endringer som er kommentert under hvert enkelt rammeområde.

Som vist i Økonomirapport 1. tertial 2023, tilkommer større endringer innenfor lønn og pensjon hvor budsjett 23 reguleres i 2. tertialrapport. Oppgjør 2022 ble noe over anslag og lønnsoppgjør 2023 er betydelig over anslag i statsbudsjettet – samlet effekt er en økning på 20 mill. kr i 2024. For rammeområdene er det kommentert større vesentlige aktivitetsøkninger innenfor de store områdene som samlet gir økte lønnsutgifter hvor en del av dette ikke er eksterntfinansiert. Samlet står lønn og pensjon inkl. nevnte aktivitetsøkninger for en økning i utgifter på om lag 90 mill. kr inkl. avsetning for lønnsoppgjør 2024. Utover dette er det foretatt mindre korrigeringer på drift typisk vintervedlikehold, lisenser og forbruksmateriell.

I dokumentet forutsettes effekter av både sykefraværsoppfølging, nedtrekk strukturelt og økte finansinntekter gitt likviditet. Det er gjennomført grundige budsjettgjennomganger hvor det er søkt å finne minimumsnivå for drift med bakgrunn i erfaringene i siste par år med nedstyring av aktivitet, men samtidig er det for enkelte områder økning i rammer som følge av vedtak og økt ressursbruk på en del lovpålagte oppgaver spesielt innenfor pleie og omsorg og helse. For varer og tjenester er det i 2020–2023 ikke foretatt større prisjusteringer som følge av pågående omstillingsprosess, noe som i praksis tilsier realnedgang i rammer med unntak for noen få områder som vintervedlikehold vei, ressurskrevende tjenester mm. Det er justert noe på enkelte varer og tjenester hvor avvik er økende.

På inntektssiden er økningen i frie inntekter om lag 74 mill. kr. Integreringstilskudd er økt 29 mill. kr og motsats ligger i diverse utgifter helse for flyktninger, bidrag sosial omsorg, etablering og introduksjonsstønad. Utover disse ligger noen prisjusteringer på brukerbetaling. Finansutgifter øker netto med ca. 11 mill. kr hvor forsinkelser prosjekter gir lavere minimumsavdrag i 2024 samtidig som økte renteinntekter kompenserer noe for økte renteutgifter. Renteutgifter investeringer isolert øker 26 mill. kr i 2024 – utover perioden ytterligere 7 mill.kr samtidig som forventet lånerente går noe ned.

I planperioden er det forutsatt fortsatt høy investeringsaktivitet som følge av allerede vedtatte prosjekter innarbeidet i økonomiplan 2023–2026. Investeringene påvirker kommunens drift vesentlig ved økende avdrag og renter utover perioden. Betydelig økt pådrag på investeringer barnehage og skole i etterkant av budsjettkonferansen, trekker finansutgiftene vesentlig opp i perioden hvor økte renteinntekter under forutsetning av gjennomsnittslikviditet 350 mill. kr netto finans ned sammenlignet med budsjettkonferansen.

Netto driftsresultat er negativt i perioden 2024–2027 rundt –3 prosent av driftsinntekter. Iht. tommelfingerregel fra TBU (Teknisk Beregningsutvalg) bør netto driftsresultat minimum være på 1,75

prosent av driftsinntekter for slik å kunne håndtere evt. utfordringer som dukker opp gjennom året – her ca. 30 mill. kr. Senja kommunes måltall for netto driftsresultat 2023–2026 er 3 prosent, og som følge av blant annet investeringsnivå og finansutgifter er det viktig at også disposisjonsfond tilpasses størrelsen på gjeld samt også står seg mot et økende premieavvik.

Risikovurdering

Budsjett og Økonomiplan 2024–2027 viser en ubalanse på i snitt ca. 55 mill. kr pr år – 211 mill. kr over økonomiplanperioden etter tiltak – her økende på slutten av perioden. Justerer en for estimerte auksjonsinntekter havbruk vil disposisjonsfondet reduseres fra 130–150 mill. kr pr. 2024 til 60–80 mill. kr i 2027, og med videreført drift i 2028 vil det ikke være tilstrekkelig disposisjonsfond til å saldere driften.

Med en drift som vurderes å være på tilnærmet minimumsnivå gitt vedtatt tjenesteomfang, er det betydelig risiko for merforbruk forbundet med effektene av et meget høyt investeringsnivå. I perioden 2022–2027 øker netto finansutgifter med 90 mill. kr. Det er en betydelig utfordring å tilpasse tjenesteomfang og kvalitet til et slikt innhogg i økonomien, og det medfører at rådmannens foreslår å øke bruk av disposisjonsfond til saldering budsjettet slik at en kjøper tid til å identifisere mulige tiltak hvor driftsbudsjettet kan reduseres betydelig. Gitt at dagens aktivitetsnivå tapper disposisjonsfondet selv med estimerte auksjonsinntekter, framstår det meget lite sannsynlig at det kan finnes 50–60 mill. kr for å skape handlingsrom i budsjettet hvor handlingsregler kan etterfølges. Fokus rettes derfor i hovedsak mot å finne et realistisk aktivitetsnivå som reduserer kommunens planlagte bruk av disposisjonsfond til drift slik at fondet som minimum opprettholdes.

Oppsummert

Budsjett og økonomiplan viser avrundet 211 mill. kr i merforbruk for perioden før evt. bruk av disposisjonsfond. Høyt aktivitetsnivå for investeringer og et generelt for høyt aktivitetsnivå drift ligger til grunn for ubalansen i drift. Rådmannen vurderer at driften i dag bærer preg av at flere områder er på minimum av ressurser ift. til omfang av tjenester, og at ytterligere tiltak må være realistiske og ikke preget av flate kutt (rammekutt – disse er ikke tillatt iht. kommuneloven) uten at disse er spesifisert og gjennomarbeidet. Gitt det bildet som vises i dette dokumentet med de forutsetninger som ligger i statsbudsjettet, er det stor risiko for at Senja kommune framover vil akkumulere merforbruk som kan bli utfordrende å håndtere med et disposisjonsfond som reduseres betydelig i perioden.

Rammeområde 10 - Politikk

Endringer fra budsjett 2023 – dokumentert

10 Politikk	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024 - bud-konferanse	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
Lønn inkl sosiale utgifter	6 826 835	6 345 648	6 445 264	6 397 868	52 220
Kjøp av varer og tjenester	2 720 902	1 963 174	1 963 174	2 098 859	135 685
Overføringer, tilskudd og finansutgi	1 458 529	1 161 015	1 161 016	1 625 047	464 032
Avsetning til fond	289 552	0	0	0	0
Brutto utgifter	11 295 818	9 469 837	9 569 454	10 121 774	651 937
Brukerbetaling og salgsinntekter	0	0	0	-1 506 447	-1 506 447
Overføringsinntekter og finansinntek	-2 376 978	-1 502 415	-1 502 416	0	1 502 415
Bruk av fond	-350 000	0	0	-1 506 447	-1 506 447
Brutto inntekter	-2 726 978	-1 502 415	-1 502 416	8 615 327	10 117 742
NETTO	8 568 840	7 967 422	8 067 038	7 987 422	20 000

Figur 25 - RO 10

Budsjettutfordring

Ingen budsjettutfordring. Vedtatt reduksjon representanter kommunestyret, formannskap og utvalg.

Hovedprioriteringer i økonomiplanperioden

Hovedprioritering i økonomiplanperioden er å få samspillet mellom politikk og administrasjon til å fungere slik at alle drar i samme retning og jobber mot felles mål.

Beskrivelse dagens virksomhet

Kommunalområdet Politikk inneholder budsjettene tilknyttet det politiske arbeidet i kommunen. I tillegg ligger budsjettet til kontrollutvalgets sekretariat her samt Midt-Tromsrådet.

Utfordringer

Den økonomiske situasjonen til kommunen er noe mer utfordrende enn tidligere antatt, men det vurderes viktig at politisk nivå er tett på og derav opprettholder planlagt antall møter.

KOSTRA-analyse

Prioritet	Senja 2020	Senja 2021	Senja 2022	Kostragruppe 8 2022	Landet 2022
Netto driftsutgifter pr innbygger i kr for:					
Politisk styring/kontroll og revisjon (funk. 100, 110)	722	644	759	653	484

Figur 26 - KOSTRA tall fra SSB

Oppsummering budsjett

1000 kr							
Budsjettansvarsområde 10			2023	2024	2025	2026	2027
Ramme i vedtatt økonomiplan 2023-2026	A	7 967	6 916	6 916	6 916		
Konsekvensjusteringer og korreksjoner	B		1 699	1 699	1 699	8 615	
Konsekvensjustert ramme	C	7 967	8 615	8 615	8 615	8 615	
Omstillings- og innsparingstiltak 2024-2027							
Sum Omstillings- og innsparingstiltak 2024-2027	D		0	0	0	0	
Forslag til nettoramme 2024-2027 for ansvarsområdet (i 2023-kroner)	A tom. D	7 967	8 615	8 615	8 615	8 615	8 615

Figur 27 - Oppsummering budsjett

Budsjettkommentarer

Rådmannen har ikke foreslått tiltak for endring av budsjettamme for rammeområde 10 utover vedtatt endring medlemmer i styrer og utvalg. Økning i ramme knytter seg i all hovedsak til økning i demokratistøtte.

Rammeområde 20 - Oppvekst og kultur

Endringer fra budsjett 2023 – dokumentert

20 Oppvekst og kultur	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024 - bud-konferanse	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
Lønn inkl sosiale utgifter	421 502 879	435 483 091	465 643 899	476 458 745	40 975 654
Kjøp av varer og tjenester	124 606 659	119 973 308	121 472 193	122 249 601	2 276 293
Overføringer, tilskudd og finansutgi	36 062 277	25 960 098	31 538 105	36 808 047	10 847 949
Avsetning til fond	4 150 403	0	0	0	0
Brutto utgifter	586 322 218	581 416 497	618 654 197	635 516 393	54 099 896
Brukerbetaling og salgsinntekter	-26 151 187	-25 169 027	-25 780 734	-21 894 637	3 274 390
Overføringsinntekter og finansinntek	-77 618 064	-36 847 015	-37 568 022	-41 507 964	-4 660 949
Bruk av fond	-6 446 938	0	0	0	0
Brutto inntekter	-110 216 189	-62 016 042	-63 348 756	-63 402 601	-1 386 559
NETTO	476 106 029	519 400 455	555 305 441	572 113 792	52 713 337

Figur 28 - RO 20

Ramme 20 går opp med 52,7 mill. kr. Av dette utgjør lønnskostnader 41 mill. kr. Forklaringene på årsverkene finnes lengre ned på årsverk forklaringen.

Endring fra budsjettkonferansen

Skolesektor har redusert foreldrebetaling fra SFO samt bemanning er økt. Gratis brukerbetaling for halv plass for 1.klassinger og 2.klassinger fra høsten 2024. Finansieringen kommer via frie inntekter.

Barnehagene sin økning kommer fra økt bemanning som følge av flere 211- vedtak, spesialpedagogiske tiltak og et økende behov for barnehageplasser på enkelte steder. Videre er redusert foreldrebetaling som finansieres via frie inntekter.

Senter for læring og integrering har endringer i introstønad hvor det er økt med 14,5 mil i budsjett. Økning i bidrag sosial omsorg med 2.5 millioner for å kunne håndtere dagens bosetning.

Barne- og familietjenesten sine endringer kommer fra lisenser er styrket samt tidligere vedtatte tiltak som er innarbeidet i konsekvensjustert budsjett.

Kultur har fått indeksregulert budsjettpostene til tilskuddene de gir ut.

Hovedprioriteringer i økonomiplanperioden

Under overskriften fokusområder og mål på s.7 i Kommuneplanens samfunnsdel står det følgende:

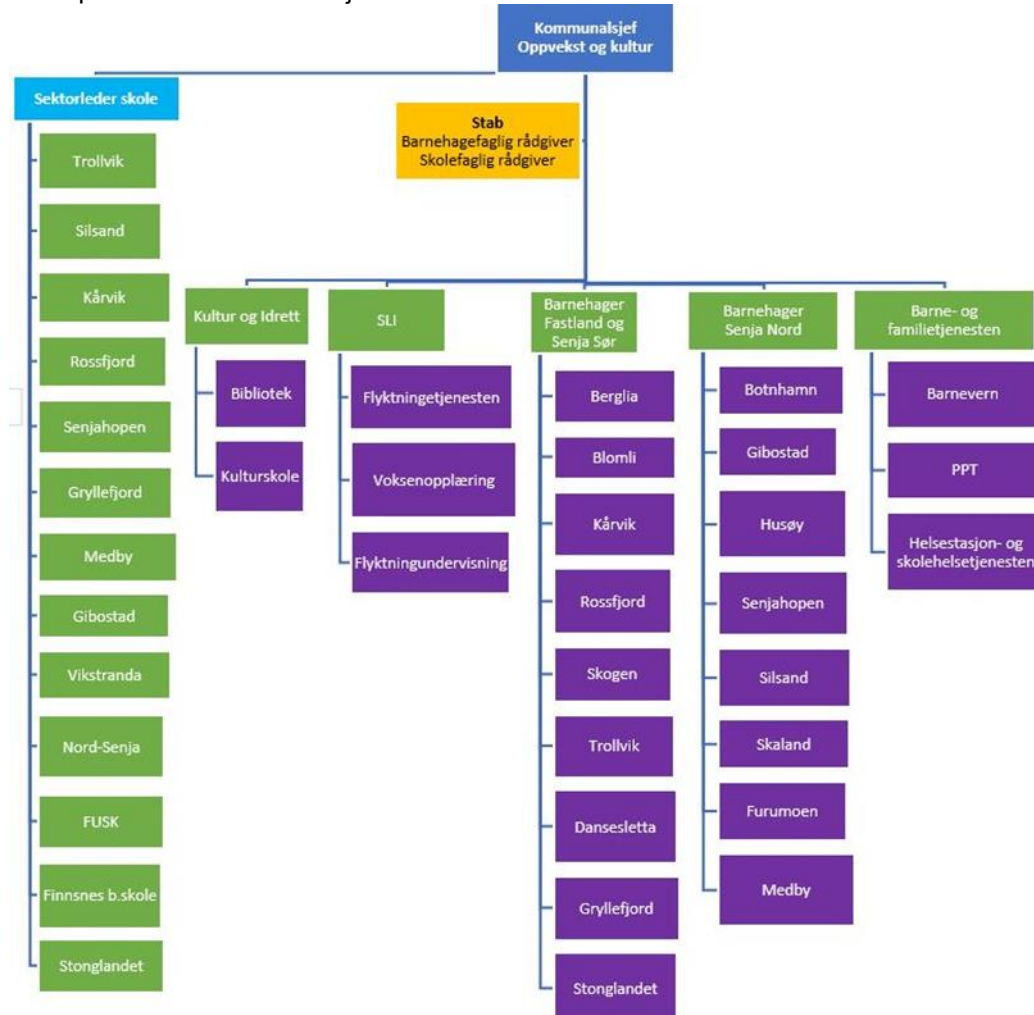
«Alle barn som vokser opp i Senja kommune skal oppleve trygghet, mestring, utvikling og læring. Det innebærer at de møter anerkjennelse, omsorgsfulle og tydelige voksne i familien, barnehage, skole og øvrige nettverk».

Videre er det satt opp 3 konkrete mål under Senja kommune – barnas kommune (s.9 i Kommuneplanens samfunnsdel):

1. Barn og unge i Senja kommune skal ha en trygg og mobbefri oppvekst med rikelige muligheter for egen utvikling.

2. Barn og unge i Senja kommune skal gis gode tilbud for ivaretagelse av fysisk og psykisk helse.
3. Barn og unge skal tas med på råd i Senja kommune.

Det er videre skissert en rekke tiltak knyttet til de ulike målene og det er naturlig at disse tiltakene vil være prioriterte tiltak for Senja kommune.

Barnevernsreformen (Oppvekstreformen) legger klare føringer for arbeidet innenfor hele kommunalområdet Oppvekst og kultur. Flere av føringene i reformen harmonerer godt med de føringer og prioriteringer som framgår av Kommuneplanens samfunnsdel. Senja kommune må jobbe med å dimensjonere de ulike tjenestene i tråd med endrede rammevilkår og behov.

Beskrivelse dagens virksomhet

Grunnskole og SFO - ca. 263 årsverk

I Senja kommune er det 14 kommunale og 3 private grunnskoler som gir opplæring til om lag 1700 elever. Skolestrukturen er desentralisert og dekker hele Senja kommune. De 14 kommunale grunnskolene utgjør 13 virksomheter. Botnhamn og Husøy har felles virksomhetsleder. Alle kommunale skoler er organisert under sektorleder skole. For de private grunnskolene har Senja kommune som vertskommunen ansvar for tildeling av timer til spesialundervisning og skoleskyss. Inkludert i de kommunale årsverkene ligger det innbakt årsverk som finansieres av andre kommuner statlige midler, blant annet knyttet til gjesteelever og videreutdanning.

Newtonrommet - 1,9 årsverk

Et Newton-rom er et spennende innredet og teknologisk velutstyrt undervisningslokale med søkelys på praktisk undervisning i naturfag, matematikk og teknologi. Senja kommune leier lokaler i Kunnskapsparken på Finnsnes til Newtonrommet. I forbindelse med fornyelse av leieavtaler i Kunnskapsparken flyttet Newtonrommet opp i 3.etg fra august 2021. Driften av rommet finansieres av tilskudd fra SalMar, Troms og Finnmark fylkeskommune og Senja kommune. I Newtonrommet gis det tilbud til elever fra alle elever i hele Midt-Troms.

Barnehage - ca. 187 årsverk

I Senja kommune er det 17 kommunale og 3 private barnehager. 15.12.2022 var det totalt 665 barn i barnehagene, herav 519 i kommunale barnehager og 146 i private barnehager.

De tre private barnehagene ligger på Finnsnes og på Silsand. De kommunale barnehagene er organisert i 2 virksomhetsområder (Barnehager Senja nord og Barnehager fastland og Senja sør). De kommunale barnehagene sikrer at det gis et desentralisert barnehagetilbud slik at ingen innbyggere har uforholdsmessig lang avstand til et barnehagetilbud. Alle barn som har rett til barnehageplass etter loven er sikret et tilbud, men det gjøres også opptak utover lovens minstekrav. Senja kommune praktiserer løpende barnehageopptak så langt kapasiteten tillater det.

Senter for læring og integrering - 55,5 årsverk

Senter for læring og integrering jobber med bosetting og kvalifisering, og har opplæringssteder på Finnsnes, i Senjahopen og på Stonglandseidet. På Finnsnes leier kommunen undervisnings- og kontorlokaler hos Eriksen eiendom. På de øvrige stedene gis opplæringen i kommunale lokaler.

Senja kommune ble opprinnelig anmodet om å bosette 200 personer i 2023, men i mai kom det en tilleggsanmodning på 20 personer. Kommunen har sagt ja også til denne bosettingen. Nåværende prognoser tyder på at behovet for bosetting kommer til å være høyt både inneværende år og i første halvdel av 2024. Anmodning om bosetting for 2024 vil komme i første halvdel av november.

Virksomheten Barne- og familietjenesten - 56,7 årsverk

Virksomhetsområdet Barne- og familietjenesten består av barnevernstjenesten, helsestasjon og skolehelsetjenesten, PPT og en del andre stillinger knyttet til arbeid rundt barn og unge. Eksempelvis Ungdomsråd, BUK, BTI, HOPP, SLT, aktivitet og mestring og fritidskasse. Fra 2024 vil også Familieteam og Aktivitetshus for barn og unge inngå som en del av denne tjenesten.

Fellesområdet - 6,2 årsverk

Omfatter leder for virksomheten, folkehelsekoordinator, merkantile ressurser for alle tjenester i virksomheten og prosjektmedarbeidere.

Aktivitetshus barn og unge - 2,0 årsverk

Nytt tiltak i 2024 som er dimensjonert med 2 årsverk.

Barnevernstjenesten - 24,5 årsverk

Fagfeltet er for tiden omfattet av en større reform. 01.01.2023 kom det helt ny barnevernlov. I 2022 er deler av nytt lovverk tatt i bruk og Senja kommune har nå fått større faglig og økonomisk ansvar for barnevernsområdet. Fra 01.10.2023 kjøper Sørreisa kommune denne tjenesten fra Senja kommune

og årsverkene ble da økt fra 20,5 til 24,5. Tjenesten skal fremover styrke sitt forebyggende arbeid og tidlige innsats. I dag leier Senja kommune kontorlokaler hos Kvistad på Finnsnes til denne tjenesten.

Helsestasjon og skolehelsetjenesten - 17,5 årsverk i grunnbemanning

Det ble fra 01.01.2021 opprettet helsestasjon alle steder der det er legekantor i Senja kommune, tillegg til helsestasjonen på Finnsnes. Skolehelsetjeneste leveres til 17 grunnskoler og 2 videregående skoler. Tjenesten har ansvar for flyktningehelsetjenesten, helsestasjon for ungdom, influensavaksinering og smittevern ved arbeidsinnvandring. Årsverkene leverer tjenester på 28 ulike lokasjoner i Senja kommune. På Finnsnes leier Senja kommune lokaler hos Kvistad til denne tjenesten.

Pedagogisk psykologisk tjeneste - 6 årsverk. Kommuneløpemed 0,5 stilling er samorganisert med PPT.

Senja kommune selger PP tjenester til Sørreisa kommune. Inntektene fra salg av disse tjenestene bidrar til finansiering av tjenesten. Senja kommune leier lokaler i Kunnskapsparken til denne tjenesten.

Kultur og idrett - 26 årsverk

Senja kommune har bibliotek lokalisert i Kunnskapsparken på Finnsnes, samt filialer i Rossfjord, Gibostad, Gryllefjord, Senjahopen og Stonglandseidet.

Kulturhus og Kino er lokalisert på Finnsnes og betjener befolkningen i hele Midt-Troms. Det er avtale om bygdekino i Gryllefjord, Grunnfarnes, Skaland og Vangsvik.

Kulturskolen i Senja kommune gir tilbud til elever på Finnsnes, Vangsvik, Stonglandseidet, Medby, Gryllefjord, Skaland, Senjahopen og Gibostad. Det gis undervisning innen fagfeltene musikk, dans, drama, visuell kunst og tekniske disipliner.

Det er også fritidskontor og kulturadministrasjon med kontorsted i Senja rådhus på Finnsnes. Primæroppgaver her er saksbehandling og administrative oppgaver.

Utfordringer

Barnetallene i grunnskolen har de siste årene gått betydelig ned og nedgangen ligger an til å fortsette i årene som kommer ut fra SSB sine beregninger. Det gjør at enhetskostnadene pr. barn i skole øker hvis kommunen opprettholder samme struktur som i dag. Det vil i tråd med reduserte barnetall være nødvendig å se på om en kan gjøre grep for å redusere enhetskostnader. I analysen fra Telemarksforskning kommer det fram at vi bruker mye penger på skolebygg sammenlignet med tilsvarende kommuner.

Antall bosatte flykninger svinger betydelig og krigen i Europa preger også tilstrømmingen til Norge. Senja kommune har anmodet om å bosette inntil 200 flykninger i 2023 og signalene fra UDI og IMDi er at det kan forventes høye tall også for neste år.

Barne- og familietjenesten har tjenester som står ovenfor betydelige endringer. I 2023 er det iverksatt en stor barnevernsreform der kommunene får overført nye oppgaver og et større ansvar. Det er sterkt søkelys på forebyggende arbeid og et klart mål om at flere barn og familier skal få så tidlig hjelp at behovet for omsorgsovertakelser blir mindre. Bakgrunnen for å flytte mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet er kommunenes nærhet til familiene og innsikten i barnas og foreldrenes behov. Barnevernsreformen skal styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats. Det har i 2022 og

2023 vært jobbet aktivt med kartlegging av eksisterende tiltak som kommunen har etablert og vurdering av behov for endringer. Kommunestyret vedtok i september 2023 plan for det forebyggende arbeid som må følges opp i tiden som kommer.

Oppvekstprofilen viser at Senja kommune har betydelige utfordringer knyttet til viktige områder for barn og unge. Det blir derfor viktig å jobbe videre med gode kompensierende tiltak som kan bidra til bedring på dette området i årene som kommer.

KOSTRA-analyse

Prioritet	Senja 2020	Senja 2021	Senja 2022	Kostragruppe 8 2022	Landet 2022
Netto driftsutgifter pr innbygger i kr for:					
Barnevern (funk. 244, 251, 252)	2 382	2 401	2 809	3 008	2 710
Barnehage (funk. 201, 211, 221)	8 994	9 596	10 041	10 034	9 966
Grunnskole (funk. 202, 215, 222, 223)	17 070	18 341	18 681	18 358	15 958

Figur 29 - KOSTRA tall fra SSB

Oppsummering budsjett

1000 kr						
Budsjettansvarsområde 20		2023	2024	2025	2026	2027
Ramme i vedtatt økonomiplan 2023-2026	A	520 290	523 946	513 257	504 801	
Konsekvensjusteringer og korreksjoner	B		50 463	46 201	42 579	545 799
Konsekvensjustert ramme	C	520 290	574 409	559 458	547 380	545 799
Omstillings- og innsparingstiltak 2024-2027						
RO 20 - Effektivisering og samhandling			-6 055	-6 055	-6 055	-6 055
RO 20 Ekstra stilling Rossfjord skole vår semester			400			
RO 20 Redusert foreldrebetaling jamfør statsbudsjett.			3 500	3 500	3 500	3 500
RO 20 Svømme- og livredning i sjøen for skole elever			60	60	60	60
Sum Omstillings- og innsparingstiltak 2024-2027	D		-2 095	-2 495	-2 495	-2 495
Forslag til nettoramme 2024-2027 for ansvarsområdet (i 2023-kroner)	A tom. D	520 290	572 314	556 963	544 885	543 305

Figur 30 - Oppsummering budsjett

Rammeområde 30 - Helse og omsorg

Endringer fra budsjett 2023 – dokumentert

30 Helse og omsorg	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024 - bud-konferanse	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
Lønn inkl sosiale utgifter	550 310 541	525 886 551	576 782 005	568 403 121	42 516 570
Kjøp av varer og tjenester	154 011 133	145 889 307	150 940 284	155 575 875	9 686 568
Overføringer, tilskudd og finansutgifter	22 333 878	23 843 801	26 532 194	24 828 653	984 852
Avsetning til fond	4 895 183	0	0	0	0
Brutto utgifter	731 550 735	695 619 659	754 254 483	748 807 649	53 187 990
Brukerbetaling og salgsinntekter	-52 322 406	-48 759 843	-52 019 086	-53 671 203	-4 911 360
Overføringsinntekter og finansinntekter	-164 119 245	-141 046 010	-141 154 085	-138 832 133	2 213 877
Bruk av fond	-4 153 908	-3 260 000	-260 000	-1 050 000	2 210 000
Brutto inntekter	-220 595 559	-193 065 853	-193 433 171	-193 553 336	-487 483
NETTO	510 955 176	502 553 806	560 821 312	555 254 313	52 700 507

Figur 31 - RO 30

Ramme 30 går opp netto med 52,7 mill. kr, som i hovedsak utgjør lønn inklusive sosiale utgifter og kjøp av tjenester.

Endring fra budsjettkonferansen

Endringer i netto ramme sammenlignet med budsjettkonferansen, skyldes i hovedsak virkning av foreslåtte driftstiltak. Herav kan nevnes driftstiltak som gjelder kjøp av BPA tjenester som gir en utgiftsøkning på 10,1 mill. kr og etablering av demensteam. Tiltakene er fullt ut finansiert med bruk av disposisjonsfond.

Brukerbetalinger, salgsinntekter og overføringsinntekter er justert i henhold til kommunal deflator og kjent inntektsbilde i 2023.

Hovedprioriteringer i økonomiplanperioden

Under overskriften fokusområder og mål på s.11 i Kommuneplanens samfunnsdel står det følgende:

«Senja kommune er et godt sted å besøke, etablere seg, bo og leve. I Senja kommune skal vi legge til rette for økt trivsel, reell deltagelse og involvering der vi møter morgendagens behov med kreativt og innovativt felles engasjement.»

Videre er det satt opp 3 konkrete mål under Senja kommune – et godt sted å leve hele livet, hvor mål nr. 1 er prioritert (s.11 i Kommuneplanens samfunnsdel):

1. Vokse sammen til en kommune

Under overskriften fokusområder og mål på s.15 i Kommuneplanens samfunnsdel står det følgende:

«Senja kommune – en kompetent, omstillingsdyktig og offensiv organisasjon. Senja kommune skal ha en kompetent, innovativ og omstillingsdyktig organisasjon der tjenester tilbys i nødvendig omfang og kvalitet i alle livsfaser og til alle befolkningsgrupper.»

Videre er det satt opp 3 konkrete mål under Senja kommune – En kompetent, omstillingsdyktig og offensiv organisasjon, hvor mål nr. 2 og nr. 3 er prioritert (s.15 i Kommuneplanens samfunnsdel):

1. Gode tjenester, god service og brukerne i fokus.
2. Kommune og lokalsamfunn møter morgensdagens utfordringer sammen.

Det er videre skissert en rekke tiltak knyttet til de ulike målene og det er naturlig at disse tiltakene vil være prioriterte tiltak for Senja kommune.

Helse og omsorgstjenesten skal sikre at alle som har behov for pleie og omsorg gis trygghet for nødvendige og individuelt tilpassede tjenester. Arbeidet med helse- og omsorgsplan er godt i gang, og det tas sikte på at den skal vedtas av kommunestyret juni 2024. Planen vil bli et viktig styringsdokument for helse- og omsorgssektoren i Senja kommune og vil danne grunnlaget for arbeidet med virksomhetsplaner, temaplaner og handlingsplaner.

Beskrivelse dagens virksomhet

Innledning

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Tjenestene, kan ytes av kommunen selv eller ved at kommunen inngår avtale med andre offentlige eller private tjenesteytere

Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) 24.juni 2011 nr. 30 beskriver kommunens ansvar, herunder hvilke tjenester kommunen er lovpålagt å ha, jf. Hol § kap. 3. Bestemmelser i lov om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven) 2.juli 1992 nr. 63 skal bidra til å fremme tillitsforholdet mellom pasient og bruker og helse- og omsorgstjenesten, fremme sosial trygghet og ivareta respekten for den enkelte pasients og brukers liv, integritet og menneskeverd.

Ut over de to ovennevnte lovene er helse- og omsorgstjenestene regulert av en rekke andre lover og forskrifter som skal bidra til sikkerhet og kvalitet i tjenesteutøving.

Senja kommune har startet arbeidet med helse- og omsorgsplan, og planen forventes å komme til behandling i kommunestyret juni 2024, etter at det har vært lagt til rette for bred medvirkning i prosjektorganisering, gjennom folkemøter og etter høringsrunde. Helse- og omsorgsplanen skal bygge på et bredt kunnskapsgrunnlag, basert på det nasjonale, regionale og lokale utfordringsbildet og de føringer som ligger i ulike Stortingsmeldinger og strategidokument. Gjennom planen skal kommunen synliggjøre mål og satsingsområder, og de tiltak som ønskes prioritert. Planen skal ligge til grunn for videre budsjett- og økonomiplanprosesser. Gjennom planprosessen vil også behovet for temaplaner og handlingsplaner avdekkes, som da skal spilles inn til kommunestyrets arbeid med ny planstrategi.

- Poliklinikker:
 - Dialyse
 - Geriatrisk poliklinikk
 - Hud/lysbehandling
 - Røntgen
 - Audiograf
 - Ambulerende øre-nese-hals lege
 - Ambulerende nevrolog
 - Ambulerende hudlege
 - Kreft poliklinikk
 - kreftkoordinator
 - Diabetessykepleier
 - PSHT Pasientsentrert helseteam
- Friskliv og rehabiliterings tjenesten og består av frisklivsentral, fysioterapi- og ergoterapi tjeneste. I tillegg tilkommer næringsdrivende fysioterapeuter i egne lokaler/institutt geografisk fordelt i Senja kommune.
- Senjalegen dekker fastlegetjeneste og allmennlegeoppgaver på helsestasjon, sykehjem.
- Finnsnes interkommunal legevakt- legevaktsentral: Akuttmedisinsk legetjeneste tilbud etter kl. 15.30 -natt og helg til de som bor og oppholder seg i Senja og Sørreisa kommune.
- Samfunnsmedisin og kommuneoverlege

Sykehjem og hjemmetjeneste – antall årsverk 223,58

Senja kommune i drifter seks sykehjem med til sammen 172 plasser. De er vedtatt å åpne 10 nye plasser på Finnsnes sykehjem primo januar 2024.

Virksomheten ivaretar kommunens lovpålagte tjenestetilbud til pasienter med relativt stort hjelpebehov og utgjør det øverste trinnet i omsorgstrappen.

Oversikt sykehjemsplasser, inkludert vedtak om bruk av ledig bogruppe på Finnsnes sykehjem:

	Ordinære langtidsplass	Skjermet langtidsplass	Avlastning	Avklaring/ korttid	Totalt
Finnsnes sykehjem plan 2	0	27	2	1	30
Finnsnes sykehjem plan 3	27	0	3	0	30
Finnsnes sykehjem plan 4	30	0	0	0	30
Rossfjord sykehjem*	26	0	0	4	30
Stonglandet sykehjem*	15	7	0	0	22

Skaland sykehjem*	12	0	0	0	12
Gryllefjord sykehjem	14	0	0	0	14
Sifjord sykehjem	14	0	0	0	14
Totalt	138	34	5	5	182

*Avdelingsleder sykehjem har også ansvar for drift av hjemmetjenesten tilhørende sin geografi. En del av disse hjemmetjenestesonene har omsorgsboliger i bofellesskap hvor det gis punktvisse hjemmetjenester.

Kjøkkendrift sykehjem

Sentralkjøkkenet ved Finnsnes sykehjem leverer middag til Finnsnes, Rossfjord og Skaland sykehjem, Behandlings – og rehabiliteringsavdelingen, områdegeriatrisk avdeling og fødeavdelingen. Samt til de hjemmeboende som geografisk tilhører hjemmetjenestesonene til Rossfjord, Sentrum, Gibostad og Skaland. Til brukere som bor i heldøgns bemannet omsorgsbolig i sentrum gis det tilbud om middag, samt full kost som inkluderer frokost, kvelds og middag.

Ved ferieavvikling leverer sentralkjøkkenet middag til Sifjord sykehjem, samt til de hjemmeboende som geografisk tilhører distriktet til Sifjord hjemmetjeneste.

Kjøkkenet ved Stonglandet, Sifjord og Gryllefjord leverer middag til hjemmeboende som geografisk tilhører den enkelte hjemmetjenesteson.

Hjemmebasert omsorg – antall årsverk 108,07

Hjemmebasert omsorg består av følgende avdelinger:

- Hjemmetjenesten Sentrum Øst
- Hjemmetjenesten Sentrum Vest
- Finnsnes bo og aktivitetssenter, 28 plasser i heldøgns bemannet omsorgsbolig
- Hjemmetjenesten Gibostad
- Hjemmetjenesten Vangsvik
- Hjemmetjenesten Stonglandet, inkl. 7 plasser i heldøgns bemannet omsorgsbolig (Bellevy)
- Dagtilbud demente

Behovet for hjemmetjenester er stort og økende. Behovet påvirkes av et økende antall eldre, der de fleste ønsker å bo i eget hjem så lenge som mulig, antall unge brukere med sammensatte sykdomstilstander og ansvars- og oppgaveforskyvning fra spesialisthelsetjenesten til kommunehelsetjenesten. Forskyvningen har resultert i at flere pasienter mottar avansert behandling i eget hjem.

Psykisk helse og rustjeneste- antall årsverk 38,28

Tilbudene fra psykisk helse- og rustjenesten strekker seg fra lavterskeltilbud som man kan komme innom når man ønsker uten henvisning og vedtak, rusteam, oppfølging av personer med vedtak om punktvisse samtaletilbud og miljøterapeutiske gruppetilbud, til døgnbemannet bo- og omsorgstilbud.

Psykisk helse- og rustjenesten har følgende tilbud;

- Fristad boenhet - heldøgns bemannet omsorgsbolig
- Gibostad bokollektiv- heldøgns bemannet omsorgsbolig
- Mottaks- og oppfølgingstjeneste
- Rusteam/rådgivende enhet for russaker
- Finnsnes dagsenter og miljøtjeneste
- Kafe Pluss (samarbeid med Senja menighet)
- FACT-prosjekt i perioden 2022-2025 i samarbeid med spesialisthelsetjenesten

Tjenester for utviklingshemming (TFU) – antall årsverk 138,66

Tjenesten for utviklingshemmede består av 18 ulike enheter, inkludert avlastningsinstitusjon og arbeidssenter. Det ytes helse- og omsorgstjenester til rundt 100 tjenestemottakere.

Virksomheten drifter seks bofelleskap med heldøgnsomsorg hvor alle er i sentrumsområdene unntatt en bolig som ligger i distriktet. Ved bofelleskapene er det etablerte personalgrupper som yter hjemmebaserte tjenester i form av hjemmesykepleie, praktisk bistand og opplæring. Tjenesten yter også bistand til tjenestemottakere som bor i egne boliger (privateide), og som leier kommunale boliger. Ved nevnte boliger gis det også tjenester hele døgnet.

Bakkely arbeidssenter tilbyr aktiviteter på dagtid til personer med utviklingshemming. Tjenesten er for personer som har for dårlig funksjonsnivå til å kunne være i vanlig tilrettelagt arbeid gjennom NAV, og som har behov for å delta i aktivitet på dagtid. Arbeidssenteret har aktiviteter tilpasset den enkelte.

Liaveien er et avlastningstilbud til familier og personer med særlig tyngende omsorgsoppgaver for barn og unge med funksjonsnedsettelse.

NAV – antall kommunale årsverk 13,3

NAV Senja-Sørreisa gir tjenester til innbyggerne i samarbeid med den statlige delen av NAV, det er en formell avtale mellom Senja kommune og NAV Troms og Finnmark. Vi har også en vertskommunesamarbeidsavtale med Sørreisa kommune når det gjelder kommunale tjenester for innbyggerne. Sektoren ledes av NAV-leder som har statlig tilsetning, og inngår i kommunalomsråds ledergruppe. Det er 34 ansatte i NAV, statlige og kommunale, samt prosjektstillinger. Kommunale tjenester i NAV Senja reguleres av Lov om sosiale tjenester i NAV. Det omfatter som, opplysning, råd og veiledning, økonomisk sosialhjelp herunder også gjeldsrådgivning, midlertidig bolig, kvalifiseringsprogrammet og individuell plan.

Samfunn:

- Arbeidsgivere får ikke tak i kvalifisert arbeidskraft
- Økende andel ungdommer i utenforskap
- Høy andel uføretrygdede

Brukere:

- Mange ungdommer som trenger tett oppfølging
- Økt satsing på barneperspektivet
- Økende behov for tjenester fra psykisk helse og rus, inkl. fra spesialisthelsetjenesten

Personal:

- For liten bemanning til å saksbehandle og få bosatte flyktninger ut i jobb etter endt introduksjonsprogram

Økonomi:

- Stor økning i sosialhjelpsutbetalingene pga. dyrtid og bosetting av flyktninger
- Økt fokus på barneperspektivet kan føre til økte sosialhjelpsutbetalinger

KOSTRA-analyse

Nøkkeltall	Senja 2020	Senja 2021	Senja 2022	Kostragruppe 8 2022	Landet 2022
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester pr innb (kr)	42 311	45 957	47 383	42 827	33 809
Utgifter pr oppholdsdøgn i institusjon (kr)	3 554	3 889	3 848	5 131	4 652
Årsverk pr bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,76	0,71	0,71	0,60	0,59
Prioritet - Netto driftsutgifter pr innbygger i kr for:					
Pleie og omsorg (funk. 234, 253, 254, 261)	27 848	27 253	31 197	29 590	23 783
Kommunehelse (funk. 232, 233, 241)	4 235	4 998	6 381	5 491	4 424
Sosialtjeneste (funk. 242, 243, 281)	1 496	2 209	2 452	2 762	3 062

Figur 32 - KOSTRA tall fra SSB

Oppsummering budsjett

1000 kr						
Budsjettansvarsområde 30		2023	2024	2025	2026	2027
Ramme i vedtatt økonomiplan 2023-2026	A	505 814	498 114	497 128	497 128	
Konsekvensjusteringer og korreksjoner	B		57 717	57 583	56 429	552 369
Konsekvensjustert ramme	C	505 814	555 830	554 711	553 557	552 369
Omstillings- og innsparingstiltak 2024-2027						
RO 30 Effektivisering og samhandling			-5 885	-5 885	-5 885	-5 885
RO 30 Gryllefjord sykehjem - reduksjon til 6 plasser + styrket hjemmetj.			-2 184	-2 184	-2 184	-2 184
RO 30 Kjøp av BPA tjenester			10 100	10 100	10 100	10 100
RO 30 Stonglandet sykehj. reduksjon med 5 plasser			-4 178	-4 178	-4 178	-4 178
RO 30 Styrking Tildelingsenheten - 1 årsverk			720	720	720	720
RO 30 Øke kapasitet omsorgsboliger med heldøgns tjenester			1 201	1 201	1 201	1 201
RO 30 Etablering demensteam			700	700	700	700
Sum Omstillings- og innsparingstiltak 2024-2027	D		474	474	474	474
Forslag til nettoramme 2024-2027 for ansvarsområdet (i 2023-kroner)	A tom. D	505 814	556 304	555 185	554 031	552 843

Figur 33 - Oppsummering budsjett

Rammeområde 40 - Samfunnsutvikling

Endringer fra budsjett 2023 – dokumentert

40 Samfunnsutvikling	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024 - bud-konferanse	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
Lønn inkl sosiale utgifter	108 382 338	110 792 722	122 216 777	121 129 331	10 336 609
Kjøp av varer og tjenester	165 049 876	146 322 271	153 207 471	153 968 671	7 646 400
Overføringer, tilskudd og finansutgi	25 965 208	23 698 353	25 646 942	25 727 692	2 029 339
Avsetning til fond	716 181	102 000	102 000	102 000	0
Brutto utgifter	300 113 603	280 915 346	301 173 190	300 927 694	20 012 348
Brukerbetaling og salgsinntekter	-147 531 256	-151 088 644	-161 594 046	-160 391 345	-9 302 701
Overføringsinntekter og finansinnte	-34 165 753	-25 166 891	-27 070 480	-27 151 230	-1 984 339
Bruk av fond	-5 048 076	-3 697 000	-1 277 000	-2 477 000	1 220 000
Brutto inntekter	-186 745 085	-179 952 535	-189 941 526	-190 019 575	-10 067 040
NETTO	113 368 518	100 962 811	111 231 664	110 908 119	9 945 308

Figur 34 - RO 40

Endring fra budsjettkonferansen

I all hovedsak er det oppdatering av selvkost (økte inntekter) og oppdatering av pensjon som kan forklare endringene fra budsjettkonferansen og fram til nå.

På rammeområdet viser konsekvensjustert budsjett en økning i nettobudsjettet på ca. 9,9 mill. kr. Økningen er en kombinasjon av helårseffekt lønnsoppgjør, reduksjon i sosiale utgifter, korrigering av selvkost og en reduksjon i antall stillinger.

Lønns hjemler er gjennomgått og det er for 2024 ca. 3,7 årsverk mindre enn i 2023. Se beskrivelse tidligere i dokumentet for å se hvor endringene har vært.

Arbeid med harmonisering av husleie tilknyttet effekter tiltak bygg er påbegynt i form av økte husleiesatser tilknyttet utleieboliger. Effekt av dette tiltaket er allerede tatt ut i rådmannens forslag, da tiltaket ble vedtatt i budsjett og økonomiplan 2022–2025. Uten at kommunen kvitter seg med areal, vil det ikke være mulig å få ut hele den vedtatte effekten av dette tiltaket.

Budsjettutfordring

Budsjettet til samfunnsutvikling er følsomt for svingninger i tjenesteproduksjonen. Været påvirker brøyte- og strømkostnader, og uønskede hendelser innenfor brann og redning er vanskelig å ha full kontroll på. Varierende og mer ekstremt vær medfører derfor stadige utfordringer for tjenesteproduksjonen.

Det er stort etterslep på vedlikehold og prisen på innsatsfaktorene som brukes i tjenesteproduksjonen øker betydelig mer enn forutsatt i budsjetteringen.

Manglende vedlikeholdsbudsjetter har over tid medført betydelig etterslep på oppgradering av kommunal infrastruktur (eksempelvis veier og bygg). Dette etterslepet medfører at det oppstår en del adhoc-utfordringer som fører til at planlagte tiltak innenfor tildelte rammer må vike plass som følge av omprioriteringer av tiltak.

Når det gjelder tjenester levert fra Plan og utvikling så er det forskriftsbestemt at kommunene ikke har lov til å ta mer betalt for tjenestene enn det som faktisk koster å produsere de samme tjenestene. Det medfører at det skal være til selvkost. Det betyr at det i større grad må søkes finansiering for plan- og reguleringsarbeid som gjøres av kommunen selv. Dette gjelder områdene private planforslag, bygge- og delingssaker, oppmåling og eierseksjonering. Arbeidet med å kartlegge grunnlag for selvkost er startet opp og forventes ferdigstilt i løpet av 2024.

Når det gjelder VAR (vann, avløp og renovasjon) så vil store investeringer over kort tid nå komme til avskrivning og av den grunn vil kommunale gebyrer øke betydelig, men mest som følge av renteøkningen som er kommet og som kommer framover.

Hovedprioriteringer i økonomiplanperioden

Under overskriften fokusområder og mål på s.17 i Kommuneplanens samfunnsdel står det følgende:

Senja kommune – Senjasamfunnet bygger på bærekraft.

«Senja kommune skal ha søkelys på bærekraftig ressursutnyttelse på alle nivå og i alle deler av samfunnet, i tråd med bærekraftsmålene»

Videre er det satt opp 3 konkrete mål under Senja kommune – En kompetent, omstillingsdyktig og offensiv organisasjon, hvor 2 mål er valgt ut:

1. Rene, ryddige og tiltalende nærmiljø der alle tar ansvar.
2. Senja kommune vil ha en miljø-, klima- og arealpolitikk som sikrer dagens og kommende generasjoners behov og valgmuligheter.

Under overskriften fokusområder og mål på s.13 i Kommuneplanens samfunnsdel står det følgende:

Senja kommune – Utviklingsmotor i Nord.

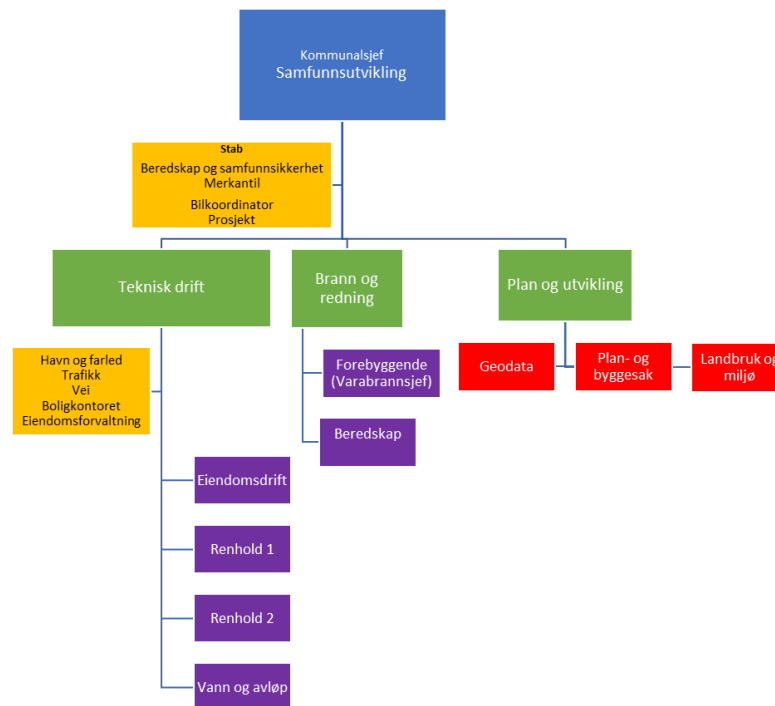
«Senja kommune skal være en proaktiv aktør i samfunns- og næringsutvikling, og en driver i regionale, nasjonale og internasjonale klynger og partnerskap for økt verdiskaping i Nord».

Videre er det satt opp 3 mål hvor mål nr. 2 prioriteres:

1. God tilgjengelighet og framkommelighet i hele Senja kommune

Det er videre skissert en rekke tiltak knyttet til de ulike målene og det er naturlig at disse tiltakene vil være prioriterte tiltak for Senja kommune.

Beskrivelse dagens virksomhet

Kommunalområdet samfunnsutvikling består av 3 virksomhetsområder pluss stab.

Det er pr 1.1.2024 budsjettet med 151,13 årsverk (154,97 årsverk i 2023) i drift for kommunalområdet samfunnsutvikling (inkludert selvkostområdene vann, avløp, renovasjon og slam).

Virksomhetsområde Teknisk drift – 89,93 årsverk (88,23 årsverk i 2023)

Virksomheten består i dag av Bygg og eiendom, renhold, veg, boligkontor, parkering, parker og anlegg, kirkebygg, kirkegårder, eiendomsforvaltning, havner og kaier samt vann og avløp.

Drift, vedlikehold og vaktmestertjenester (kommunale bygg)

Innen bygg og eiendom er de største kostnadene knyttet til drift. Drift står for ca. 80 prosent av totalt budsjett (strøm, forsikring, årlige kontroller, kommunale avgifter, etc.) resterende 20 prosent er knyttet til vedlikeholdsoppgaver. Driftskostnadene er knyttet til antall m² bygg kommunen har. Arealeffektivitet er derfor en meget viktig faktor i reduksjon av kostnadsnivået. Uten reduksjon av antall m² bygningsmasse er det utfordrende å redusere driftskostnadene. En reduksjon må da tas innenfor resterende 20 prosent som er øremerket vedlikehold.

Renhold (alle kommunale eide og leide bygg)

Renhold er en stor avdeling hvor gjennomsnittsalderen er relativt høy. Sykefraværet ligger på ca. 10 prosent. Det er meget krevende å skaffe vikarer spesielt på de mindre plassene i kommunen og dette resulterer i et høyt forbruk av vaskebyrår. Avdelingen ser på forskjellige alternativer for å redusere både sykefraværet og bruk av eksterne vaskebyrår.

Kommunale veier (utbygging, drift og vedlikehold av kommunalt veinett)

På området veg ligger driftskostnaden helt oppe på 90 prosent av totalt budsjett. Dette er i hovedsak lønn til sommerdrift, egenbrøyting, samt eksterne brøytekontrakter. Kommunen har 250 km kommunal vei av varierende standard og vedlikeholdsetterslepet er relativt høyt på enkelte strekninger. Det vil

kreve ekstra innsats og planlegging i årene fremover for å stoppe etterslepet og om mulig øke standarden. Til dette er det anskaffet et digitalt planleggingsverktøy for vedrift og vedlikehold. Kartlegging av status på alle veier ble gjennomført i 2023 og vil danne grunnlag for prioriteringer for vedlikehold og oppgradering av veiene.

Veglys vil ha et høyt investeringsbehov i årene fremover i forbindelse med forskriftskrav om måleravlesning av samtlige veglysstrekninger.

Boligkontor (forvaltning av kommunale og innleide boliger, startlån)

Boligkontoret har økt lånerammen på startlån til kr 100 000 000,- Dette medfører større trykk på saksbehandling. Med en slik økning av utlånsrammen må rutiner for oppfølging av ekstraordinære innbetalinger, tap, etc. strammes inn. Kontoret jobber med oppdatering av rutinene for dette. Det foreligger pr i dag en betydelig større risiko for at personer ikke vil klare å håndtere lånene sine som følge av den relativt store renteendringen som har vært i 2023 og som forventes å øke ytterligere inn i 2024.

Trafikkontor (skiltplaner, utbygging og drift av kommunale parkeringsanlegg)

Trafikkontoret utvikler kommunens parkeringsområder og vil i tillegg ivareta kontrollene av friluftsparkering i 2024.

Eiendomsutvikling (grunnerverv, eiendomssalg og grunneier)

Eiendomsforvaltningen ble flyttet til teknisk drift i 2023. Senja kommune er en stor grunneier og det er mange henvendelser på kjøp og salg av grunneiendom, søknad om fradeling av areal, dokumentasjon relatert til kjøp og salg, oppmålingsforretning med mer. Ved alle investeringsprosjekter er det mye grunnavklaringer som må gjennomføres. Potensialet ligger i eiendomsutvikling og at kommunen fastsetter en strategi for kjøp og salg av eiendom.

Havn og farled (utvikling, forvaltning og drift av kommunale havner og havneanlegg, samt forvaltning av kommunalt sjøareal)

Havneforvaltningen ble flyttet til teknisk drift i 2023. Havneforvaltningen skal drifte alle kommunale havner i Senja kommune, sikre inntekter og behandle alle søknader som gjelder tiltak i kommunale farvann/sjøareal. Kommunen eier 32 små og store havneanlegg. Noen av dette er kaianlegg og noe er moloer. Det er et betydelig etterslep på vedlikehold av kaianleggene og derav er det eget tiltak for dette i årets budsjett. Det er utarbeidet en havneplan som ble vedtatt i 2023. Innføring av digitalt verktøy for registrering av anløp har medført økning i inntekter.

Vann, avløp, renovasjon og slam (VARs) – 13,7 årsverk (13,9 årsverk i 2023)

Virksomhetsleder har vært lønnet 40 prosent gjennom VAR, ny beregning viser at det kun skal være 20 prosent.

Vann- og avløp/overvann (utbygging, drift og vedlikehold av kommunale vannverk, renseanlegg og slamavskillere med tilhørende ledningsanlegg)

VAR området har hatt betydelige investeringer de siste par årene. Dette påvirker de kommunale avgiftene negativt på kortere sikt, men vil etter hvert som forbruket av vann øker, reduseres.

Kommunen har over 20 vannverk av varierende størrelse som, ut fra antallet, naturlig medfører høye driftskostnader (80 prosent av budsjett). Som følge av fremtidige behov for investeringer på området og med betydelige renteøkninger vil dette medføre økninger i gebyrene framover.

Virksomhetsområde Brann og redning – 12 årsverk (17,76 årsverk i 2023).

Korrigeringer er tilknyttet reduksjon stillingsprosenter deltidsbrannmannskaper.

Beredskap (drift av brannberedskap, førstehjelpsordningen og bistand ved akutt forurensning)

Virksomhetsområdet styres i dag av vedtatt brannordning, som begrunnes i en egen risiko og sårbarhetsanalyse når det gjelder brann- og redningsberedskap, samt krav til forebyggende brannvern. Dagens brannordning er basert på minimums krav i sentral forskrift. To av kravene i dagens dimensjoneringsforskrift er utfordrende å etterleve.

1) Krav til innsatstid på Finnsnes er 10 min. Med dagens hjemmevaktberedskap klarer man ikke å få mannskap til brannstasjonen innen 10 min. Dette fordi det er nedsatt fartsgrenser, og til tider mye trafikk. Det er anskaffet tre små utrykningskjøretøy til hjemmevakt-mannskapene på Finnsnes for å løse disse utfordringene.

2) Kompetansekravet i forskriften som ikke oppfylles pr i dag, er det gjort vedtak om skal oppfylles over tid. Kompetanseplan for deltidsbrannmannskaper med finansiering er politisk godkjent og igangsatt. En del av dette forventes ferdigstilt i 2023. Kompetansekravene vil kunne lukkes innen 3 til 5 år med årlige kurs i regi av Norges brannskole.

Gjennom revidering av brannordningen, kan man i samsvar med sentrale forskrifter endre strukturer, herunder legge ned branngarasjer/depot i bygder uten sykehjem og som ikke er definert som tettbebyggelse. Dette vil bety en reduksjon i antall mannskaper og reduserte kostnader til oppfyllelse av kompetansekrav. Likeså er førstehjelpsordningen en ikke lovpålagt tjeneste. Ordningen kunne vært tatt bort, men har vist seg å være en viktig del av den totale beredskapen i Senja kommune, noe som er politisk forankret.

Oppdatert forskrift for dimensjonering av fremtidig brann og redning, setter krav til mere regionalt samarbeid, noe som vil gi positiv synergieffekt for Senja kommune som den største kommunen i Midt-Troms, og vil være en naturlig motor for samarbeid. I dag har Senja kommune et formelt samarbeid med Målselv og Balsfjord kommune, der Senja brann & redning har brannsjef og forebyggende ansvar også i Målselv og Balsfjord kommune.

Forebyggende brannvern (tilsynsoppgaver og feiertjenesten)

Det daglige arbeidet med feiing og tilsyn med fyringsanlegg planlegges av formann for avdelingen. Det er i 2023 4 feiere som har ansvar for feiing og tilsyn med 8624 piper og ildsteder. Fra januar 2022 har Senja Brann og redning ansvaret for det forebyggende arbeidet i Målselv kommune. I løpet av 2023 er arbeidet med Trygg hjemme startet opp. Bjørnis kom til Finnsnes i oktober 2022 og er blitt en godt mottatt deltaker hos Senja Brann og redning. Det følger egne retningslinjer for bruk og representasjon av Bjørnis.

Virksomhetsområde Plan- og utvikling – 28 årsverk (27,5 årsverk i 2023)

Det er ansatt en 50 prosent stilling tilknyttet drivkraftprosjektet.

Virksomhetens oppgaver er forvaltning, saksbehandling og veiledning innenfor plan, byggesak, landbruk, skogbruk, miljø, vilt og utmark, friluftsliv, kulturminner, oppmåling, matrikkel, karttjenester, eiendomsskatt og kommunaltekniske gebyrer. Mye av det virksomheten driver med er lovpålagte oppgaver som gir mulighet for innkreving av gebyrer, gitt at lovpålagte saksbehandlingsfrister

overholdes. Det er helt avgjørende at virksomheten har nok kapasitet til å levere tjenester i takt med utviklingen i Senja kommune.

Virksomheten er også ansvarlig for - og deltakende i - mye av utviklingsarbeidet kommunen gjør, spesielt relatert til kommunens egen planlegging, men også i investerings- og utviklingsprosjekt i regi av egen eller andre virksomheter i kommunen.

Virksomheten bidrar med faglig kompetanse overfor både politisk nivå, kommuneledelsen, andre virksomheter internt i kommunen, og overfor eksterne parter som kommunen samarbeider med, og bidrar derigjennom til at politikerne gis godt grunnlag for å fatte vedtak, og at kommunen totalt sett leverer gode tjenester. Virksomhetens kompetanse er et viktig element i kommunens arbeid med å bygge bærekraftige tjenester og oppnå bærekraftig samfunnsutvikling.

Dersom Senja kommune skal svare opp til forventningene fra næringsliv og innbyggere, er det viktig å ha tilstrekkelig kapasitet til å holde saksbehandlingen innenfor gitte frister, og ivareta kommunens rolle som samfunnsutvikler.

Stab – 7,50 årsverk (7,58 årsverk i 2023)

Stabsfunksjoner som omfatter følgende tjenesteområder:

- Prosjektledelse (større kommunale investeringsoppgaver og større driftsprosjekter)
- Økonomioppfølging (kontroll og oppfølging av stor del av fakturaflyt i kommunalområdet)
- Samfunnsberedskap (overordnet ROS, overordnede kriseplaner, koordinering av kriseberedskapen)
- Bilansvar (anskaffelse og oppfølging av kommunale biler og øvrig rullende materiell)

Utfordringer

Kommunalområdet Samfunnsutvikling er det området med bredest fagkompleksitet – som vist i organisasjonskartet. Dette medfører at hvert virksomhetsområde har et bredt fagområde og det er lite synergier å hente fra de andre områdene.

Samfunnsutvikling blir direkte påvirket av endringer innenfor de andre kommunalområdene. For eksempel økning i leid bygningsmasse gir økte driftskostnader (strøm) og renholds kostnader som belastes regnskap til teknisk drift.

Samlokalisering av kommunale tjenester kan bidra til å effektivisere drift og/eller effektivisere arealbruk av egne eller innleide bygg gjennom samhandling på tvers av virksomhetene.

Kommunen har en stor bygningsmasse som er uhensiktsmessig og meget dyr i drift.

Eiendomsprosjektet som er igangsatt skal komme med forslag til hvilke bygninger som skal beholdes og avhendes. Dette er en viktig oppgave som prioriteres.

Som nevnt tidligere er det et stort etterslep på vedlikehold av kommunale bygninger, og dette medfører at det oppstår adhoc løsninger. Det er viktig å få på plass en vedlikeholdsplan slik at arbeidet blir forutsigbart. Dette gjelder for de kommunale veiene også.

Kommunalområdet står på flere områder ovenfor et generasjonsskifte. Det er viktig at man kan rekruttere inn rett kompetanse. Rekruttering er en felles utfordring for hele kommunalområdet. Flere

stillinger lyses ut flere ganger, med få eller ingen relevante søkere. Dette medfører at det kan bli behov for å kjøpe tjenester de kommende årene.

KOSTRA-analyse

Nøkkel tall	Senja 2020	Senja 2021	Senja 2022	Kostragruppe 8 2022	Landet 2022
Netto driftsutgifter pr innbygger i kr for:					
Fys.planl./natur/nærmiljø (funk. 301, 302, 303, 335, 360, 365)	1 210	863	824	1 117	1 054
Samferdsel (funk. 330, 332)	2 854	2 810	3 314	2 423	1 231
Brann og ulykkesvern (funk. 338, 339)	1 292	1 268	1 514	1 369	946
Landbruk (funk. 329)	90	95	152	227	124

Figur 35 - KOSTRA tall fra SSB

Oppsummering budsjett

	1000 kr					
Budsjettansvarsområde 40		2023	2024	2025	2026	2027
Ramme i vedtatt økonomiplan 2023-2026	A	102 472	86 387	82 887	81 920	
Konsekvensjusteringer og korreksjoner	B		26 341	27 919	26 740	107 331
Konsekvensjustert ramme	C	102 472	112 729	110 806	108 661	107 331
Omstillings- og innsparingstiltak 2024-2027						
RO 40 - Effekter tiltak Bygg 2022 2023			-2 150	-3 700	-4 800	-5 700
RO 40 - Effektivisering og samhandling			-1 177	-1 177	-1 177	-1 177
RO 40 - Nytt tiltak leasing feiebil			200	200	200	200
RO 40 - Vedlikehold fending, gjennomgang strømanlegg og utarbeidelse av vedlikeholdsplan			1 200	0	0	0
RO 40 -Ny bogruppe Finnsnes omsorgssenter, økte driftsutgifter			396	396	396	396
Sum Omstillings- og innsparingstiltak 2024-2027	D		-1 531	-4 281	-5 381	-6 281
Forslag til nettoramme 2024-2027 for ansvarsområdet (i 2023-kroner)	A tom. D	102 472	111 198	106 525	103 280	101 050

Figur 36 - Oppsummering budsjett

Rammeområde 50 - Administrasjon

Endringer fra budsjett 2023 – dokumentert

50 Administrasjon	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024 - bud-konferanse	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
Lønn inkl sosiale utgifter	56 305 773	62 437 025	66 041 528	63 750 651	1 313 626
Kjøp av varer og tjenester	23 952 120	28 153 356	30 583 356	28 845 202	691 846
Overføringer, tilskudd og finansutgi	31 317 902	15 774 343	15 173 343	21 421 178	5 646 835
Avsetning til fond	1 013 263	0	0	0	0
Brutto utgifter	112 589 058	106 364 724	111 798 227	114 017 031	7 652 307
Brukerbetaling og salgsinntekter	-2 200 540	-1 128 600	-1 128 600	-1 128 600	0
Overføringsinntekter og finansinnt	-14 282 770	-6 563 568	-6 743 568	-7 090 693	-527 125
Bruk av fond	-3 555 262	-1 311 000	0	-4 100 000	-2 789 000
Brutto inntekter	-20 038 572	-9 003 168	-7 872 168	-12 319 293	-3 316 125
NETTO	92 550 486	97 361 556	103 926 059	101 697 738	4 336 182

Figur 37 - RO 50

Budsjettutfordring

Området har ikke budsjettmessig utfordring, men opplever vakanser som følge av utfordringer knyttet til rekruttering. Årsverk trekkes gradvis ned både som følge av forbedrede arbeidsprosesser gjennom kompetanseheving og digitalisering. Oppjustering ift. lisenser samt justering Kirkelig Fellesråd og revisjon med deflator/budsjett i hovedsak bak endring fra budsjettkonferansen.

Tiltak

Ligger inne tiltak med effekt 3 årsverk nedtrekk vakante stillinger.

Hovedprioriteringer i økonomiplanperioden

Under overskriften fokusområder og mål på s.7 i Kommuneplanens samfunnsdel står det følgende:

Senja kommune – en kompetent, omstillingsdyktig og offensiv organisasjon.

«Senja kommune skal ha en kompetent, innovativ og omstillingsdyktig organisasjon der tjenester tilbys i nødvendig omfang og kvalitet i alle livsfaser og til alle befolkningsgrupper.»

Videre er det satt opp 3 konkrete mål under Senja kommune – En kompetent, omstillingsdyktig og offensiv organisasjon (s.15 i Kommuneplanens samfunnsdel):

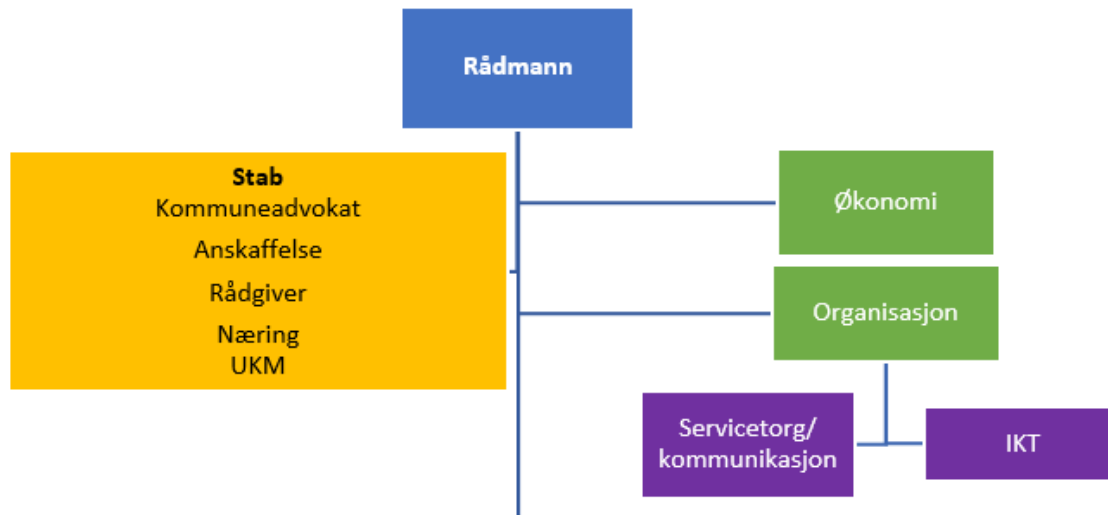
1. Samspills- og utviklingskultur i alle deler av kommuneorganisasjon.
2. Gode tjenester, god service og brukerne i fokus.
3. Kommune og lokalsamfunn møter morgensdagens utfordringer sammen.

Det er videre skissert en rekke tiltak knyttet til de ulike målene og det er naturlig at disse tiltakene vil være prioriterte tiltak for Senja kommune.

Administrasjon har som hovedprioriteringer å styre aktivt mot å automatisere og digitalisere kommunikasjonen med våre brukere. Det er viktig å være løsningsorientert og utnytte potensialet som finnes i det vi har og ny teknologi. For å sikre at kommunens drift er lovlig, effektiv, stabil og

serviceorientert må ansatte gjennom kompetanseutvikling settes i stand til å møte morgendagens utfordringer. Kommunen mangler verktøy for god og effektiv virksomhetsstyring og for å forenkle anskaffelsesprosessene for virksomhetene.

Beskrivelse dagens virksomhet

Rammeområde Administrasjon består av virksomhetene Strategisk ledelse, Økonomi og Organisasjon. I tillegg er kantinedrift ved Senja rådhus og hovedansvaret for anskaffelser i Senja kommune en del av kommunalområdet. Totalt antall årsverk er 70,35 før nedtrekk 3 årsverk i tiltak.

Stab/støttefunksjonene i Senja kommune jobber tverrfaglig og arbeidsoppgavene er innenfor styring, utvikling, planlegging, koordinering, analyse, revisjon, rådgivning og rapportering. Stab-/støttefunksjonene sørger for effektiv drift av fellesoppgaver og er en servicefunksjon for medarbeidere, ledere, politikere og innbyggere i kommunen.

Virksomhetsområdet Strategisk ledelse 12,5 årsverk

Rådmannen, kommunalsjef Oppvekst og kultur, kommunalsjef Helse og omsorg og kommunalsjef Samfunnsutvikling utgjør kommunen overordnede administrative ledelse.

Staben består etter omstilling av 1 årsverk kommuneadvokat, 1 årsverk rådgiver, 1 årsverk kommunikasjonsrådgiver og 2,5 årsverk næring. Staben er i forbindelse med omstillingsprosessen våren 2021 redusert med fire årsverk. Som følge av refusjoner og ekstern finansiering av enkelte arbeidsoppgaver som er tillagt stab, så vil ikke den endelige omdisponeringen av ressurser være gjennomført før våren 2024.

Personene som jobber med anskaffelser bistår, kvalitetssikring, gjennomfører og veileder andre ansatte som gjennomfører offentlige anskaffelser på vegne av kommunen. Antall årsverk 2.

UKM tilhører også innplassert under virksomhetsområdet Strategisk ledelse med 1 årsverk.

Virksomhetsområdet Organisasjon 36,5 årsverk

Organisasjon er inndelt i tre avdelinger under en virksomhetsleder

- Personal, virksomhetsleder har personal og økonomiansvaret
- IKT og digitalisering- egen avdelingsleder

- Servicetorg og kommunikasjon- egen avdelingsleder

Antall årsverk pr oktober 2023 er 39,6 årsverk inkl. Virksomhetsleder, kantina og ny stilling jf. K-styrevedtak (nærvær). For 2024 tar området ned ytterligere 3,1 årsverk (vakanser som følge av pensjonistavganger og oppsigelser) som følge av den økonomiske situasjon. Virksomhetsområdet har ved svangerskapspermisjoner ikke dekket disse fullt opp med vikarer da det er vanskelig å få til en effektiv vikarløsning. Virksomhetsområdet forvalter en budsjettamme på ca. 52 mill. kr. Dette inkluderer alle fellessystemer og frikjøp hovedtillitsvalgte og hovedverneombud.

Avdeling personal har ansvar for personalledelse, personalforvaltning, planer, administrering av rekrutteringsprosesser og systemer. Saksbehandling til PSU og AMU spesielt, samt møtesekretær AMU. Lønnsadministrasjon er en stor del av oppgavene og ressursene i avdelingen. De har ansvaret for lønnsutbetalinger, feriepenger, reiseregninger, skattetrekk og sykelønnsrefusjoner. De har i dag også dette ansvaret for Senja kommunens kirker.

Avdelingen Servicetorg og kommunikasjon er kommunens førstelinje og har ansvaret for dette i rådhuset på Finnsnes samt 3 kommunehus, hhv i Gryllefjord, Vangsvik og Skaland. Ansvaret for møtesekretariatet, hjemmesider og sosiale medier, post og arkivtjenesten ligger også til avdelingen.

Avdelingen IKT og digitalisering har totalansvaret for kommunens IKT løsninger, herunder infrastruktur. Helpdesk er en supportfunksjon som bemannes av IKT avdelingens ressurser. De jobber mot alle kommunalområder med bistand i ordinær drift og i alle utviklingsprosjekter. Avdelingen er sentral i digitaliseringsprosjekter innenfor de ulike kommunalområder.

Kantina leverer mat og drikke til politiske møter og andre møter på rådhuset.

Virksomheten Økonomi 13 årsverk

Antall årsverk i perioden 2021–2023 ble redusert fra 16,6 til 14,5 og vedtatt ned til 14 for 2024. Som følge av ytterligere forbedring arbeidsprosesser hentes ut 1 årsverk slik at det for 2023 ligger inne 13 årsverk etter tiltak.

Virksomheten økonomi har det overordnede ansvaret for kommunens økonomiforvaltning og skal være en pådriver for samordnet drift og økonomisk planlegging slik at kommunens ressurser utnyttes best mulig. Virksomheten jobber med løpende regnskapsarbeid, budsjettering, rapportering og veiledning, noe som også inkluderer regnskapene for interkommunale samarbeid og Senja kirkelige fellesråd.

Utfordringer

Kommunalområdet administrasjon har et klart hovedoppdrag; å sørge for at den daglige kjerneproduksjonen går som den skal, sikkert, stabilt og effektivt. Utviklingsarbeid og kompetansebygging er svært viktige tillegg til kjerneproduksjonen. En av hovedutfordringene er å klare å frigjøre ressurser fra daglig drift slik at man kan forsterke innsatsen på innovasjon, kompetanse og utvikling. Fremover er det viktig at dette blir en del av det daglige arbeidet på kommunalområdet slik at forventningene og kravene til kommunen kan oppfylles innenfor knappe økonomiske rammer. Kommuneøkonomien er utfordrende, og det vil derfor være nødvendig at ressursene brukes mest mulig riktig. Intensjonsavtalen mellom de fire kommunene har lagt føringer for kommunalområdet som gjør det mer utfordrende å drifte kostnadseffektivt.

Kommunalområdet står på flere områder ovenfor et generasjonsskifte. Det er viktig at man kan rekruttere inn annen kompetanse enn tidligere som følge av ny teknologi og digitalisering, og hvor arbeidsprosesser og oppgaver endres. For å være attraktiv arbeidsgiver er det også viktig at det prioriteres innføring av digitale løsninger, som også forenkler det administrative arbeidet for både ansatte og ledere i en travel hverdag. En utfordring i et presset arbeidsmarked spesielt, er konkurransen om de gode hodene hvor også økonomiske betingelser spiller en rolle når det gjelder både å rekruttere og beholde.

Teknologisk utvikling og innbyggerinvolvering stiller større krav til kompetanse og ressurser til nye kommunikasjonsverktøy. Digitalisering av offentlig sektor både i møtet med befolkningen og blant ansatte gir store muligheter, men krever målrettet systematisk arbeid og utviklingsressurser for å sikre en reell digitalisering av prosesser. Et av fokusområdene i kommuneplanens samfunnsdel er nettopp dette. Senja kommune trenger derfor at dette arbeidet prioriteres for å kunne henge med i den teknologiske utviklingen og for å kunne oppfylle de krav og forventinger som stilles til offentlig sektor.

KOSTRA-analyse

Prioritet	Senja 2020	Senja 2021	Senja 2022	Kostragruppe 8 2022	Landet 2022
Netto driftsutgifter pr innbygger i kr for:					
Administrasjon (120 funksjon)	5 616	4 929	4 396	5 118	4 000
Forvaltingsutg. i eiendomsforvalt og administrasjonslokaler (funk. 121 og 130)	744	1 200	1 488	1 111	884

Figur 38 - KOSTRA tall fra SSB

Hovedbildet viser en betydelig reduksjon innenfor administrasjonsfunksjonen. Årsaken er todelt; feil funksjonsbruk over år ga et misvisende bilde av kommunens administrative utgifter og dimensjon, men samtidig er det gjennomført betydelige reduksjoner i årsverk knyttet til blant annet digital utvikling og forbedrede arbeidsprosesser. Årsverkene er redusert ved å trekke stillinger som har blitt vakant i perioden og samlet er over 30 årsverk redusert i administrasjonen i 2021–2024.

Oppsummering budsjett

	1000 kr					
Budsjettansvarsområde 50		2023	2024	2025	2026	2027
Ramme i vedtatt økonomiplan 2023-2026	A	99 849	98 971	98 971	98 891	-
Konsekvensjusteringer og korreksjoner	B		8 474	7 174	7 174	106 065
Konsekvensjustert ramme	C	99 849	107 445	106 145	106 065	106 065
Omstillings- og innsparingstiltak 2024-2027						
RO 50 - Effektivisering og samhandling			- 1 474	- 1 474	- 1 474	- 1 474
RO 50 - Senja kirkelig fellestråd - Tilskudd til digitale kart og graveplasmelding ved gravplasser			2 800	-	-	-
RO 50: Justering ramme			- 1 747	- 1 747	- 1 747	- 1 747
Sum Omstillings- og innsparingstiltak 2024-2027	D		-421	-3 221	-3 221	-3 221
Forslag til nettoramme 2024-2027 for ansvarsområdet (i 2023-kroner)	A tom. D	99 849	107 024	102 924	102 844	102 844

Figur 39 - Oppsummering budsjett

Rammeområde 80 - Fellesfinansiering

Endringer fra budsjett 2023 – dokumentert

80 Fellesfinansiering	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024 - bud-konferanse	Budsjett 2024	Endring 2023-2024
Lønn inkl sosiale utgifter	-17 709 592	9 093 692	-17 168 075	36 077 761	26 984 069
Kjøp av varer og tjenester	126 041	58 000	58 000	358 000	300 000
Overføringer, tilskudd og finansutgifter	214 784 612	237 887 413	252 937 413	265 462 413	27 575 000
Avsetning til fond	102 944 907	0	0	0	0
Brutto utgifter	300 145 968	247 039 105	235 827 338	301 898 174	54 859 069
Brukerbetaling og salgsinntekter	-2 290 178	-1 950 000	-1 950 000	-1 950 000	0
Overføringsinntekter og finansinntekter	-1 499 404 839	-1 432 043 363	-1 493 525 463	-1 597 737 463	-165 694 100
Bruk av fond	0	-41 291 792	0	-50 800 000	-9 508 208
Brutto inntekter	-1 501 695 017	-1 475 285 155	-1 495 475 463	-1 650 487 463	-175 202 308
NETTO	-1 201 549 049	-1 228 246 050	-1 259 648 125	-1 348 589 289	-120 343 239

Figur 40 - RO 80 fellesfinansiering

Budsjettutfordring

Utfordringen for området ligger i finansutgifter som øker både som følge av investeringsaktivitet ved minimumsavdrag, men også som følge av en vesentlig høyere rente siste år. Samtidig så må det brukes mye av disposisjonsfondet for å saldere driften, noe som indikerer at driftsnivået må ned samtidig som investeringstakten bør reduseres.

Oppsummering budsjett

1000 kr

Budsjettansvarsområde 80		2023	2024	2025	2026	2027
Ramme i vedtatt økonomiplan 2023-2026	A	7 852	-2 155	-17 704	-27 558	
Konsekvensjusteringer og korreksjoner	B		37 291	52 840	62 694	35 136
Konsekvensjustert ramme	C	7 852	35 136	35 136	35 136	35 136
Omstillings- og innsparingstiltak 2024-2027						
RO 80 - Netto refusjoner effekt nærvær			-5 250	-5 250	-5 250	-5 250
RO 80 - Alt. 1 Økning e.skatt 0,25 promille *			-2 750	-2 750	-2 750	-2 750
RO 80 - Finansutgifter investeringer 2024-2027 *			21 000	40 600	52 800	60 200
RO 80 Bruk av disposisjonsfond *			-50 800	-43 447	-48 805	-67 893
Sum Omstillings- og innsparingstiltak 2024-2027	D		-5 250	-5 250	-5 250	-5 250
Forslag til nettoramme 2024-2027 for ansvarsområdet (i 2023-kroner)	A tom. D	7 852	29 886	29 886	29 886	29 886

*) Foreslått driftstiltak på rammeområde 80 tilhører ikke Bevilgningsskjema § 5-4 andre leddB (tilhører Bev.skjema § 5-4 første ledd).

Endring konsekvensjustert ramme vil kun påvirkes av tiltak RO 80 - Netto refusjoner effekt nærvær

Figur 41 - Oppsummering budsjett

Obligatoriske skjema drift

Bevilgningsoversikt drift - § 5-4 første ledd	Regnskap 2022	Rev. budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Rammetilskudd	-698 845 220	-751 689 000	-789 849 000	-793 226 800	-796 260 800	-796 260 800
Inntekts- og formuesskatt	-494 506 543	-455 796 000	-491 482 000	-493 511 000	-495 029 000	-496 542 000
Eiendomsskatt	-31 381 602	-40 275 723	-43 250 723	-43 250 723	-43 250 723	-43 250 723
Andre generelle driftsinntekter	-170 552 922	-128 334 917	-155 215 834	-157 969 734	-145 969 734	-127 769 734
SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	-1 395 286 287	-1 376 095 640	-1 479 797 557	-1 487 958 257	-1 480 510 257	-1 463 823 257
Sum bevilgninger drift, netto	1 195 857 191	1 297 353 159	1 382 540 784	1 360 098 701	1 343 541 383	1 338 542 522
Avskrivninger	96 574 695	81 940 390	81 940 390	81 940 390	81 940 390	81 940 390
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	1 292 431 886	1 379 293 549	1 464 481 174	1 442 039 091	1 425 481 773	1 420 482 912
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-102 854 401	3 197 909	-15 316 383	-45 919 166	-55 028 484	-43 340 345
Renteinntekter	-13 989 210	-6 764 500	-32 114 500	-32 114 500	-32 114 500	-32 114 500
Utbytter	-30 422	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	2 691	0	0	0	0	0
Renteutgifter	42 745 391	80 006 605	112 506 605	119 306 605	118 506 605	122 506 605
Avdrag på lån	76 038 759	68 889 668	72 389 668	85 189 668	101 189 668	104 589 668
NETTO FINANSUTGIFTER	104 767 209	142 131 773	152 781 773	172 381 773	187 581 773	194 981 773
Motpost avskrivninger	-96 574 697	-81 940 390	-81 940 390	-81 940 390	-81 940 390	-81 940 390
NETTO DRIFTSRESULTAT	-94 661 889	63 389 292	55 525 000	44 522 217	50 612 899	69 701 038
Disponering eller dekning av netto driftsresultat		0	0	0	0	0
Overføring til investering	206 584	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	11 064 582	102 000	102 000	102 000	102 000	102 000
Bruk av bundne driftsfond	-19 554 184	-2 537 000	-2 327 000	-1 177 000	-1 910 000	-1 910 000
Avsetninger til disposisjonsfond	102 944 907	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	-60 954 292	-53 300 000	-43 447 217	-48 804 899	-67 893 038
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	94 661 889	-63 389 292	-55 525 000	-44 522 217	-50 612 899	-69 701 038
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR		-	0	0	0	0

Figur 42 - Bevilgningsoversikt drift

Bevilgninger rammeområder - § 5-4 andre ledd	Regnskap 2022	Rev. budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Sum fordelt til drift fra bevilgningsoversikt drift	1 195 857 191	1 297 353 159	1 385 340 784	1 360 098 701	1 343 541 383	1 338 542 522
Ramme 10 Politikk	8 627 888	7 967 422	8 615 327	8 615 327	8 615 327	8 615 327
Ramme 20 Oppvekst og kultur	483 257 919	563 316 168	572 313 792	556 963 489	544 885 368	543 304 853
Ramme 30 Helse og omsorg	510 498 248	535 310 806	556 304 313	555 184 772	554 031 263	552 842 753
Ramme 40 Samfunnsutvikling	115 992 667	120 246 511	111 197 619	106 525 380	103 279 692	101 049 856
Ramme 50 Administrasjon	96 118 718	105 622 490	107 023 972	102 923 972	102 843 972	102 843 972
Ramme 80 Frie inntekter/renter/avdrag	-18 638 249	-35 110 238	29 885 761	29 885 761	29 885 761	29 885 761

Figur 43 - Sum fordelt drift fra bevilgningsoversikt drift

Økonomisk oversikt drift - § 5-6	Regnskap 2022	Revidert budsjet 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Rammetilskudd	-698 845 220	-751 689 000	-789 849 000	-793 226 800	-796 260 800	-796 260 800
Inntekts- og formuesskatt	-494 506 543	-455 796 000	-491 482 000	-493 511 000	-495 029 000	-496 542 000
Eiendomsskatt	-31 381 602	-40 275 723	-43 250 723	-43 250 723	-43 250 723	-43 250 723
Andre skatteinntekter	-625 454	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-169 927 468	-127 681 417	-154 915 834	-157 669 734	-145 669 734	-127 469 734
Overføringer og tilskudd fra andre	-286 087 033	-209 045 915	-219 973 483	-219 435 983	-219 410 983	-219 385 983
Brukerbetalinger	-70 303 050	-67 053 603	-68 445 159	-69 597 412	-70 784 234	-72 006 658
Salgs- og leieinntekter	-160 192 517	-161 141 805	-170 590 626	-174 863 220	-177 686 716	-179 863 153
SUM DRIFTSINNEKTER	-1 911 868 887	-1 812 983 463	-1 938 806 825	-1 951 854 872	-1 948 392 190	-1 935 079 051
Lønnsutgifter	973 131 408	1 008 443 510	1 074 320 533	1 062 351 533	1 051 484 533	1 049 984 533
Sosiale utgifter	157 420 687	180 554 657	204 901 199	204 845 693	204 845 693	204 845 693
Kjøp av varer og tjenester	465 533 410	447 845 955	456 091 953	455 399 223	455 299 223	455 199 223
Overføringer og tilskudd til andre	116 354 286	109 582 360	109 036 367	101 398 867	99 793 867	99 768 867
Avskrivninger	96 574 695	81 940 390	81 940 390	81 940 390	81 940 390	81 940 390
SUM DRIFTSUTGIFTER	1 809 014 486	1 828 366 872	1 926 290 442	1 905 935 706	1 893 363 706	1 891 738 706
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-102 854 401	15 383 409	-12 516 383	-45 919 166	-55 028 484	-43 340 345
Renteinntekter	-13 989 210	-6 764 500	-32 114 500	-32 114 500	-32 114 500	-32 114 500
Utbytter	-30 422	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	2 691	0	0	0	0	0
Renteutgifter	42 745 391	80 006 605	112 506 605	119 306 605	118 506 605	122 506 605
Avdrag på lån	76 038 759	68 889 668	72 389 668	85 189 668	101 189 668	104 589 668
NETTO FINANSUTGIFTER	104 767 209	142 131 773	152 781 773	172 381 773	187 581 773	194 981 773
Motpost avskrivninger	-96 574 697	-81 940 390	-81 940 390	-81 940 390	-81 940 390	-81 940 390
NETTO DRIFTSRESULTAT	-94 661 889	75 574 792	58 325 000	44 522 217	50 612 899	69 701 038
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	206 584	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	11 064 582	102 000	102 000	102 000	102 000	102 000
Bruk av bundne driftsfond	-19 554 184	-2 537 000	-2 327 000	-1 177 000	-1 910 000	-1 910 000
Avsetninger til disposisjonsfond	102 944 907	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	-73 139 792	-56 100 000	-43 447 217	-48 804 899	-67 893 038
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	94 661 889	-75 574 792	-58 325 000	-44 522 217	-50 612 899	-69 701 038
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

Figur 44 - Økonomisk oversikt drift

Bevilgningsoversikt investering - § 5-5 første ledd	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Investeringer i varige driftsmidler	165 000 000	472 895 650	322 450 650	186 000 000	253 036 000
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4 916 200	5 063 700	5 200 000	5 400 000	5 400 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	169 916 200	477 959 350	327 650 650	191 400 000	258 436 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-23040000	-77 805 130	-59 565 130	-31 400 000	-45 907 200
Tilskudd fra andre	-15300000	-9 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Salg av varige driftsmidler	-35930275	-17 813 700	-5 200 000	-5 400 000	-5 400 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-111760000	-363 276 820	-256 685 520	-148 200 000	-200 728 800
Bruk av lån inkl startlån	-211760000	-463 276 820	-356 685 520	-248 200 000	-300 728 800
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-186030275	-467 895 650	-322 450 650	-186 000 000	-253 036 000
Videreutlån	100 000 000	100 000 000	100 000 000	100 000 000	100 000 000
Bruk av lån til videreutlån	-100 000 000	-100 000 000	-100 000 000	-100 000 000	-100 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	10 267 755	13 049 493	15 533 793	15 089 970	14 952 193
Mottatte avdrag på videreutlån	-10 267 755	-13 049 493	-15 533 793	-15 089 970	-14 952 193
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	0	0	0	0	0
Overføring fra drift		0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond		0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	16 114 075	-10 063 700	-5 200 000	-5 400 000	-5 400 000
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	16 114 075	-10 063 700	-5 200 000	-5 400 000	-5 400 000
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp		0	0	0	

Figur 45 - Bevilgningsoversikt investering

Appendiks

Ikke prioriterte driftstiltak budsjett/økonomiplan 2024–2027

	2024	2025	2026	2027
	0	0	0	0
Tiltak ramme 10 Politikk				
RO 10 Ordførers gave/sponsormidler	50 000	50 000	50 000	50 000
Sum tiltak ramme 10	50 000	50 000	50 000	50 000
Tiltak ramme 20 Oppvekst og kultur				
RO 20 Oppgradering/vedlikehold Medby skole	54 000	0	0	0
RO 20 Leie av 9 seter buss til frakt av elever ved Støa	160 000	160 000	160 000	160 000
RO 20 Manglende budsjett til IKT avtale Kunnskapsparken	75 000	75 000	75 000	75 000
RO 20 Økt budsjett til skolematriell til Støa	300 000	300 000	300 000	300 000
RO 20 Økt tilskudd til Senja Kunstforening	50 000	50 000	50 000	50 000
Sum tiltak ramme 20	639 000	585 000	585 000	585 000
Tiltak ramme 30 Helse og omsorg				
RO 30 Økte sosialhjelpsutgifter	4 000 000	0	0	0
Sum tiltak ramme 30	4 000 000	0	0	0
Tiltak ramme 40 Samfunnsutvikling				
RO 40 - Drift RKE	146 038	146 038	146 038	146 038
RO 40 - Kjøp av oppmålingstjenester	1 000 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
RO 40 - Kommunale avgifter økning	200 000	200 000	200 000	200 000
RO 40 - Økte driftskostnader som følge av bygging nye FIBA	0	0	0	0
Sum tiltak ramme 40	1 346 038	1 846 038	1 846 038	1 846 038
Tiltak ramme 50 Administrasjon				
Sum tiltak ramme 50	0	0	0	0
Tiltak ramme 80 Frie inntekter renter/avdrag				
RO 80 - Alt. 2 Økning e.skatt 0,50 promille	-5 500 000	-5 500 000	-5 500 000	-5 500 000
RO 80 - Alt. 3 Økning e.skatt 1 promille	-11 000 000	-11 000 000	-11 000 000	-11 000 000
Sum tiltak ramme 80				
Sum alle tiltak	6 035 038	2 481 038	2 481 038	2 481 038
Avstemming økonomiplan	6 035 038	2 481 038	2 481 038	2 481 038

Avstemming budsjettforslag

Sum tiltak rammeområde 10 til 80 6 035 038 2 481 038 2 481 038 2 481 038

Utfordring fra Arena (budsjettutfordring etablert drift) 0 0 0 0

Sum ikke disponert 6 035 038 2 481 038 2 481 038 2 481 038

Vedlegg 1 - Betalingssatser og gebyrregulativ 2023–2026

Protokoll vedtak K-sak XXX/2023